דבר

יום חמישי, כ"ה בתשרי תשמ"ט, 6 באוקטובר 1988 ● גליון 19536

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● בסמטאות ירושלים / חיים גורי
● טאבה - יעץ או פלשתין / טדי פרדיס
● נושא: בשורות הרעות / טלי זלינגר
כלכלה נוסח הליכוד / דויד מושיוב
● לא זקוקות לחיזורים / רינה דותן
● בורסה וכלכלה (עמ' 4–5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע). – תחזית מזג האויר להיום: נאה. הטמפרטורות: ירושלים 14 עד 25, תל אביב 19 עד 28, חיפה 29 עד 29, רמת הגולן 14 עד 27, צפת 12 עד 24, טבריה 19 עד 32, עפולה 16 עד 30, השומרון 16 עד 27, נתב"ג 17 עד 28, ירוחם 20 עד 33, עזה 21 עד 28, באר שבע 15 עד 30, אילת 23 עד 35 מעלות.

עתירת 'כך' תוגש לבג"ץ בימים הקרובים
משפטנים: סיכוייה קטנים בהשוואה ל־'84

ברוב גדול החליטה ועדת הבחירות המרכזית לפסול רשימת „כך" לכנסת בנימוק של שלילת האופי הדמוקרטי והסתה לגזענות; המפד"ל ואגודת־ישראל התנגדו ● היום תידון בקשה לפסול את „המתקדמת"

פסול

מיכאי 'כך' בוועדת הבחירות, אתמול. (צילום: יצחק הרריי)

מאת שלמה גינוסר, מומחה דבר בענייני ביקורת צדק, מומחה המדיני של דבר

פסיקתה של מרשת „כך" לזכות בתביעה לבית המשפט העליון נגד פסילתה על ידי ועדת הבחירות המרכזית קטנים הסעם במידה ניכרת משהיו בעתירתה הקודמת לפני ארבע שנים. זאת דעתם של חוגים משפטיים בירושלים בעקבות החלטתה של ועדת הבחירות המרכזית לפסול את רשימת „כך". מחתמודדות בבחירות הקרובות לכנסת והחלטת תנועת „כך" לפנות לבית המשפט העליון בבקשה לפסול את החלטת הוועדה.

ועדת הבחירות המרכזית החליטה אתמול ברוב גדול, ובשתי הצבעות נפרדות, לפסול את רשימת 'כך'. שבע רשימות פנו לוועדה בבקשה לפסול את רשימתו של כהנא. הוועדה הסתמכה בהחלטתה על תיקון ל.חוק יסוד הכנסת' הקובע, שרשימה השוללת את אופיה הדמוקרטי של מדינת ישראל והמסיתה לגזענות לא תשתתף בבחירות לכנסת. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית המשפט העליון אליעזר גולדברג, ביקש להפריד בין שתי העילות לבקשת הפסילה: שלילת אופיה הדמוקרטי של ישראל והסתה לגזענות. לפיכך קיימה הוועדה שתי הצבעות נפרדות.

בהצבעה על העילה הראשונה הצביעו 27 חברי הוועדה בעד פסילתה של „כך". שישה חברי הוועדה, וכתובם היו"ר השופט גולדברג, הצביעו נגד, ושלושה נמנעו. בהצבעה על העילה השניה לפסילה הצביעו 28 (וכתובם השופט גולדברג) בעד פסילת 'כך', חמישה התנגדו ושלושה נמנעו. המתנגדים בשתי ההצבעות היו נציגי מפ"ל, שעלי אגודת ישראל ו'כך'. נציגי 'התחיה' נמנעו. אחד מנציגי הליכוד, עדי הלפרין, הצטרף לרשימת 'כך' אינה מהווה סכנה לדמוקרטיה ולכן הוא הצביע נגד הדמוקרטי של מדינת ישראל והמסיתה לגזענות לא תשתתף בבחירות לכנסת. יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, שופט בית המשפט העליון אליעזר גולדברג, ביקש להפריד בין שתי העילות לבקשת הפסילה: שלילת אופיה הדמוקרטי של ישראל והסתה לגזענות. לפיכך קיימה הוועדה שתי הצבעות נפרדות.

בהצבעה על העילה הראשונה הצביעו 27 חברי הוועדה בעד פסילתה של „כך". שישה חברי הוועדה, וכתובם היו"ר השופט גולדברג, הצביעו נגד, ושלושה נמנעו. בהצבעה על העילה השניה לפסילה הצביעו 28 (וכתובם השופט גולדברג) בעד פסילת 'כך', חמישה התנגדו ושלושה נמנעו. המתנגדים בשתי ההצבעות היו נציגי מפ"ל, שעלי אגודת ישראל ו'כך'. נציגי 'התחיה' נמנעו. אחד מנציגי הליכוד, עדי הלפרין, הצטרף לרשימת 'כך' אינה מהווה סכנה לדמוקרטיה ולכן הוא הצביע נגד

סעיף 7

סעיף 7 ב.חוק יסוד הכנסת' קובע:

„רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת אם יש במטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, אחת מאלה: שלילת קיום מדינת ישראל במדיניותו של העם היהודי ושלילת האופי הדמוקרטי של המדינה המסתה לגזענות".

אידיאולוגיה כזאת באושיות המדינה. יחד עם זאת, לדעתו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית אידיאולוגיה של הרשימה, אלא הוא צפה את הפגיעה של

בפתח הדיון אמר השופט גולדברג כי המחוקק עוסק לא באידיאולוגיה של הרשימה, אלא הוא צפה את הפגיעה של מדינת ישראל בעתיד, אם תאושר רשימת 'כך' לכנסת. הוא הוסיף, כי אם תנועת 'כך' מעמידה למבחן בפני העם היהודי את השאלה: האם בשל היותנו רוב במדינה, נהפך לעם רודף מיעוטים, האם נהג כנגדעות באומות שאיבדו צלם־אנוש. ח"כ רמון הישווה את תנועת 'כך' וצמיחתה לעליית הנאציזם בגרמניה ואת הצעות החוק שלה לחוקי נירנברג. „תנועת כך עלולה להפך לחלק לגיטימי מהשלטון אם רשימתה לא תיפסל על ידי ועדת הבחירות המרכזית. אם כהנא יקבל לגיטימציה הפעם, אי אפשר יהיה לפסול אותו כשותף בקואליציה" אמר ח"כ רמון שגם תקף את הליכוד על שנמנע בעבר מלפעול לצנירת הכנסת.

נציג הליכוד, ח"כ דן מרידור, אמר כי מי ששמע וחזר את דבריו של כהנא אינו יכול להתעלם

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

● כלבת: 7 מקרים. משרד הבריאות דורש לדלל אוכלוסיית השועלים / עמ' 2
● „סוליו": המומחים מחו"ל יגישו היום המלצותיהם לגבי מדיניות החיסון / עמ' 2
● בחירות 88: חריש קובע כי אין הצדקה לחקור החשד להאזנות סתר / עמ' 3
● „אליאנס" פתח באווירה טובה; 'בגד עוד' – מחכה / עמ' 6
● הרשויות הערביות מושבתות היום; תובעות מחיקת חובות / עמ' 6
● חיידק קטלני עובר לבני האדם דרך כבשים / עמ' 6

תשדירי בחירות

תור הגנראלים

מאת שלמה גינוסר

במסה הבחירות של המערך מתים בוודאי שילך להם בבחירות כמו שהלך להם (ביותר) בתשדירי הבחירה. גם קסם התשדירים של המערך אמש היו מדים יותר משל הליכוד. אם יש לתשדירים אלה יותר משמעית של השפעה על עיצוב רעת־קהל (ואני עדיין מפקפק בכך); נראה שהמערך עשוי לדון לקלפי בחיוך קל (ואת תהיה טעות, כמובן).

אמש עמד במרכז תשדירי הליכוד והמערך המגוון הבטחתי. לצורך זה ביצעו שתי המפלגות הגדולות תרגיל קריאה מופלא לקציני מילואים מדרגת תת־אלוף ומעלה. המערך גייס את יאנוש בן־גיל ואילו הליכוד הציב מולו את ראש אמ"ן בתקופת מלחמת לבנון יהושע שגיא, ואת אחד מבכירי חיל האוויר לשעבר, רן פקר. יותר מדי גנרלים. בעיקר בליכוד. אילו היו מסתפקים בן פקר היו יצאים נשכרים. שגיא זקוק עדיין לכמה שנים כדי למחות מעליו את הכתם של ועדת כהן. תיאום רב בין פקר לבין שגיא לא היה כאן. לא היה מזיק, למשל, ששני הגנרלים היו מתאמים ביניהם את מספר הקילומטרים בין נתניה לקו הירוק (15 לפי פקר, 12 לפי שגיא).

מישה ארנס מכופתר מדי בתוך „המפחיד והלאומי". תושבי כפר־סבא אפקטיביים יותר כשהשם מחוזרת הגבול לקלקיליה, אבל רבין מכסיח ש„לא נחזור אי פעם לגבולות 4 ביוני". עניין של אמינות: למי להאמין יותר: למערך המדבר על הידרון כגבול בטחון או לליכוד המרכיב 'כפיר' לראשו של עזר וייצמן (גימיק ראשון) ומאיים שפרס ייתן לערשאת מדינה פלשתינית בגבולות כפר־סבא? „הדי פרס כבר יחזר על מאני ירושלים ועל פרחזי כפר סבא". הליכוד עובד קשה על דיסקרדיטציה מוחלטת של המערך, אבל ההפרזות בתשדירים שלו מקרוחים את התבשיל. גם לשיטתו.

נסים זוחילי מתחיל ליהנות בתפקיד מוכר־אלפן. בצדק. הוא בלתי־אמצעי. שפתו שוטפת וכשהוא זוחק לזידה את עמיר פרץ

(המשך בעמוד 2)

שיחות השיתוף האסטרטגי נפתחו בוואשינגטון

מאת דליה רשאל, מומחה דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – השיחות החצי שנתיות של ה"קבוצה המשותפת" (ג"י.אם.אי.פי.) לישראל ולארה"ב בנושאי שיתוף הפעולה האסטרטגי בין שתי המדינות נפתחו אתמול בוואשינגטון.

בראש המשלחת הישראלית עומד מנכ"ל משרד הבטחון, דוד עברי, וחברים בה גם מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין, סמנכ"ל משרד החוץ יואב ביזן, היועץ המשפטי של המשרד רובי סייבל, אברהם בן־יוסף, וסגנו משה קחנובסקי ראש משלחת הרכש הבטחוני בניו־יורק.

במשלחת האמריקאית נציגים מהמשרדים והסוכנויות המקבילים לאלה הישראליים.

השיחות יימשכו משך שלושה ימים. תוכן השיחות חסוי.

עוד מבקר בוואשינגטון, מרגאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן. הוא נפגש אתמול עם פקידים במחלקת המדינה, ביניהם נר חוקר, סגנו של ריצארד מרפי, וכן עם ריצארד שיפטר, הממונה על נושא זכויות האדם במשרד. תוכן השיחות לא פורסם.

שני חיילים נכוו מבקבוק תבערה בטול־כרם; תינוק נחבל מרגימה

צעיר מבלאטה מת מפצעיו, 12 פצועים בתקריות בשטחים, שניים במצב קשה ● נמשך „מבצע השיטור" בסילואן ואבו־טור

מאת אוריאל בן עמי, דני רובינשטיין וחדי לוי, מומחי דבר"

שני חיילי צהיל נכוו אתמול מבקבוק תבערה שהושלך לעברם בטול־כרם. מצרעים הגיעו לבית החולים. המקבוק הושלך אתמול לפנות ערב לעבר ניים מיוד של צהיל. המטל שוצף על חיילי הצהיל פרצו מהריסות בתחום לאחורי מיוחד הבקבוק. שהגליה להימלט. דובר־צהיל מיהר למסור את שמות החיילים המצרעים, את מצבם ולאיזה בית־חולים פונו.

תינוק נפגע

יואי קסלר, תינוק בן 3 חודשים נפצע אתמול מאבנים בגוש־עציון.

הפצוע נסע עם אימו ענת, תושבת אלדזיר, וליד בית־סאור נרגמה מכוניתם באבנים. התינוק נפצע ברגליו וטופל על־ידי הצוות, שהיא אחות במקצועה.

מת מפצעיו

צעיר ממחנה הפליטים בלאטה מת אתמול מפצעים שנפצע לפני תשעה ימים. ר"ז

(המשך בעמוד 2)

סילואן: מבית לבית, באישון לילה

כוחות הבטחון בחיפושיהם בכפר סילואן. (צילום: יצחק הרריי)

בנק ישראל תובע למנות דירקטוריון לבל"ל – מיד

ועדת הכספים תדון היום בממצאי דו"ח הרשויות לבירורת־ערך

מאת אמנון אפד ואריאלה ראובני מומחי דבר"

המפקח על הבנקים, דיר אמנון גורלשמידט, קרא אתמול לאוצר התיישבות היהודים למנות דירקטוריון חדש לבל"ל בהקדם האפשרי. במכתב ששיגר לראשי אוצר ההתיישבות אומר גורלשמידט כי לדעתו יכול הראני תהליך הרכבת הדירקטוריון להסתיים תוך ימים ספורים.

בהמשך מביע המפקח את תקווה כי בגיבוש הרשימה תישקל סוגיה הבנק בלבד, תוך ייצוב תדמיתו בארץ ובחו"ל, וכי האנשים שיבחרו יהיו ללא רקע פוליטי אלא אנשי מקצוע.

לטעמו, תבע אתמול מרבו סיעת המערך בועדת הכספים, ח"כ חיים רמון, מאוצר התישבות היהודים, שלא למנות דירקטוריון חדש לבל"ל, לדבריו, שליטת הסוכנות בבל"ל תפקע בעוד כשלושה שבועות ולפיכך אין להפקיד בידי אוצר התיישבות היהודים את המפקח ואת מינוי הדירקטוריון.

רמון מציע כי את הדירקטוריון הבא של בל"ל תמנה ועדת שלושה, בהרכב נציג בנק־ישראל, מבקר המדינה ושופט בית המשפט העליון, ואת על מנת למנוע פוליטיזציה של דירקטוריון הבנק.

מינטקביץ אים

יו"ר הרשות לניירות־ערך, אריה מינטקביץ, אים אתמול להתפטר מתפקידו על רקע הדלפת דו"ח הרשות בעניין בל"ל ל.מעריב".

לדברי מינטקביץ, הדלף הדו"ח על־ידי חבר או חברים של הרשות והדלפה זו עומדת במחיר לחוק.

שר האוצר רחה את בקשתו של מינטקביץ להתפטר וגינה אף הוא את הדלפה.

ועדת הכספים תדון היום בממצאי הדו"ח. הדו"ח עצמו מותח ביקורת על שני הדירקטוריונים האחרונים של בל"ל ועל דרך טיפולם בפרשת החודים הראשיים, שנחתמו לפני תקופת כהונתם.

ביטוי לשמרנית

הנוג לשילוב במפלגת העבודה במחנה חיפה שיגר אתמול מכתב אל מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם ובו הוא מבקש כי המפלגה תתיצב למניעת התפטרותו של פרופ' שמעון שטרית מטעצת המנהלים של בנק לאומי.

אבו־איאד: נודיע על עצמאות אך נעכב הקמת ממשלה גולה

תרגים (עיר ועיים). – אש"ף מצדד בפרסום הודעה על הקמת מדינה עצמאית בשטחים ובחזית הקמת ממשלה גולה זמנית – כך אומר אחד מראשיו, אבו־איאד, בראיון שהתפרסם אתמול בשבועון התרגיל של־באמאר.

„אינו נחפזים בעניין הממשלה", אמר אבו־איאד והוסיף: „הסגמה הכללית היא עתה להודיע על עצמאות ולעכב את הטיפול בשאלת הממשלה עד למועד מאוחר יותר".

משקיפים מדיניים מצפים, שאש"ף יפרסם הצהרת עצמאות במושב המועצה הלאומית הפלשתינית, שיתכנס בסולך חדש זה באלג'יריה או בתוניסיה.

אשר לחלק המופעל לאחרונה על אש"ף להכריז על הכרה בזכות קיומה של ישראל אמר אבו־איאד: „איננו רוצים להסיל את כל הקלפים שלנו באוויר ללא תמורה... אנו רוצים שכל צעד שייעקס יהיה הדדי. מה נקבל בתמורה, אם נכיר בכוונה נפשעת זו?"

„ועידת הפיסגה החליטה להקציב 128 מיליון דולר לאינתיפאדה ובן 43 מיליון דולר לחודש", ציין.

ח"כ חייקה גרוסמן ל„דבר"

„אזרחי צ'ילה פרצו את מחסום הפחד"; תוצאות המשאל – היום

סאנטיאגו (א.פ., ע"ב דרישר). – איזור קל בפנינות חלק מרקפיות במשאל הנס שהיה אתמול בצילה מצע שרמים תוצאות ראשונות אתמול, ואלה אמורות להודיע רק היום. אזרחי צ'ילה השתתפו בהצבעה בהמוניהם, הזודים ארוכים השתרכו אחרי כל אחת מ־22 אלף הקלפיות, הממוחות בין ב־1000 תחנות הצבעה. 15 שנות שלטון סמכותי בלא כל אפשרות השמעה לאזרחים על החיים הפוליטים ניכרו הרבה במצביעים, שהמתינו בסבלנות רוח בתורים הארוכים – לאורך כמה גושי בניינים במקרים מסויימים. בין המצביעים נראו נשים נושאות תינוקות בזרועותיהן, נציגים בכאות גלגלים וגברים רבים בשנות ה־30 המוקדמות לחייהם, שלהם היתה זו ההצבעה הראשונה בחייהם.

על ההצבעה פיקחו כמה מאות משקיפים זרים, 300 חברי פרלמנטים זרים וכ־350 נציגי האינטרנאציונל הסוציאליסטי, בהם

(המשך בעמוד 2)

ארבעה חיילי 'גבעתי' יישארו במעצר

החיילים אינם הנאשמים האמיתיים – טענו הסניגורים ורמזו למפקדים

מאת טלי לוינגר, המומחית הבכירה של „דבר"

הסנגורים הבכירים המגינים על חיילי „גבעתי" הנאשמים בהריגת האני אל־האשם מעזה, טוענים כי „לא הנאשמים האמיתיים יושבים כרגע".

בסיעוניהם בפני בית הדין הצבא לערעורים שרן בבקשה לשחרר החיילים ממעצר עד תום ההליכים, הישבו הסנגורים אצבע מאשימה אל הדרגים הפיקודיים של חיילי „גבעתי", שנתנו הנחיות להכאה בעיגשה, והוסיפו טיעון כי פעלו על־פי פקודות מפורשות מהמ"פ ועד המח"ט, שהגונתן על־ידי אלוף הפיקוד הרמטכ"ל.

השופט שהחליט להשאיר את החיילים במעצר, הבחיר כי לא מצא ראיות המפריכות את תיאור מעשיהם בכתב האישום, החליט לא לשחרר בגימוק ש„אי־אפשר לעבור לסדר היום" וכי יש להוציאם מהמסגרת השיגרתית של היחידה.

לדברי השופט, מעצרם מוכיח את החומרה שבה רואה צה"ל את ההתנהגות הזאת. „כל ברבירדב צריך להבין זאת", אמר בגימוקיו אחרי שני ימי דיונים.

בהתייחס לחומרת המעשה אמר השופט „חובת הצבא להתנהג כצבא ולא־עדות משולחים חברי רסן, כל חייל חייב לשלוט בעצמו ולשמור על צלמו. באמת, יישארו הארבעה במעצר עד תום ההליכים.

1.5 שנה ל„מלחמת אוקטובר" – בקהיר

משאית נושאת טיל חולפת על־פני תמונת דיוקנו של נשיא מצרים חוסני מובארק אתמול, במצעד הצבאי לציון יום השנה ה־15 ל„מלחמת 1973". (צילום: א.פ.)

רמזים מקהיר: מצרים תיאות לדחות יישום פסק הבוררות

מאת יקיר צור, מומחה המדיני של „דבר"

מצרים תתקשה להכריע בגלוי על דחיית המשאומתן ליישום פסק הבוררות על טאבה, אך ישנם סימנים המצביעים על כך שהמצרים לא יעמדו על כינוס צוות המו"מ לפני הבחירות בישראל. כך הוריכו אתמול מקורות מדיניים בירושלים, בעקבות רמזים שהגיעו מקהיר.

עד כה לא השיבה קהיר להצעה האמריקאית לדחות את פתיחת המו"מ על יישום פסק הבוררות עד לאחר הבחירות בישראל.

אתמול שמע הקבינט לראשונה דיווח מפורט על פסק הבוררות מפיהם של היועץ המשפטי של משרד החוץ, רובי סייבל וסמנכ"ל למורח התיכון, יצחק ליאור. שניהם ישראל במצרים, פרופ' שמעון שמיר, דיווח לשריד על התגובות בדעת הקהל, בעיתונות ובממשל המצרי על פסק הדין.

הדיון בקבינט היה ענייני ולא הגיע לכדי עימות פוליטי. השרים ביקשו הבהרות לגבי שאלת סימון קו הגבול מנקודה 91 לחוף הים. היועץ המשפטי הסביר כי ההגדרה שהשמיעו הבוררים, לפיה אבן פארוק אמורה להיות האבן האחרונה בקו הגבול, לא מופיעה בחלק האפרטיבי של הדו"ח ולפיכך אין מעמד מחייב אלא משקל ציבורי בלבד.

שרי הקבינט ביקשו לזמן לישיבה הבאה מומחים נוספים, ביניהם את נציגת ישראל בצוות הבוררים, פרופ' רות לפידות ואת המומחה הבריטי, אילי לאוטרפרט.

היפר קו־אוף

החל מכולם!

היפר קו־אוף מגיש

פרי וירק זול וטרי

בואו לקו־אוף להנות ולקנות משפע פרי וירק באיכות מעולה, מבחר גדול וטרי יום יום

מבצעי הוזלה בכל שבוע

ובחרי השבוע

תפוחי עץ "אורליאנס" גודל 6.5

שזיף "גולדקינג"

1 ק"ג 1.39

1 ק"ג 1.79

בתוקף עד 8.10.88

קנו עכשיו בקו־אוף ושלמו ב־2.12.88

יעל כל קניה מעל 300 שיח כמולי כרטיסי אשראי ישראליים. לבעלי כרטיס קו־אוף חוב חתשלום ב־2.12.88, או ב־9.12.88.

לא כולל חנויות אלקטרוניקה, לאלקטרוניקה ומכונות אשראי מיוחדות הנדרשות.

קו אוף | היפר קו־אוף | קו אוף

7 מקרי כלבת; משרד הבריאות דורש לדלל אוכלוסיית השועלים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

הזהירות הראשי של משרד הבריאות, ד"ר נרשון חסין, תובע מרשות שמורות הטבע לדלל לאלתר את אוכלוסיית השועלים בארץ. זאת – לנוכח גילויים של שבעה מקרי הידבקות במחלת הכלבת שארעו באחרונה לבני אדם ולבעלי חיים ושמקורם בשועלים משוטטים.

ד"ר חסין טוען שאוכלוסיית השועלים בארץ רבתה מאד בשנים האחרונות. לדבריו, משרד הבריאות בדר להזהיר לפני 10 שנים מפני ריבוי שועלים הנגועים בכלבת, אך רשות שמורות הטבע לא שעתה לאזהרה.

"ציין, כי שועל הבניע לקרבת מגורי אדם, סימן הוא שלקה בכלבת. בכל מקרה של גילוי שועל באזור מגורים, יש לפנות מיד לשירותים הווטרינריים העירוניים ובמקרה הצורך אף להועיץ את המשטרה. יש להמנע ממגע עם כלבים ושועלים משוטטים, שכן בעלי חיים אלה הלוקים בכלבת – תוקפים ללא אזהרה מוקדמת. בכל מקרה של נשיכה, שריטה או ליקוק ע"י כלב או שועל משוטט, יש לפנות ללשכת הבריאות המקומית או לחדר המיון בבית החולים. משרד הבריאות קרא לבעלי הכלבים לדאוג לחיסונם של הכלבים ולא להותירם מחוץ לבית ללא ליווי.

גורמים רפואיים מציינים שסימני מחלת הכלבת ברורים מאד ומתבטאים בשיתוק של בעל החיים, צליעה, לסת רפויה ומפרישה ריר ולשון תלויה. סימן בולט ביותר הוא העדר תיאבון ושינוי מהתנהגותו של בעל החיים, ההופכת לאלימה. זה שלב המצריך זהירות רבה.

רופאים ומרינרים שכבים שמרובר בהתפרצות מחודשת של מחלת הכלבת בארץ. גם ארגון הבריאות העולמי הכריז באחרונה על ישראל כעל איזור נגוע בכלבת.

המומחים מחו"ל יגישו היום את המלצותיהם על חיסון נגד פוליו

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

צוות המומחים מחו"ל, השוהה בארץ כדי לייעץ למשרד הבריאות על דרכי המאבק במחלת הפוליו, עומד להגיש השבוע לשרה, הבריאות, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, דו"ח בעניין הבו שורה של המלצות.

הצוות שהגיע ארצה כולל את ד"ר גאוף מלניק מארה"ב – יועץ בכיר לארגון הבריאות העולמי בנושא מחלות זיהומיות ופוליו (והיה הראשון שהביא לישראל בשנות ה50 תרכיב חיסון לטיפול במניעת הפוליו שפרצה אז) ד"ר וולטר אורנשטיין – מומחה לפוליו מהמרכז הלאומי למחלות זיהומיות באטלנטה, אר"ב וכן פרופ' מישל ריי מבלגיה, מהמחלקה למניעת מחלות זיהומיות המנוהלת בארגון הבריאות העולמי.

גורם, שרו"ח הבינייים מתרבו במדיניות החיסון מפני הפוליו הגורשות בעתיד. שלושת המומחים מטעימים שמדובר בהתפרצות מוגבלת של המחלה ואין ללמוד מכך כי המחלה תתפשט לכל אזורי המדינה.

עם מסירת הדו"ח יקיים הצוות דיון עם 45 מומחים ישראלים בתחום האפידמיולוגיה והזיהולוגיה.

ביניתיים נמסר, כי לא התגלו מקרי פוליו בבפרים הערביים בגליל, חוף ושתות הביזב הגלתי תקינות. עם זאת אמר אתמול ד"ר זאתם כבאענה, רופא לבריאות הציבור ודאש אגודת "הגליל" למחקר ושירותי בריאות, שבריב צינורות המים לכפרים יש בזילות ומי תחום חודרים אליהם, תוך סיכון בריאותם של תושבי הכפרים.

נוסח הצעת ההחלטה למליאת המפלגה הבריטית:

„הלייבור מאחל הצלחה בבחירות למערך – המסוגל להביא שלום"

הבנה ל„התעוררות" הפלשתינית בשטחים וקריאה לשתף אש"ף בוועדה בינ"לאומית

מאת רליה שרון, מופרת „דבר" בבריטניה

המועצה המרכזית של מפלגת הלייבור ביטאה הצעת משרה להחלטת מליאת ועידת הלייבור המתכנסת השבוע בבלקפול, התומכת במאבק הפלשתיני. עליפי נוסח ההחלטה „בערבות הדדיות בגל משבר במזרח התיכון שבו ביטאו הפלשתינים לראשונה את עמדם מהם קיומם עליידי „התעוררות".

בנוסח ההחלטה נאמר בין היתר, שאצאת פלשתינים בהרגם, אלפים נפצעו ואלפים כלואים בבתי-סוהר, הפגנות דוכאה וגם ישראלים חפים מפשע נפגעו. הצעת ההחלטה מוערת עוד, כי הכיבוש אינו יכול להמשך לעד וכי הוא פוגע בבטחון ישראל. היא קובעת, כי הסכם שלום עתה הוא היחיד מתמיד. על ההסכם לכלול גבולות בטחון לישראל ולאפשר לפלשתינים הגשמת זכותם בהקמת מדינה.

מנוסח הצעה אומרים, כי הדרך להגיע לכך היא עליידי ועידה בינ"לאומית בהשתתפות ישראל ואש"ף כנציג הפלשתינים. הצעה ממליצה, כי מפלגת הלייבור תמעיל לחץ על מדינות אירופה לקיום הועידה. לדברי הצעה, בינתיי לליכוד, השואף להמשך הכיבוש, רק מפלגת העבודה בראשות שמעון פרס תומכת בקיום ועידה בינ"לאומית, היא מאחלת הצלחה בבחירות למפלגת העבודה בארץ, "והיחידה המסוגלת להביא שלום".

בינתיים בישיבתו של פועלי ציון טען מר דב בן מאיר, שליח מפלגת העבודה, כי על הלייבור לסיע למפלגת העבודה בארץ אך הדגיש, כי נוסחת ההחלטה הזו אומר החלטת או"ם 242 ו338, הדרושות את זכות קיומה של ישראל בגבולות מוכרים ומוכרים. הוא קרא לפני הועידה את מכתבו של שמעון פרס לגיל קינוק, שבו מציין פרס, כי מפלגת העבודה תיתמם מיד לאחר הבחירות, אם יינתן לה המנדט לכך ע"י הבוחרים, לפתיחה בהליכים מידיים לכינוס ועידה בינ"לאומית.

נציג ההתעוררות בלוגרון יוחם ברחילי מסר ל„דבר" כי נעדכם עתה נסיונות לשכנע את מנסחי ההחלטה למיתון חלקה הראשון, המגיע הבנה על "התעוררות הפלשתינית. יש לציין, כי ההחלטה מחוות פשרה, תואה לפגוע קבלת ההחלטה אנטי-ישראלית קשה יותר.

נציגי אש"ף זוו פעילים בין נציגי הועידה וקיימו מפגשים מספר. בין השאר לקח חלק בישיבות אלה חבא סביחה.

המלצות הוועדה המרכזית לפסול את רשימת „כך" מתבססות על עמדות עומדות

מאת יוסף הקרוב, מופרת „דבר"

(המשך מעמוד 1)

מתכנס המזעזע. „חילופי אחרחים, על פי 'כך' אינם נובעים מסיבון בטחוני, אלא מתוך תיעוחמדה של תנועה זאת לשלוי רמות באוכלוסיה" אמר ד"ר בקר.

בקר: שיקול בטחוני

נציג מפ"ם עו"ד אוגנר אמר כי תנועת „כך" אימצה את עיקרי של המשטר הנאצי והיא צועדת בדרכו ומבקשת להעתיק את חוקי נירנברג ואף מנסה, בחוצפתו, לייחס חוקים אלה להלכה. ד"ר יאיר צבן (מפ"ם) הביע תקוה שבית המשפט העליון יתן איפוד להחלטת הוועדה המרכזית של ועדת הבחירות המרכזית.

נציג 'כך', עו"ד רחמים כהן, טען כי לערבים חסרה דיקת הנאמנות למדינה. הוא אמר עוד כי יחסה של „כך" לאוכלוסיה הערבית בישראל נוגע משיקול בטחוני ולא בזעזוי. „יחסי אוכלוסיה עוינת וחה מקור יחסנו אליה, ולא העובדה שהערבים הם בני עם אחד או דת אחרת" אמר כהן.

דוד רחמים (מפ"ל) טען כי אין כלל טעם בדיון בהודעה משום שתוצאות ההצבעה בדרוזים מראש. מפ"ל הסכירה אחר כך שהצביעה נגד פסילת „כך" מתוך מחאה על שהוועדה לא קיימה דיון משותף גם בבקשה לפסול את 'הרשימה המתקדמת לשלום'.

נציג 'שינוי', פרופ' ששון, הסביר כי השיקול של סיעתו בעד פסילת 'כך' אינו פוליטי. „אי אפשר לפסול מצב שבו יהיה מקום בכנסת לאידאולוגיה נאצית" אמר פרופ' ששון.

נציג רצ, רבי בן-דנתן, אמר כי דבריה ומעשיה של „כך" נועדו לפגוע במיקום הדין של יחסים בין יהודים לערבים ולחתור תחת אושיות הדמוקרטיה.

יורם גרוסמן (חד"ש) אמר: „הכיבוש משחית ומחדה קרקע פורה לגידולים כאלה".

עורכי הדין של תנועת „כך" כבר

הקיימו הבינו עתידה ממשמת לבית המשפט העליון בבקשה לפסול את הפסילה הזעתיה תוגש בימים הקרובים.

הגנים משפטיים בירושלים אמרו אתמול כי החלטתה של ועדת הבחירות המרכזית לפסול את רשימת „כך" מתבססת בבחירות עומדת על יסודות משפטיים מוצקים. גם בפעם הקודמת, ב' 1984 , כאשר ועדת הבחירות פסלה את „כך" וזו הגישה ערעור לבית המשפט העליון, קיבלו השופטים את העילות שגרמו להחלטת הפסילה. אולם העירו כי אין חוק שעל פיו יוכל בית המשפט להתמקד בבאו לאשר את החלטת הפסילה. בינתיים קיבלה הכנסת תיקון ל„חוק יסוד: הכנסת" שעליו התבססה הוועדה בהחלטתה אתמול לפסול את 'כך'.

אשר לשאלה, האם הצבעתו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט גולדברג, נגד פסילת 'כך' בשל העילה שהיא מהווה סכנה לדמוקרטיה, אינה מגדילה את סיכוייה של 'כך' לזכות בעתירתה בית המשפט העליון. מוכיחים חוגים משפטיים כי ב' 1984 קיבלו שופטי בית המשפט העליון גם סיעון זה.

דיון על המתקדמת

ועדת הבחירות המרכזית עומדת לדון היום בבקשה לפסול את „הרשימה המתקדמת לשלום" מהתמודדות בבחירות בעילה שרשימה זאת שוללת את מדינת ישראל כמדינה יהודית.

חילוקי דעות במפר"ל

חילוקי דעות קשים נתגלעו במפר"ל סביב הצבעתו של נציג המפר"ל בוועדת הבחירות המרכזית, צבי ברנשטיין, נגד פסילת רשימת תנועת 'כך'. ד"ר הזר הצעיר, נחום לנגנטל הודיע כי יפנה במכתב רשמי למפ"ל המפלגה ויתבע ממנו דיון בנסיבות המפלגה נגד דרך הצבעתו של נציג המפר"ל בוועדה.

מזכ"ל המפר"ל, הרב יצחק לוי, אמר אתמול בתגובה להצבעתו של נציג המפר"ל נגד פסילתה של תנועת „כך", כי המפר"ל ביקשה שלא להפריד בין הדיון על פסילת כהנא והדיון על פסילת הרשימה המתקדמת. עמדת המפר"ל לא התקבלה ולאות מתאה הזלים נציגה להצביע נגד.

מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמר אתמול כי פסילת 'כך' היא צעד לחיזוק הדמוקרטיה ושלטון החוק במדינה. פסילה זו היא אקט חינוכי לדור הצעיר הגדל בארץ האומר " תהיה רעתך כפי שתהיה, תוציע כפי שתחפץ, אך במדינת ישראל לא תועיע לבחירות ורשימה המזיקה את כל התנועות הנוגעות בגלה שקמו כנגד העם היהודי. ד"ר דרום רמון, שהגיש בשם המערך את הבקשה לפסול את 'כך', אמר כי יש סיכוי סביר שהפסילה תעמוד בבג"ץ. ד"ר רמון הביע שביעות רצון מהפסילה ואמר כי המערך התעלה על שיקולים אינטרסנגים צרים ותמך בפסילה, למרות שהליכור הוא זה שעשוי להחזיר מכך ש„כך" לא תרוץ לכנסת.

ד"ר משה הבחירות של הליכוד, משה ארנס, ביקר על פסילת 'כך' ואמר כי זו רשימה שאינה עומדת בדרישות החוק.

שני

(המשך מעמוד 1)

מתושבי הגדה המערבית ועזה נפגעו בתקריות עם צה"ל. תושבי הכפר בני-נעים מולונים כי אלמונים עקרו חמישה דונם כרם ענבים הרוכים לכפר. הם חוזרים במתנחלי קדיה-ארבע. מנהלי בית הספר בשכם ערכו אתמול ביום מחאה ושלחו תזכיר לשר הבטחון בתביעה לאפשר חידוש הלימודים.

בבית-הלים בבחוה ירושלים בת אלמול ניזאם אבו-חדיילה בן 24 בבחנה הפלילים בלאומה. ליד שכם, עם הוחדע דבר מחוז פרבון הפגנות בבלאמה ועל המהנה הוכל עוצר. אבש הגיד צה"ל לעיר לו לזרה בבחוות בני בשמחיו בלבר.

בכפר הדי תקריות והקורות ערבים בסרו על שמחה פצועים. פצוע קשה באוכפז בבית החולים של האחוזות הבשים בשכם הועבר אבטול עליידי צה"ל לבית-החולים בתל-השומר והצבא הגשר בו כי היה מעורב בארגון הפגנות. הבחלת בית החולים גיסתה לבטוע את העברתו כיון שמצבו קשה.

עתירת 'כך' תוגש לבג"ץ בימים הקרובים

(המשך מעמוד 1)

מתכנס המזעזע. „חילופי אחרחים, על פי 'כך' אינם נובעים מסיבון בטחוני, אלא מתוך תיעוחמדה של תנועה זאת לשלוי רמות באוכלוסיה" אמר ד"ר בקר.

בקר: שיקול בטחוני

נציג מפ"ם עו"ד אוגנר אמר כי תנועת „כך" אימצה את עיקרי של המשטר הנאצי והיא צועדת בדרכו ומבקשת להעתיק את חוקי נירנברג ואף מנסה, בחוצפתו, לייחס חוקים אלה להלכה. ד"ר יאיר צבן (מפ"ם) הביע תקוה שבית המשפט העליון יתן איפוד להחלטת הפסילה של ועדת הבחירות המרכזית.

נציג 'כך', עו"ד רחמים כהן, טען כי לערבים חסרה דיקת הנאמנות למדינה. הוא אמר עוד כי יחסה של „כך" לאוכלוסיה הערבית בישראל נוגע משיקול בטחוני ולא בזעזוי. „יחסי אוכלוסיה עוינת וחה מקור יחסנו אליה, ולא העובדה שהערבים הם בני עם אחד או דת אחרת" אמר כהן.

דוד רחמים (מפ"ל) טען כי אין כלל טעם בדיון בהודעה משום שתוצאות ההצבעה בדרוזים מראש. מפ"ל הסכירה אחר כך שהצביעה נגד פסילת „כך" מתוך מחאה על שהוועדה לא קיימה דיון משותף גם בבקשה לפסול את 'הרשימה המתקדמת לשלום'.

נציג 'שינוי', פרופ' ששון, הסביר כי השיקול של סיעתו בעד פסילת 'כך' אינו פוליטי. „אי אפשר לפסול מצב שבו יהיה מקום בכנסת לאידאולוגיה נאצית" אמר פרופ' ששון.

נציג רצ, רבי בן-דנתן, אמר כי דבריה ומעשיה של „כך" נועדו

דבר DAVAR
מאחר עם לפרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדרהצור
מנכ"ר המערכת: ד"ר יורם פרי
השרל - „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156
סניפים:
תל אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך מורג 16
בית מאיה קומה ב
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111, מ 33104

למשפחת גלעדי
אתכם באבלכם הכבד
על קטיפתה של בתכם
ציפי היקרה
אנו המומים ובואבים
משפחת אליגון

אהובתנו
דפנה ברון (לבית גרוסמן)
נלקחה מאתנו בטרם עת.
הזלוויה תתקיים היום יום ה', כ"ה בתשרי תשמ"ט 6.10.88 בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת"ים.
נפגשים ליד השער הראשי.
המתאבלים מרים:
בעלה: ראובן
ילדיה: קרן, ארז, תמר
הוריה: רות ובנימין גרוסמן
אחותה: מירה וישראל יוסקוביץ ובי"ב
חמיה: דבורה ברון, אליה ברון

אמש בתיאטרון

„מגילה" חבוטה

מאת מ"י מ"ז

התיאטרון היידי מציג „המגילה" מאת איציק מאנגער.
מחזה ובימוי: שמואל בונים.
מוסיקה ועיבודים: דוב זלצר.
משתתפים: יעקב אלפרין, רפי גולדהומר, יאשה גיליטסקי, מוניקה ורדימון, רות לרין, יהונתן סגל.
תזמורת: אלונה טוראל, יעקב פודמן וחני נדיר.
סיפור ושירי המגילה הוא חומר נפלא לבמאי רב מעוף ודמיון.

שמואל בונים, שביים את הגירסה הראשונה שוכתה בזמנה לשבחים רבים העפיד „מגילה" מאובקת וחסרת השראה. דלותה מתבטאת גם בתפאורה ובתלבושות החבוטות. צוות השחקנים עושה כמיטב יכולתו אך רחבו נגוע בגודש מאניריות.

מוניקה ורדימון נחנה בקול ערב במיוחד. אחרים מקטעי השירה שלה ימים ואף מרגשים. יהונתן סגל בתפקיד פסטרינגא מפתיע בכוללתו לטיר, אך מאכזב מאוד במשחקו הרחוי ב„שטיקים" מרטעם. אפשר להתנחם רק בשירת היחיד של איציק מאנגער ובכמה מלחניו של דובי זלצר, שיעורבו גם למי שאינו שומע יידיש. חבל שהתיאטרון היידי בישראל סרם מצא את אנשי המקצוע הנכונים כדי להעלות את הרפרטואר שלו לפני הקהל הרחב ובפני הקהל הצעיר במיוחד.

עיראק מחמשת הפלאנגות בלבנון בנשק כבד וטנקים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

עיראק מממקת בימים אלה לפלאנגות בלבנון נשק מתוחכם לרבות טנקים – כך דיווחו אתמול אמצעי התקשורת המרכזיים. לדבריהם מגיע הנשק באניות ונמרק בנמל ביירות.

ככל הידוע זו הפעם הראשונה שעיראק מחמשת את הפלאנגות בנשק כבד, כגון טנקים. באחרונה ביקר בבגדד קרים פקרוני, יועצו המדיני של ראש הפלאנגות סמיר ג'עג'ע, וסיכם שם כבראה את ביצוע משלוחי הנשק הנוכחיים.

לעיראק יש עניין לחמש את הפלאנגות כדי לחזק את יכולתן להלחם נגד הצבא הסורי החונה בלבנון. עתה, משנחלצה עיראק ממלחמתה נגד איראן, היא נערכת להגברת המאבק ביונה לבין סוריה על ההגמוניה בסדר הפודה. יש לציין כי במלחמתן נגד הצבא הסורי החונה בלבנון משתפות הפלאנגות עם אנשי עיראק. קיימת איפוא סכנה שהטנקים שסספקים העיראקים למאחזים יגיעו גם לידי המחבלים הפלסטינים.

בתוך כך נמסר ששרי הגוף הערביים עמדים להתכנס בזמן כמה ימים למושב מיוחד כדי לדון במשבר בלבנון, בעקבות בשלון המאמצים להביא להחזרת יחסי לבנון ג'מאייל.

סכסוך עבודה בבנק ישראל מונע החתימה על ההסכם

מאת אמנון אמיר, מופרת המלכלי של „דבר" בירושלים

וחיזוקי דעות בין הנהלת בנק ישראל לוועד עובדי הבנק מונעים את החתימה על הסכם העבודה הנרחב.

אתמול הגיע הסכסוך בין ההנהלה לעובדים לבית הדין לעבודה בתל-אביב. הנהלת הבנק ומנה לדיון משפטי את נציגות העובדים ואת נציג ההסתדרות, חאת לאחר ששלושום הפעילו העובדים מנקיפות חלקיות. בהסדרת מנקיפות אלה לא רכשו העובדים אגרות חוב בכמה ולא העבירו דואר פנימי בבנק.

לדברי ההנהלה, המנקיפות היו לא חוקיות שכן לא הוחזה בל הכרוך על סכסוך עבודה ועל רקע זה באה תביעה לבית הדין.

ההסכם העבודה נגע לחתום [illegible] מוכנו, אולם בבנק, האפיון מודגש, הוחזה בקל תביעת העובדים לחשלום מקרמה וחלוקה ודאות לעובדים. תביעות אלו נדחו על הסף על ידי ההנהלה בטענה שזן מנוגדות להסכם בשירות הבירור.

משרד הבטחון חטיבת המכירות

מכרזים

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת מובין. כל פרט מחזה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעות לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי התשלום: 60% בהמחאה בנקאית 40% הנותרים בערבות בנקאית שתוך פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז, מכירת טפסי המכרז תחל ביום שני 10.10.88 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל-אביב.
שעות הקבלה בימים א' – ה' בשעות 8.30-12.30, בימים א' ו ג' גם בשעות 14.00-15.00.

מכרז מספר: 203/88/10
הלפי ג'.ב.מי. מצמיגים שונים, כרוכים לרכב, תיבה להלפים דקמלות.
משאבות, מסמרת הלומיב, פרוקטים, חלפי לילנה, מסמרי שמן.
יבי ביה: 18, 20 אוקטובר 1988, יש להרשם עד יום לפני המיזר.
מועד אחרון להגשת הצעות ב31.10.88 עד שעה 10.00 לבוקר.

מכרז מספר: 204/88/10
ערכת שריון לימה אוטבי, חלפי קפריסלר, חלפי מלגזות, חלפי רכב שונים.
חלפי רכב לא מסחריים, חלפי משאית מרצדס, צמיגים הדשוקי רכב.
מעבדי מצבייה, מכולי מנוע ביוב, צייתנים מנקים, מגבהים שונים, מכלית-מים.
מרכיבי דלק לרכב, מגרעים הכשאבית, בהרים, צליבה.
יבי ביה: 19, 23 אוקטובר 1988. יש להרשם עד יום לפני המיזר.
מועד אחרון להגשת הצעות ב31.10/88 עד שעה 10.00 לבוקר.

מכרז מספר: 205/88/10
בלילי זמם תשרה בבנין ירוק,
חגבה ניתן לראות בבורדנו, כל יום בשעות קבלת קהל,
מועד אחרון להגשת הצעות ב24.10.88 עד שעה 10.00 לבוקר.

מכרז מספר: 206/88/10
צמיגים שונים, גלגלים מרשלמים, מחלת נומי, חומרים לתיקון צמיגים.
יבי ביה 24, 26 אוקטובר 1988,
יש להרשם עד יום לפני המיזר.
מועד אחרון להגשת הצעות ב31.10.88 עד שעה 10.00 לבוקר.

מכרז מס. 207/88/10
כלי רכב מסחרי: מסאה מרדר, אוטובוס G.M.C., רכב נ.ב., מרכב עמרי מאלי,
מלגזה, מסאה לילנה, מנוע דיזל, עגלות, מרקטור - חלקם לפירוק.
ניתן לקבלת כעבר מכרז ביבי הטיר בכפרים הרכב מול הסכמת מרדר.
יבי ביה 12, 13 באוקטובר 1988, בשעות 08.00-11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב17.10.88 עד שעה 10 לבוקר.

הנשיא מובארק במלאות 15 ל"יום-כיפור"

הערבים היו צריכים לבנות לווין אך "אופק 1" – לא מהווה בעיה

קבע שהחלטת הבורדים על טאבה – פסק סופי, ראמר כי המצרים לא התכוונו לוותר על אף שעל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

לערבים אין מה לראות משיגור לוויין הריגול הישראלי שוטק ב' לחלל. כך אמר אתמול נשיא מצרים חוסני מובארק בתשובה לשאלת מתבים.

„אין בכך כלום, הדבר לא יוסיף ולא יגרע מהעובדה שבאל מרחפים כבר לחייני ריגול רבים אמריקאים, רוסים, ושל מדינות רבות אחרות, המצלמים כל ברור אפר. הערבים הו צריכים לייצר לוויין משלהם אך בכל מקרה לוויין הריגול הישראלי לא ישפיע על המצב באיזור והוא אינבו מהווה בעיה". אמר מובארק.

הנשיא המצרי הוסיף שאינבו מבין מדוע מתוך חלק ממדינות ערב ביקורת על שיגור הלוויין „אופק 1".

בתשובה לשאלה אחרת אמר הנשיא מובארק כי מצרים תמכור נשק לכל מדינה ערבית יריחותית שתרצה לקנות ממנה אמצעי לחימה, אולם הוא הביע תקוה שהסכסוכים במזרח התיכון יישארו ברדכי שלום. הנשיא המצרי דיבר בפני כתבים זמן קצר לאחר שפתח את תערוכת הנשק שעורך צבא מצרים בבסיס חיל-האוויר באלמזה שליד קאהיר במסגרת חגיגות יום השנה ה15 למלחמת הכיפורים.

ההחלטה על טאבה

קרם לכן נשא מובארק נאום בעל שיבוח את החלטת הבורדים להחזיר את טאבה לריבונות מצרים ותיאר את הלוחמים בפסקדרין סופי. הנשיא אמר שלמצרים לא היתה כל כוונה לוותר על אף שעל מאורגנה, זכי החזרת טאבה לריבונותה תתרום לקידום תהליך השלום. הוא ציין שמצרים זכתה בכוחות משום שהשיגה שלה בעניין טאבה היה צורך ומשום שהחליטה להביא לסתרון הסכסוך במסגרת חתה השלום עם ישראל.

המלך חוסין התקשר אתמול לנשיא מובארק וביקר אותו על החזרת טאבה לריבונות מצרית, כנצחון לעמדת הערבית הנרחבת שעל ישראל להחזיר את כל השטחים שכבשה ב1967 לריבונות הערבית.

במסגרת הטקסים לרגל מלאת 15 שנה למלחמת יום הכיפורים נבח הנשיא מובארק במצבר צבאי שנערך בבית-הספר לקצינים בקאהיר, ועלה על קברם של הנשיאים הקודמים נאצר וסאדאת ועל קבר הדיל האלמוני.

שר ההגנה המצרי, הפילדמרשל אבו דאבה, אמר בנאומו לאחר המצבר, שצבא מצרים רכש לעצמו עוצמה הגרתיה מרינות אחרות מלחמה מלחמה נגד מצרים. במצבר השתתפו יחידות קומנדו וצנחנים והצגו מ כלי נשק שונים, לרבות מחסים ומערכות נ.מ. שהוכרבו בטפעלי התעשיה הצבאית במצרים.

גם בסוריה נערכו טקסים במלאת 15 שנה למלחמת יום הכיפורים. רוכרים מרים שונים, וכללם ירה הפילמנט קרוה, הצביע על מלחמה זו כעל ההגלחה הגדולה ביותר שלה זכו הערבים במאבקם נגד ישראל. הם הסיפו להמשך המאבק הצבאי נגד ישראל ולסיבול כל נתיון מצד עדים עדי כלשהו להגיע להסדרים מדיניים עם ישראל, שיוכרע מעמדות הקונבנציה הערבי.

בעינה המחלוקת בין ההסתדרות למעסיקים על שיעור התוספת

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ללא התקדמות המתייחסת אתמול בתל-אביב מנישה נוספת בין ראשי הצוות לאוצר מקצועי בהסתדרות לבין נציגי המעסיקים הפרטיים, שתוכליתה לנבש חמצם חדש לתוספת יוקר.

נציגי המעסיקים חוזר על עמדתם לפיה שיעור הפיצוי לא יעלה על 30-40 אחוז מעליית המדד ומועדי התשלום יהיו פעמיים בשנה. עם זאת העלו הצעה חלופית, לפיה לצורך תשלום תוספת היוקר „יקפאו" מהמדד חצי אחוז של התייקרות ושיעור הפיצוי ימשיך להיות בדשתו כיום, והיינו 70 אחוז.

אנשי ההסתדרות, בראשות יו"ר הוגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, דחו את שתי הצעות הללו. הם הטעימו שבתמורה ל„מחיקה" של חצי אחוז מעליית המדד יש לשלם תוספת יוקר בגודה מ70 אחוז.

אם נציגי ההסתדרות המעסיקים הפרטיים לא יגיעו עד ראשית השבוע הבא להסכמה על הסכם רב-שנתי לתוספת יוקר, הם יגמר לגבש הסכם חד-שבעמי לתוספת שתשולם כבר במהלך חודש זה (עבור תקופת התייקרות שבין אפריל לאוגוסט). ואולם גם הסיכויים להגיע כזה נראים עתה מפוקפקים.

יצוין, שההסתדרות מדגישה כי כל עוד לא נחתם הסכם חדש לתוספת יוקר, אין ההסכם הקודם שנחתם פג, לפני חצי שנה, הנו בר תוקף. המעסיקים שללים גרסה זו.

בפגישת המשא ומתן אתמול השתתפו מלבד הברפלד גם שני סגניו מאיר גת ואפרים זילוני ומטעם המעסיקים הפרטיים – ד"ר אגף העבודה בהתאחדות התעשיינים רן פרוסר, ד"ר אגף המחבת והשכל בהתאחדות דורון סמיר וד"ר המחלקה ליחסי עבודה בהתאחדות, ע"ד יוסי גמזו.

„אזרחי צ'ילה פרצו מחסום

(המשך מעמוד 1)

גם שני ישראלים, חברת הכנסת חיקה גרוסמן ממפ"ם ומרדכי חסיד מפלגת העבודה. אמש הביעה ח"כ גרוסמן את הערכתה בשיחת טלפון עם „דבר", שאזרחי צ'ילה „פרצו את מחסום הפחד". חוץ בסיומות המחדה שונים הם הביעו בהתבטאותם, ודבים מהם אף הביעו דעתם בהודות גלוי בעל-שם, מהרגים והבטחאנה שנרדו על קידתה. כך, למשל נכתב על קיר באחת משכונות העוני הדרומיות „אימרו לא לתן" וכן „הלאה הפיראן". עם זאת, לפחות במקרה אחד, היסה-חיל קבוצת תומכי האופוזיציה שהחלה לשיר בקול שיר אופוזיציוני. לדבריה, לא הוז כל הפגנות גלויות של הפרד במהלך הצבעה, והיא לא הבחינה בכל נסיונות לשיבושה. הסמכן האמיתי אמור היה להיות בשלב סיירת הקלות, ציינה.

לקראת הצבעה גבר מאוד המתח על רקע חילופי האשמות בין הממשלה הצבאית והאופוזיציה. כמה שעות לפני תחילת הצבעה יידה עלמה על בידת צ'ילה, לאחר שכבל מחוז גבה המספק את הזשמל לעיר ביתקו, שום ארגון לא נטל על עצמו את האחריות למעשה. מנהיג האופוזיציה פרנסיקו אילוין טען, כי הדבר נעשה עליידי הממשלה במגמה להפחיד בוחרים ולהרחיקם מקלפי. את הצבעה אימצו כחצי צבא גדולים. מקום ונושאי גיימות משוריינים סיירו ברחובות העיר הגדולות לרגל מאוגאנו, חיילים ושוטרים שמרו על תחנות הקלפי.

74 מיליון בעלי זכות הבחירה נתבקשו הן עליידי הממשלה הן עליידי האופוזיציה להצביע מוקדם כבל האפשר ואולם לחוות הבחירה ולהמנע מגילוי אלימות כלשהם.

תור הגנרלים
(המשך מעמוד 2)
משרדות, יש לו בחלש על מי לסמוך" אם זה פרצוף הדרש של המעבר, יש לו נבטים אלקטוראליים. אולם בלי הבנה בקלפי שום דבר לא שוה. גם לא תשדיר בחדרה מצלח.
„שינוי" בתשדיר בבורה אמש. תשדיר נמרץ המבקש להעיר עליהו את עולמנה כיצד התפטמה מגילת העצמאות. תשדיר עמוס בשיחות קטועות, המעדר בי את החתרה שלא נאה עד תום או שנתבר ממנו קטעים כרגע האחרון.
גם „הבוקשל" מעניה בתשדיר בבורה. מחזר מיצאי נראה לי צעיר מדי בשביל אדם שעתיד בשתי כסא ראשה. „בן הייתי עם משפחתי במשך דורות", דוחות כראי לדייק, מיצאי. אפילו שהמבדים הדים.
סדרשוי בשלשה עגת דולב הוצבה באולפני המערך, מול מרסיבור באולפני הליכוד. דולב נאם, רבנה לעומת מרסיבור, שעד כה היתה הפרזנטיבית שלי מתשדיר הבחירות של כל שנת ה80. רעיון נבון, לא לשים בפיה שם פוליטיים ופוליטיים ולהעביר מסרים באמצעותה כמגישה של מהדורת חדשות. גימיק, אבל – מוצלח.
אם אחת מהשיטות תגיע להשגים כלשהם בהתנשאות הטלוויזיונית הזאת, תהא זאת אותה רשימה שתצליח לשבור את אמיתותם המסכבעת של הדברים שאמר פעם אחד מאבות הפעולות הפודרגית, חלבר ליפמאן: „תעמולה היא אותו סוג של שקר המצליח לרמות ידידים מבלי לרמות אויב אחד".

MUCHACHOS CON MAPAM
עצרת הטירה בגעש
שבת 8.10.88 • שעה 16.00
חלק ראשון - היידפארק - מפגש חברתי
חלק שני - עצרת מפים
בהשתתפות:
ח"כ יאיר צבן
ח"כ אלעזר גרנות
ח"כ אמירה מרמרי
הח' איקן גלאון
הח' חיים אורון (ג'ומס)
הח' מאיר פעיל
הח' ואליד צאדק
הח' פיני גרוב
הח' פמנה מטארוה
הח' רעיה רסל
הח' חיים חיים (בספרדית)
הח' פרופ' חוזה איציקסון (בספרדית)
הח' פרופ' נתן פרוין (בספרדית)
הח' אליעזר ריזן (בספרדית)
הח' חיים חיים (בספרדית)
הח' ישמעאל ויניאס (בספרדית)
הח' דיר מחוז טולן (בספרדית)
הח' דב אביטל (בספרדית)
הח' אליהו לוב (בספרדית)
הפעם מפם
MAPAM
מפם - מפלגת פועלי ארץ ישראל
MULTITUDINARIA CONCENTRACION SUDAMERICANA

בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○ בחירות 88 ○

סוף פרשת „האזנות הסתר" של אנשי השב"כ במטה הליכוד

חריש: אין הצדקה לחקירה בתלונת הליכוד

ברעם: נסיון חמור להונות את הציבור

מאת מרבה צימוקי
ויקי צור, מוסף „דבר"

היועץ המשפטי למשלה יוסף חריש נתקבלה כתיאום עם ראש אגף חקירות במשטרה ניצב יחושע נספי. אתמול הודיע חריש כי ישקול את תלונתם של הליכוד וחני מילוא וחן מריחב בנדון.

ברעם: הליכוד מטעה.
בהצאת דיבה ופילופים

חה"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, הקף אתמול בתריפות את הליכוד בעקבות החלטתו של היועץ המשפטי בנדון. החלטתו של חריש נתקבלה כתיאום עם ראש אגף חקירות במשטרה ניצב יחושע נספי. אתמול הודיע חריש כי ישקול את תלונתם של הליכוד וחני מילוא וחן מריחב בנדון.

ברעם: הליכוד מטעה.
בהצאת דיבה ופילופים

חה"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, הקף אתמול בתריפות את הליכוד בעקבות החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה שאין מקום לחקירת תלונת הליכוד.

ברעם אמר כי הליכוד מופחה בהוצאת דיבה, נטפל למפלגת העבודה בסילופים, בהשערות שהוא ובניסיון חמור להונות את הציבור, אך האמת סופה לנצח והיא ספחה על פניהם.

ח"כ ברעם ביוך על החלטתו המהירה של היועץ המשפטי לממשלה והוסיף כי למערך היא *היתה ידועה מראש. „אנו מתקשים* להאמין כי מדובר במקרה בודד, שכן ברור כבר כי הליכוד הפך את הסילוף לשיטה. תחילה עשה נסיון כושל להעליל על המערך את האזנות הסתר ואמש בתשדירי האזנות הסתר ניסה להציג את הישגי המערך בתחום הכלכלי והמדיני כהישגיהם של שמיר ונסים", אמר ברעם.

קצב ונסים גיבשו המצע החברתי של הליכוד

מאת יקיר צור, מוסף „דבר"

לאחר סיכום משותף של שר האוצר, משה נסים, ושר *העבודה והרווחה, משה קצב*, גיבש הליכוד את המצע החברתי שלו. במצע נאמר כי יינתן פיצוי לשכבות החלשות בגין ביטול המוצרים המוגבלים ביסוד. תיבוק האפשרות להרחיב את קיצבאות הילדים ולהחילן גם על חיילים בשירות סדיר, עד גיל 21 בהתאם להתפתחות במשק.

במצע הבטיח של הליכוד נאמר כי הליכוד יראג לבצע רוויזיה במערכת הפנסיות בארץ ולחקיקת חוק פנסיה ממלכתית ויפעל ליישום מיידי של הרפורמה. לפנסיונרים ולמקבלי קצבאות וקנה תובטח הכנסה המבטיחה קיום רמת חיים הולמת וסבירה. המרכז מבטיח הליכוד לאפשר לכל חייל משוחרר, השואף לרכוש מקצוע, להשתלב במסגרות הכשרה מקצועית בשטח החדשים האחדנים לשירותו.

יינתנו תמריצים כספיים למשפחות צעירות לעידוד הילודה ותמריצים כלכליים לאשה בגין ילדיה, כגון הקלות מס, הגדה ברמי החזקה במעונות. שיפורים במערכת קצבאות הילדים ובחופשות הלידה. הליכוד מבטיח גם לתוקן חוק בריאות ממלכתי, שיבטיח לכל תושב במדינה זכות לקבלת טיפול.

המערך התנצל על שידור סרטון מ־84 ובו אשה שנפטרה

אבי המשפחה, עמרם בן ברוך, קיבל את ההתנצלות

מאת רני צוקרמן, מוסף „דבר" בדרום

פעיל המערך אליהו בביקה ביקר אצל משפחת בן ברוך מקריית מלאכי והביע את התנצלותו של ראש מטה ההסברה של המערך, נסים זוריל, על שבתשדיר התעמולה של המערך שהוקרן שלשום בטלוויזיה, שבו שוחזרו קטעים מתשדירי הבחירות של 1984 הופיעה אשתו המנוחה ברוחיה ר"ל.

אבי המשפחה עמרם קיבל את התנצלות. מיד לאחר שהקטע הוקרן דיווחו על כך פעילי הליכוד בעיירה למטה ההסברה של מפלגתם, וזה קפץ וביטל את המקרה המרגי לביטוח המערך.

ראשי ישיבות מסרבים להביע תמיכה ב'אגודת ישראל'

הסיבה: סכסוך בין חסידות גור לחסידות אלכסנדר עוד מימי הפרלמנט בפולין

מאת בן זבילוני, מוסף „דבר" ירושלים

אדמו"רים וראשי ישיבות מסרבים להתנות על יקיל קוראי לצבוע הדרכי להצביע עבור רשימת אגודת ישראל (כ') לכנסת, שבראשה עומד בציג חסידי גור.

באחרונה ביקרו חסידי גור ויחיעין אצל האדמו"ר מאלכסנדר, הרב אברהם מנחם דנציגר בביתו בבני ברק ובקשו להתחיבו על הכרזו וקורא לתמוך ולהצביע עבור רשימת אגודת ישראל. חסידות אלכסנדר, שהיתה יריבה לשושלת לחצר חסידי גור עוד בפולין שלפני השואה שרגלה המגמות בתערבות בתרבות של המפלגות היהודיות בפולין, בניגוד לדרכה של גור. הרבי מאלכסנדר קרא בשעתו לאנ"ש להצביע עבור הרשימה הציונית לסיים (הפרלמנט) הפולני, שרשימתה נשאה את המספר 18 ובראשה עמד יצחק גרינבוים ולא עבור רשימת אגודת ישראל שהלכה בנפרד ונשאה את המספר 33.

הרבי מאלכסנדר הנוכחי, הנולך וממשיך בדרכי האדמו"רים הקודמים השיב את פני הבאים ריקם ואמר כי אינו מתערב בפוליטיקה ואינו מוכן לחתום על שום „קול קורא", או כרזו פוליטי. כאשר נציגי אגודת ישראל אמרו לו כי הרב שך מנהל מלחמת הרבה בחסידות כולה, ענה ואמר להם „אל תהיו האפוטרופסים של הבע"ש", (ובעל שם טוב, מייסד החסידות).

המערך: ר"צ עלולה להיות ד"ש ולסייע לימין לזכות בשלטון

(ע"ש). – בחות הזיהוי של מפלגת העבודה נדון אתמול נושא התחייבות של המערך לר"צ.

בדיון הוחלט לתקוף את מדיניות ההסברה של ר"צ אשר פנה בעיקר למצביעי המערך ולא למצביעי הליכוד. זאת, בשעה שהמערך מתרכז כולו במשיכת מצביעים המצויים בינו לבין הליכוד. בדיון סוכם כי המערך יכריח לציבור שר"צ עלולה להיות ד"ש שניה וכי הצבעה עבורה עלולה לסייע לימין לזכות בשלטון.

על הבימה להבין כי הנושא יטיל את הרכבת הממשלה על המפלגה הגדולה ביותר ולכן כל קול לר"צ מופר פיעוור לימין להרכבת הממשלה. *עמדת מיוחד של מטה ההסברה יוצא דף הסברה* בנושא זה למביעים.

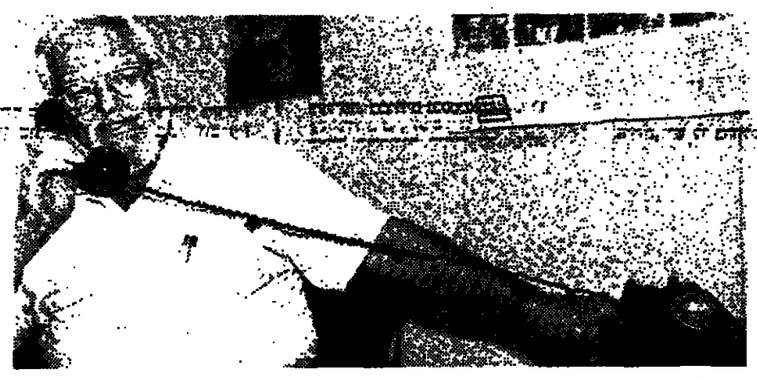

ח"כ יאיר צבן עונה לטלפונים, שלשום, בתום הקרנת תשדיר הבחירות של מפ"ם, בטלוויזיה. במטה הבחירות של מפ"ם הובעה שביעות רצון ונמסר כי המגמה היא להמשיך במבצע הטלפונים.

אלי דיין: ארנס מחלק מלגות לפי מפתח פוליטי

מאת יקיר צור, מוסף „דבר"

ראש עיריית אשקלון אלי דיין תקף אתמול בחריפות את השר ארנס האשים אותו בחלוקת מלגות לפי מפתח פוליטי.

דיין גילה בסיוד בנגב כי השר ארנס מחלק מלגות של הווקף המוסלמי לבדווים של איזור הנגב המבטיחים את הצבעתם לליכוד. קבוצה של סטודנטים בדוים פנתה לדיין על מנת שיפעל לחלוקה צודקת ולא פוליטית של המלגות.

קבוצה זו, המונה עשרות סטודנטים סידנה לקבל את המלגה המחולקת *על־פי מפתח פוליטי*; מאז החל השר ארנס לטפל בנושא „בציר משוד הפנים".

26 יום לבחירות

יועץ תקשורת מב"ש טוען: סיפקתי שירותים לזלמן שובל והוא לא משלם

שובל: לא שכרתי את שירותיו, בסך הכל שוחחנו

(ע). – יועץ הבחירות מבאר שבע, יעקב חלפון, תובע 56,750 שיח מזלמן שובל, בתביעה אזרחית שהגיש חלפון בבית משפט השלום בבאר שבע.

חלפון טוען, ששובל שכר את שירותיו בנושא קיום הסכם סיעת אמת' עם הנהלת הליכוד וכדי לקדם את מעמדו של שובל מעבר למעמדו של יגאל הורביץ ועונה מרוב שובל לשלם עבור שירותיו. בכתב הגנה טוען שובל, שלא שכר את שירותיו של חלפון וכי בסך הכל שוחח אתו, תוך כדי שהתבקש לעזור לחלפון בעניינים אחרים.

חלפון טוען בתביעתו, שבחודש מאי השנה הוזמן למשרדו של שובל, שביקש ממנו לערוך בדיקות לגבי הסיכוי שהליכוד יקים את ההסכם שהיה לו לשיריון מקומותיהם של שובל והורביץ בשיבוץ מועמדי הליכוד ברשת מועמדיה לבחירות לכנסת ה־12. בעניין זה ערך חלפון בדיקותיו, לטענתו אצל מקוריבי בליכוד, והמציא בכתב את מימצאיו לשובל.

חלפון הציע, שיפעל להבטחתו של שובל לפני הורביץ ברשימת הליכוד לכנסת וכי אחרי הבחירות ייבחר הורביץ לכהן כשר בממשלה. באותה פגישה, טוען חלפון, הורה לו שובל להפנות

בפגישה עם ראשי מועצות מקומיות ערביות במשולש

נבון: כל קול ערבי שלא ינתן למערך – יפגע בשלום

„בבחירות הקרובות יוכרע לאן פני המדינה. האם ישראל תלכה לקראת שלום, או חס וחלילה להידרדרות מסוכנת. זו אחת ההכרעות הפוליטיות החשובות ביותר בתולדות המדינה. כל קול ערבי שלא יינתן למערך יפגע בסיכוי השלום". דברים אלה אמר שלשום מנן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, בפגישות עם ראשי מועצות מקומיות ומחנכים ערביים במשולש. השר ביקר בכפר קאסם, בטייבה ובקלנסואה ושוחח עם פעילי המערך בכפרים הערביים באיזור.

נבון אמר, כי מפלגת העבודה תמשיך להתנור ולפעול לשוויון מלא בין האזרחים היהודים והערבים במדינה". אנו מצווים לעשות זאת על פי מגילת העצמאות", הוסיף נבון.

שר החינוך אמר עוד, כי מדינת ישראל איננה יכולה להרשות לעצמה לנהל שתי מערכות חיים נפרדות ובלתי שוויוניות – של היהודים מזה ושל הערבים מזה – ועליהם להבביר את מאמצי השוויון ולפעול לצמצום הפער.

בני בגין בסיור בחירות, אתמול במוסכים באיזור התעשיה בתלפיות (צילום: יצחק הרריי)

נכשל המו"מ על העברת סמכויות קליטה לממשלה

מאת יקיר צור, מוסף „דבר"

המשא ומתן על העברת סמכויות הקליטה מידי הסוכנות היהודית לממשלת ישראל, אשר היה אמור להסתיים עד סוף חודש ספטמבר, הנמרץ, לאחר שמשרד האוצר והסוכנות היהודית לא הצליחו להגיע להסכמה על הנקודות השנויות במחלוקת. העברת הקליטה לממשלה היתה אמורה להתבצע ב־1 באוקטובר.

הויכוח העיקרי בין האוצר לסוכנות נסב על השאלה מי יממן את קליטת העולים אם יגיעו יותר מ־15,000 עולים לשנה. עמדת הסוכנות היא, שמעל ל־15,000 עולים צריך האוצר לשלם, ואילו האוצר אמר: לא, עד 18,000 אלף הסוכנות תשלם. ממוצע העלייה השנתי בחמש השנים האחרונות נע בין 12,000 – 13,000 לשנה. בשנה שעבר הגיעו ארצה כ־14,000 עולים וגם השנה צפוי מספר דומה.

רחיית ההעברה גרמה לאכזבה רבה במשרד הקליטה, שם מאשימים את שני הצדדים בהכשלת המשא ומתן בגלל ויכוח היפותטי, לא מציאותי. שר הקליטה, יעקב צור, האשים את שני הצדדים בנקיטת סחבת מיותרת, אף־על־פי שרוב הנושאים המשייים כבר סוכמו. עם זאת מאמין שר הקליטה, כי הנושא ייפתר בקרוב. הוא פנה לראש הממשלה, יצחק שמיר ולי"ר הסוכנות היהודית, שמחה דינין וביקשם להיפגש, כדי לסלק את המכשול האחרון העומד בפני סיום המשא ומתן. שמיר ודינין אמורים להיפגש בעוד כעשרה ימים. ב־17 לחודש אמור להתכנס המוסד לתיאום בין הסוכנות לממשלה ושר הקליטה מתכוון להעלות את הנושא לדיון במליאה הומרתו.

בתחילת השבוע הבא אמור להגיע יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מנל קפלן. במשרד הקליטה מקווים, שעצם נוכחותו וכובד משקלו יוציאו את המו"מ מן הסכך שבו נתקע.

ביהמ"ש בגרמניה צריך להחליט:

האם לפטר דוור שסרב לחלק חומר ניאו־נאצי

בון (עיפמא). – עובד דואר בעיר בון העלה דיון ציבורי במערב־גרמניה כשסירב לחלק דברי דואר שהכילו חומר תעמולה ניאו־נאצי. האיש, מרטין האנק, עלול לאבד את משרתו, מאחר שמעבידיו במרחבי הדואר גודסים, שאדם יכולים להרשות מצב שבו דוור יחליט איזה חומר להעביר ואיזה לא.

כמסגרת עבודתו כדוור נתבקש חודשים אחדים קודם לכן להעביר כמה עלונים של המפלגה „הלאומית הדמוקראטית", שהיא מפלגה ניאו־נאצית הפועלת באופן חוקי, שמסע הבחירות האחרון שלה ברפובליקה של באדן־וטמברג התנהל תחת הסיסמה לגירוש הזרים מגרמניה. האנק הגיש למעבידו בקשה בכתב להוסיפה מיוחדת, כדי להמנע מהעברת חומר תעמולה נאצי. בקשתו נדחתה.

חבריו לעבודה תומכים בהאנק. הם עברו טרסים הנושאים את הכתובת „לא לתעמולה נאצית בשרותי הדואר" הכריזו על הזדהותם עימו. בית־המשפט טרם נתן את הוראתו בנושא.

קיבוץ כפר רופין חגג יובלו ה־50

מאת יצחק מרידור, מוסף „דבר" בעמק

קיבוץ כפר רופין שבעמק בית שאן חגג אתמול ברוב עם את יובלו החמישים.

אמש הצגה מחזה אודיטלי, שהומק על ידי חברי כפר רופין וכלל הופעת תזמורת ומקהלה. כפר רופין נוסד ב־1938 על ידי שני גרעינים של „מכבי הצעיר" מצ'כיה ומגרמניה והוא נקרא על שמו של ארתור רופין, ראש „המשרד הארצישראלי" ומנהל מחלקת *התיישבות* בסוכנות. בקיבוץ, המשתייך לתק"ם, חיים ב־600 נפש, מהם 300 חברים.

לכפר רופין עוד חקלאות מפותחת, לול, רפת, יקנות, מטעים וגידולי שדה המבוססים הטוב ביותר בארץ, וכן מפעל התעשיה „פלבל" לקטיפה, פלסטיק וגומי וענף יחודי לייצור מטטחי רשת, „בר־רשא".

ערבי החשוד בנסיון לחטוף בת 14 מהרצליה – ל־15 ימי מעצר

„עכשיו את תלכי לאן שאני רוצה", אמר, לטענת המשטרה, עלי אבו מוסא, בן 22, לילדה שזעקה לעזרת הוריה שביתם מעבר לכביש ● הילדה זיהתה החשוד במסדר זיהוי

(ע). – פרשה של נסיון חטיפת ילדה בת 14 מהרצליה פיתוח על ידי בן מרקוטים מלוד שאירעה במוצאי השבת האחרונה, נחשפה אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב.

לבית המשפט הובא עלי אבו מוסא, בן 22, משכונת נווה ירק בלוד, המשטרה ביקשה לעצרו ל־15 יום. נציגת המשטרה טענה כי סמוך לשעה 9 בערב ליד תחנת אוטובוס קו 90 בכביש החוף, עמדו שתי ילדות בגות 14 והמתינו לאוטובוס שותמהמה. כעבור כחצי שעה עצר לידן רכב מסוג מרצדס כסופה אשר בתוכו ישבו שלושה צעירים. הושוד שישב במושב האחורי, יוד מן הרכב, ניגש לאחת הילדות, החזיק בפניה ואמר לה שיש לה פנים מאוד יפות. בתוך כך תלש הזשוד מצחארה של הילדה תליון עשוי זהב.

לאחר מכן טענה נציגת המשטרה, ניגש החשוד לילדה השניה וניסה למשוך אותה בכוח אל תוך המכונית בה ישבו חבריו. החשוד אמר לילדה: „עכשיו את תלכי לאן שאני רוצה". הילדה ניסתה להתנגד וקראה לעזרת הוריה הגרים בבית בדרך מעבר לכביש החוף בהרצליה פיתוח. למולה של הילדה שמעו הוריה את צעקותיה וכאשר הבחין החשוד כי הוריה ניגשו לחלון ביתם, נכנס בחזרה לרכב ונמלט עם חבריו מן המקום.

לטענת נציגת המשטרה זוהה החשוד במסדר זיהוי תמונות על ידי אחת הילדות ושני חבריו ששהו בתוך המכונית נעצרו. „מדובר בעבירה חמורה שיש לה הד ציבורי ובכוונתן המשטרה לעשות את כל המאמצים להשיפת מבצעי העבירה", טענה נציגת המשטרה.

החשוד הכחיש בבית המשפט את החשדות נגדו וטען כי הוא עובד כשליח בדואר בנקים וביום הארוע לא עבר והיה בסידורים שונים. השופט יצחק בראי"ז הורה לעצרו לשבעה ימים וקבע כי עבירות מן הסוג הזה התפשטו לאחרונה וקיים חשש לשלומם של קטינים בדרכים.

גורמים בצה"ל מזהירים מקביעת עובדות:

תע"א דוחפת את לוויין התקשורת 'עמוס' על־אף ההתנגדות לפיתוחו

מאת מלי לינגר, המפרת הצבאית של „דבר"

גורמים בצה"ל מאשימים את התעשיה האווירית בנסיון „לדחוף" את פרויקט לוויין התקשורת „עמוס", תוך עמידה בהחלטת הר משמעית נגד פיתוחו.

נדע כי בשל האחרונה, ועוד יותר על רקע מה שמגדיר כהרלפות מכוונות בנושא „לוויין הביון", הוא „אופק 1", עורכת התעשיה האווירית בסיוע ראשי משרד הבטחון, מסע לעידוד פרויקט לוויין התקשורת „עמוס", שביזמתם של מאיר עמית ועמוס לפידות. לדברי גורמים בצה"ל המקורבים לנושא, הנבקש הבצא לבדוק בריאה כראוים את הפרויקט הזה, יתרונו שהוא יאפשר תקשורת שלא דרך תחנות מיסטר קבועות על הקרקע ועם מטרת ביזיות אך הסתרנו הגדול הוא עלותו שתעמוד לפחות על חצי מיליארד דולר אם לא יותר.

סגן הרמטכ"ל, בן נורל, ברק את הנושא מטעם צה"ל והעמדה הבלילית הדר־משמעית היא שמדובר בפרויקט בלתי אפשרי למימוש. „לביא" חדש ודמיוני. הדמלצה של צה"ל היתה שלא ללכת על לוויין התקשורת. לשימושים אזרחיים, משתמשים בינתיים בישראל בשירותי תחנות מימסר של לוויינים אמריקאיים, ובעלות שלדברי גורמים בצה"ל, נמוכה בהרבה מזו שתיגבה התעשיה האווירית עבור אותם שירותים אזרחיים, אם אמנם יתבמש ה„עמוס".

ככל הנראה תוקפא ההחלטה בעניין לוויין התקשורת עד אחרי הבחירות, אך כאמור בצה"ל נמצאים מי שמתריעים נגד *החלטת שאין חזרה מהן*. התעשיה האווירית עסוקה במסע שכנועים כדי שצה"ל יאמר „כן", על מנת שיינתנו האישורים מהתעשיה האווירית הבהירו אמש כי השימוש שייעשה בלוויין „עמוס" מיעוד לצרכים אזרחיים של משרד התקשורת. המשקיעים הפרטיים אינם מוכנים להשקיע עד שהממשלה לא תיתן הסכמה כזאת. נדע כי שר התקשורת גד יעקבי שביקר בתעשיה האווירית הבטיח כי יבמה להשיג הסכמה בין משרדו למשרד הבטחון כדי לקדם את הנושא.

צה"ל כאמור, אינו מוכן לתת הסכמתו לכך.

בשל מחלוקת על אופן קבלת והעברת הכספים:

1.75 מיליון דולר לשיפור איכות האוויר בחיפה מונחים ללא שימוש

מאת יוסף מיכלסקי, מוסף „דבר"

סכום של מיליון ו־750 אלף דולר שגייס משרד האנרגיה והתשתית לצורך הקמת תחנות ניטור באיזור חיפה כדי להבטיח מניעת זיהום אוויר, מונח מזה חודשים אחדים ללא ניצול, למרות הצהרות השר שחל מאיגוד ערים חיפה לעשות שימוש לכסף.

הכסף, לצורך הקמת תחנות הניטור בגין המחמל ובתי הזיקוק על־פי הוראת השר משה שחל לפיה ישאו חברות הקשורות למשרד האנרגיה בהוצאות הכרוכות במניעת זיהום אוויר, גם חברת חשמל וגם בתי הזיקוק נעבו לפניית השר והכסף הועמד לרשות איגוד ערים חיפה. אולם היועץ המשפטי של איגוד ערים בחיפה יעץ שלא לקבל את הכסף, בטענה שאין זה יאה לאיגוד ערים חיפה לקבל כסף במישרין מהחברות.

דעתו של היועץ המשפטי של עיריית חיפה היא שונה וקובעת הכסף כשר למטרות שלשמן הוקצה. שר האנרגיה והתשתית משה שחל הביע תמיהה שכספים שנועדו לשפר את איכות הסביבה אינם מנוצלים.

שחל פנה להנהלת איגוד ערים חיפה לאיגוד ערים חיפה לקבל כסף להעביר מכתב רשמי של משרד אנרגיה והתשתית לאיגוד, שבמם חיפה לפיו יהיה רשאי איגוד ערים חיפה, לבקר את בתי הזיקוק חברת החשמל וכל תעשיה אחרת בחיפה, למרות שאלה שותפים בסיוע לשיפור איכות האוויר.

השר שחל הדגיש שלקביעת היועץ המשפטי של איגוד ערים אחוד חיפה אין כל בסיס משפטי, מנהלי ומוסרי והיא רק מונעת סיוע במאבק לשיפור איכות החיים בחיפה. רובר עיריית חיפה יוסי בר אישר את נכונות סעבות משרד האנרגיה ותשתיות בהנחה שמעבדים פתרון משפטי שיאפשר נצבעת הכספים למטרות שיועדו להם. קרוב לודאי שהסכום יחזרו לעיריה ואחר כך יוצגל לבניית תחנות הניטור.

קיסר בביקור במוע"פ גדרה:

ועדות המינויים בוטלו גם בבחירות להסת'

מאת רני צוקרמן, מוסף „דבר" בדרום

מוסד ועדות המינויים שבוטל במלגת העבודה לקראת הבחירות לכנסת, יתוסל גם בבחירות להסתדרות, שגם בהן יוכנסו רפורמות שישנו את השיטה הקיימת בכמה תחומים, על כך הודיע אתמול מזכיר ההסתדרות חיים ישראל קיסר בעת ביקור במועצות הפועלים של נתיבות הנגב.

את הרכבי מועצת הפועלים בכל עיר ושוב יקבעו מעתה „עדות" מקומיות שיבחרו בכל ישוב ושוב על־ידי חברי ההסתדרות באותו מקום, כדי להבטיח ייצוג של לפחות 50% למקומות העבודה במועצת הפועלים ובועדות ההסתדרות, ייבחרו מועמדי המערך ממקומות העבודה בהצבעה חשאית שתערך בתאי המפלגה במפעלים. על־ידי כך, אמר קיסר, תובטח בחירתם למוסדות ההסתדרות של נציגים אמיתיים שנבחרו ולא מונו של מקומות עבודה, במועצות הפועלים ובמוסדות הנבחרים של ההסתדרות.

גם בתחום האיגוד המקצועי יינהגו רפורמות שמטרתן להבטיח יותר אוטונומיה לאגודים המקצועיים. ההסתדרות, אמר, הייתה שותפת להורדת האינפלציה „ועכשיו הזמן לאפשר לאגודים לחיות את חייהם. כשמעורבות ההסתדרות בכך תהיה רק אם הדבר יחוייב באופן כללי. כן יינהגו רפורמות במילוי תפקידים שונים ועוד. לצורך הכנסת השינויים הנ"ל תכונס מועצה מיוחדת של ההסתדרות שתחליט על כך.

הרפורמה הנ"ל היא חלק מהמהלך החדש שהחל בו בהסתדרות והכולל את העברת האחריות למפעלי חברת העובדים מהרמה הריכזית לאחריות דרג המפעל (הנהלה ועובדים). שיתוף העובדים בבעלות על המפעלים (מרחיחים) על־ידי רכישת מניותיהם. כדי להגביר את השתתפות באחריות למפעל וההזדהות עמו באינטרס ברזון של מאמץ להגדלת הכנסתם. תוכנית זו שאותה הוא מציע גם לממשלה ולסקטור הפרטי, תוצא לפועל בעוד כשלושה חודשים. כן, פירט בעניין הביזור בקפ"ת, העברת האחריות לספורט הייצוגי למנהלי האגודות ועוד.

מאאלוטו

היום?

לרגל חג שמחת תורה
הגרלת הלוטו 40/88
תתקיים היום יום ה' כ"ה בתשרי תשמ"ט
6.10.1988
בברכת חג שמח.

לוטו
של מפעל הפיס

هكذا من الاصل

משרד האנרגיה דוחה טענות אי־קיום הרפורמה במשק הדלק

מאת אבי שוברט

משרד האנרגיה דוחה את הטענות כי הרפורמה לא הועילה לצרכנים הקטנים, ויקרה את עמלות בעלי התחנות הדלק ב־12 אחוז. דובר המשרד טוען כי במשך תקופה ארוכה היו שחיקות בעמלות בעלי התחנות וכי תוספת זמנית זו היא גם על דעת משרד האוצר.

התוספת שניתנה באורח זמני היא עד להגשת ממצאי סקר הוועדה, שהוקמה על־ידי גורם כלכלי אובייקטיבי המקובל על כל הצדדים. בימים אלה החל בביצוע הסקר שיימשך שלושה חודשים. בעקבות ממצאיו יאומצו מסקנותיו, ואז אז שבעלי התחנות יחזירו את הפרשי העמלות או שהן יהולו אם יידרש.

במשרד האנרגיה מעריכים כי לפחות הסכום שנוכים כיום בעלי התחנות כעמלה מגיע להם. דובר המשרד הוסיף כי כיום נהנה הצרכן מדלק זול שאין כדוגמתו במדינות אירופה. לדבריו, באשלה הדלק יקר ב־50 אחוז הבנזינה ובשמיר, שבקו הדלק נחשב לזול, מחירי הדלק גבוהים ב־30 אחוז מאשר בישראל.

טענה אחרת מתבססת על דברי מנכ"ל "פז" אריה לוי, כי חברת החשמל הגיעה להסכם עם חברות הדלק על רכישת הדלק עבורה ומכך מטיקים שהרפורמה במשק הדלק אינה מתבצעת. בתגובה מסר דובר חברת החשמל, כי החברה נמצאת עתה בתהליך התארגנות לרכישת המזוט בחו"ל וההסכם עם חברות הדלק הוא לאוקטובר בלבד. הוא הוסיף, כי חברת החשמל תבדוק כל חודש את המחירים שרצו חברות הדלק ואת המחירים המוצעים בחו"ל ותבחר באפשרות הזולה ביותר.

ממשרד האנרגיה הוסיפו כי האפשרות של חברת החשמל להשוות מחירים מהווה איום על חברות הדלק לשמירה על מחירים סבירים ובכך מתבצעת הרפורמה במשק הדלק.

„אפיק השקעות" תובעת 8.5 מ' ש"ח ממפרקי „פיט"

מאת אלי גולדבלט

חברת „אפיק השקעות" הגישה לפני ימים אחדים למפרקי „פיט" דרישה לצרפה לרשימת נושי האמורה בסכום של 8.5 מיליון ש"ח. הדרישה באה על רקע החלפת הדירקטוריון של „אפיק", בעקבות השתלטותה של קבוצת משקיעי חוץ על החברה.

ההנהלה החדשה של „אפיק", מיצגת קבוצה של משקיעים זרים, המחזיקים כרגע בכ־60 אחוז מכמות החברה. בעקבות השתלטות על „אפיק" נבקר שפרי הוכרה לעומק.

★ 2000 נקודות חיבור – חברת „שמרי", המתמחה בהבנת תשתיות לקווי מחשבים, מרכזיות ותקשורת וארונות תקשורת, התקינה עד כה יותר מ־2000 נקודות חיבור מחשבים באוניברסיטת ת"א בלשכות הסגל, במעבדות, במשרדי המינהלה, באגפי הכספים ובמבנים החדשים.

כתוצאה מהבריקה הוחלט להגדיל את סכום התביעה ממפרקי „פיט" (ליתר דיוק, הוכחת חוב), מ־2.5 מיליון ש"ח ל־8.5 מיליון.

סכום הדרישה מורכב משלושה חלקים. 4 מיליון ש"ח מתוכו הם סך ההפקדה היסודית של „אפיק" ב„פיט", 2.4 מיליון הם חובה של „פיט" ל„אפיק" עקב פרשה הקשורה לחברת הידע „מחשבים ותוכנה". יתרת הסכום, בסך 2 מיליון ש"ח, היא סכום שהופקר לזכות „אפיק" בחברות „א"י ממון נ"ע" ו„משקי גליל עליון כספים" והעבר ל„פיט" ולטעמת „אפיק", ללא הצדקה. על הסכום האחרון הוגשה תביעה מקבילה על ידי „אפיק" ו„משקי גליל עליון כספים".

עו"ד יוסי שגב, ממפרקי „פיט", אומר שחובותיה החוב של „אפיק" מוכחת, ועוד לא הוחל בבדיקתה. לא רק זאת, אלא שגם הבריקה בהוכחת החוב הקודמת, בסך 2.5 מיליון ש"ח, עדיין לא הסתיימה.

„התביעה נגד „מג"מ" בארה"ב מחייבת חוק נגד היצף גם בישראל"

התביעות בגין היצף וסבסוד, שהוגשו על ידי מתחרים אמריקאים נגד חברות המייצאות מוצרי גומי לארה"ב, ובכלל זה גם נגד חברת „מג"מ" הישראלית, חייבת לדרבן את ממשלת ישראל לקיום חוק יעיל למניעת היצף וסבסוד, הכפוף להסכמים בין־לאומיים שעליהם חתומה ישראל. כך אומר חיי טוכמן, ראש אגף כלכלה וסחר־חוץ בהתאחדות התעשיינים. לדעתו התביעה האמריקאית נגד „מג"מ" מסכנת את המשך קיומו של המפעל אם יחול בסופו של דבר היכל היצף על היצוא לארה"ב.

טוכמן מעיד כי חוק יעיל למניעת היצף בישראל יקנה למפעלים תחרות הוגנת הן בשוק המקומי הכיל־לאומיים הן בשוק המקומי בתחרות עם היבוא. ישראל בפברה היום אחרי העולם המתעשן בכל מה שקשור לחוקי הסחר המבכיחים גם את הגינותו.

חברת „מג"מ" מייצאת לארה"ב מוצרי גומי בהיקף של פחות ממיליון דולר כשנה כאשר פרטת השוק האמריקאי של מוצרים אלה הוא במאות מיליוני דולרים בשנה. למרות זאת החוק האמריקאי הפרוטקציוניסטי מאפשר להגיש תביעה בגין היצף וסבסוד גם כאשר יבוא יבוא יבוא קטן כ„מג"מ", גם אם ברור לחלוטין שמחיצה כלכלית חברה זו אינה מהווה להגיף את השוק האמריקאי ולפגוע ביצרנים האמריקאים הגדולים.

על פי החוק האמריקאי קיימים מנגנונים ביחודים של הממשל לאיסוף ראיות והוכחת היצף, פעולות הבדיקות בהוצאה כספית גדולה, שלא כמו שקיים בחוק ההיצף הישראלי הקיים, ואף בתיקונים לחוק זה כפי שהוגשו לפני מספר חודשים לכנסת, שכל נטל הוכחת ההיצף מוטל על היצרן המקומי.

גדלה הירידה בתנועה בנתב"ג

מאת אריה ארד

תנועת הנוסעים בנמל התעופה בן גוריון ירדה בחודש שעבר ב־17 אחוז תנועת המטוסים ב־14. לפיכך ירד מספר הנוסעים למטוס באי־בעיה אחוזים והגיע ל־159 בהשוואה ל־166 בספטמבר אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה פחתה תנועת הנוסעים בשבעה אחוזים ואילו תנועת המטוסים נותרה כמעט ללא שינוי. ממוצע הנוסעים למטוס קטן בשבעה אחוזים והגיע ל־144 בהשוואה ל־155 באותה תקופה בשנה שעברה.

ספטמבר היה החודש השני מבחינת חומרתה של ירידת התנועה בנמל התעופה. במאי ירדה תנועת הנוסעים ב־20 אחוז, תנועת המטוסים ב־13 וממוצע הנוסעים למטוס הגיע ל־127.

הירידה המצטברת בתנועה גרמה קשיים כספיים ניכרים לרשות שדות התעופה, שנה מקור הכנסותה היחיד. לאחר שפרות התעופה באילת שוחררו מארגות. הירידה בתנועה מתבטאת גם בירידה מקבילה בהכנסות הגלות של הרשות מהחנויות הפטורות ממכס, מהמסעדות והמזנונים ומשאר הגופים המסחריים הפועלים בתחומה. גם בזמן נמצאת הממשלה לפי שעה מאישור העלאת האגרות ב־10 אחוזים במצטבר, כפי שסוכם בין הרשות ובין חברות התעופה.

לעומת זאת גובהת הכנסה בקרב עובדי הרשות על רקע הביעותיהם להעלאת שכרם. נוכח אובדן ההכנסות הגדול, מתקשה הרשות לאזן את תקציבה וההנהלה מוצעת כי אין לה ממה לתת תוספת שכר אף לא על חשבון ההתייעלות הנמשכת, שכן זו בקשי מקוחת את הירידה בהכנסות. משרד האוצר תומך בעמדת ההנהלה בנסיבות הקיימות.

מועצת ההדרים צמצמה הוצאות ב־3 מ' דולר

מאת דוד מרשיק

מועצת ההדרים צמצמה הוצאותיה באמצעות תוכנית התייעלות בסך שלושה מיליון דולר ולכן תקציבה לשנת העבודה הנוכחית קטן בסכום ההתייעלות. אתמול היא אישרה את תקציב החדש הבוקשן.

במסגרת פעולות ההתייעלות צמצמה המועצה את כספר עובדיה בחו"ל בשמונה ומגרה. בשדה באירופה. בסעיף זה נחסכו מיליון דולר.

בישראל צמצמה המועצה את מספר עובדיה ב־25 ושכר העובדים הוקפא בגיעור כבר 5 ל־8 אחוזים לשנת התקציב 89 1988. ההסכון בסעיף זה הוא 800,000 דולר. תקציב ההסקעות כל המועצה צומצם ב־200,000 דולר. הוצאות הדרכה צומצמו ב־400,000 דולר ותקציב הפרסומת ב־550,000. כן הקטינה המועצה את מספר כלי הרכב שלה ב־10.

צרת קבע של המועצה פיצה בגיבוא הדרישות הדרושות בדי לחסוך בהוצאות בתחום הפנים.

גדלו רווחי קואופרטיב „זבולון"

מאת יהי ליבמריך

כאן אחרי הקואופרטיבים „זבולון" בל הפרקן בל הקואופרטיב הדרש הסתכם ב־150 מיליון ש"ח, גדול של 9.5 אחוזים בעל הבדר – בסר השבוע בגב"ל „ק אנפ צפון" ארה גלוד בפגיעה עם ראשי עדיות בצפון. „ק אנפ צפון" באגד 52 סופרמרקטים מזרח, קריות, בגליל המערבי, בעמקים ובגליל העליון ובעסקים ב־1,500 עובדים.

מ בגר על פיתוח מרפרוקט מרכז בצפון במסגרת מרכז קניות שבעבר „שלל מגמד ומקרים וגם על הקמת קניון גדול ב־20,000 מ"ר בסמוך בית הדרוסה „אתא מרכזי בקריית בראיק עד הסגת.

מגמת הירידות במניות נבלמה תוך קיטון בנפח הכספי

● המומחים העריכו אתמול למתן את התנועות עקב ירידות השערים הגדולות שלשום, מנגד הופיעו קונים הסמיים במספר מניות איכותיות ● בבורסה מעריכים כי בלימת הירידות אתמול היתה הגבוה מכנית בלבד ● בתעוד מעילות משרדית במניות קובעים את מגמות הבורסה מצומצמת של מנהלי תיקים ● מניות דובק גרשמן מוכרים בלבד בתגובה לגיחול בהמכרה החברה ● מאבק השליטה בדמה מחריף. בעלי הענין מבקשים להחליף את הדירקטוריון ● קיטון ברוחני יעגש, גיחול בהמסרי שמן, מעבר מרוחן להמסר בנגב קרמיקה, ירידה ברוחני מ"ל, ירידה חדה ברוחני ממר ● עליות שערים קלות בבנקאיות שבהמסרי, נמשמרים הביקושים לאגיח ● זרימת הכספים לאפיקים המולדיים נמשכת.

מאת שמואל רוזנבלום

ירידות חשערים בבורסה נבלמו אתמול תוך המשך הירידה בתעודה הכספית. הרעות הפסימיות לגבי מצב המשק וחוסר המעש הכלכלי מצד האוצר משפיעות לרעה על המסחר במניות. בשוק הון מעריכים כי עד לאחר מועד הבחירות תתקשה הבורסה להפגין ניצני התאוששות. לאחר הבחירות, בהנחה והמשק יפגין יציאה מקפאון עשויה המגמה החיובית לחזור זאת בהנחה ואכן יתבצעו צעדים כלכליים מהותיים. תומר המעש הכלכלי ותוקר את המסחר במניות בידי מנהלי תיקים וגורמים נוספים אשר בפעילות כספית דלילה מצליחים לקבוע מגמות שוק. הערותם של קושון הגמל וקרנות הנאמנות מהסחר הפכה מזמן לתופעה קבע המשבשת את הבורסה למשק מפץ רציני מהיבטים הכלכלי. במניות הבנקאיות נרשמו עליות שערים קלות. ב„ירבי. 40.5% בל"ל מסוק +0.5%. מחלק ניכר מבניות המשתנים לא נרשמו עיסקאות סימן ברור לשיעמום הכללי במסחר. התעודה הכספית הכללית במשתנים חתמכמה ב־682 אלף שקל לערך, נפח דל ביותר. עליות שערים הופיעו בדלק +0.25%, הכשרה +0.75% רים המלח +0.5%. מניות אי.ר.ב. פיתוח המשיכו לרדת ב־2.5%. במניות המופשות נרשמו ירידות תלולות בעו"א אופציה ב־30.9%, ים סוף אופציה ב־9.8%, קיבוץ דובק וקונסורטיום מוכרים בלבד. ירידות של 10% הופיעו בקרמי 5, עיט 5, בתך 1, מרכז קבלנים, מופר, בולום. עליות שערים רוחב מעריות נרשמו בשוק ב־9.5%, מגור אופציה ב־18.7%, פוליגון ב־10%, יצחר אופציה ב־26.7%, המלונות איילון אופציה ב־10%. דירות הכספים לקרנות המולדיות נמשכת, וריבית השקלית למקדיים מגשיכה למע מבנ ב־15.5% לשנה.

הגידול העיקרי בבסלי קרנות הנאמנות של קבוצת בנק המולדים בחודש סבטמבר היה בקרן „יעדה", המנוהלת בהשקעה באג"ח צמודות מדד, שגייסה במשך החודש כ־16.6 מיליון ש"ח, בקרן „חוזיות", בקרן „קשת" המנוהלת בהשקעה באג"ח קונצרניות, שגייסה למעלה מ־6 מיליון ש"ח, בקרן „צמי" המנוהלת בהשקעה במנדי מט"ח, שגייסה כ־3.7 מיליון ש"ח, ובקרן „עפרוני", המנוהלת בהשקעה באג"ח צמודות למדד, שגייסה גם היא כ־3.7 מיליון ש"ח.

התשואה השנתית בבנקאיות שבהמחיר – מיון 1988

אי.ר.ב. רגילות	17.59%	פועלים מבוכרות	50.45
אי.ר.ב. ב	20.32%	פועלים ע"ש	20.95
אי.ר.ב. בסורה	8.38	פועלים מוכרז	22.65
אגד	17.01	כללי א'	17.12
דיסקונט ב	20.77	ב"ל מסוק	19.89
דיסקונט א'	21.13	מימון המר 1	18.44
המזרחי ע"ש	20.49	מימון המר 5	58.79
המזרחי מוכרז	20.49		

שערי המניות הראשונות מגדילים

אפרסק	3¼	מאיסקס	5⅝
אי.אי.ם.	5½	עשיר"ם	2¼
אינטרפרם	3½	עץ לבנר	4¼
אלוסיגם	1⅛	ראדא	1¼
אלון	3	תרו	1
אלקטרוניקה לישראל	3¼	אירת	1½
תעשיות לייבי	3½	כרמל	4⅝
מגמה	1¼	אלביס	4⅝
נייר חדרה	14¼	מכע	6⅝

דובק – גידול בהפסדים והמרים מלבד

חברת דובק דיווחה לבורסה על גידול בהפסדיה שהתכמכו במחצית 1988 ב־3.3 מליון שקל, הפסדי דובק אינם מפתיעים לאור הקפאת המחירים של המרגריות והבהחשב בגיחול הבביתיה. מחברה עד לפני זמן קצר. באחרונה התמנו לדירקטוריון דובק ד"ר לשעבר אברהם מלמד והבנקאי לשעבר אהרן מאיר. צידוחם של השנים עשוי לתרום לשקם גיחולי מרווים בחברה שעברה זעזועים קשים וחילופי מנהלים בתדירות גבוהה. קשה להאמין כי בלתר ומאיר יהיו שני דברן של דה גול בעל השליטה בחברה המצוי בחו"ל מה תקופה אחרת. מרדכי פלץ המנכ"ל הקודם של החברה התפטר כזכור מתפקידו בשל הסיבון כי משפחת גול מתעקשת בגיחול החברה והבאה עליו קבלת הזלזלות שונות. מלמד הודיע לפני ימים ספרים כי בבחנתו לזות יצוג בדירקטוריון לנציג של קבוצת המיעוט בחברה מעשרים־וגלוה־אששיים. בעבר מגע בהל את בכיסת נציגי המיעוט למערבות בחברה וזאת למרות אימוים שונים שהושמעו בעניין. יתכן שכעת הבינה משפחת גול כי מוטב שהעסק יוגהל במישרין ובלבד שלא יתמוסס, וכל שעיקרון זה לא יושם בדובק לפני שנה. אתמול פוטרה להמרי חברה נרשמו מגיוחים מסרים בלבד.

חברת קבנשטיין אילור תוקן באיחוד מניות

חברת קבנשטיין אילור הודיעה על כינוס אסיפה שלא מן המניין של בעלי מניותיה בתאריך 22.10.88 מטרת הכינוס לקבל החלטה על איחוד מניותיה מסוג 'ו' ו־'ז', המניות בבורסה. נוסף איחוד המניות נידון בעקבות סריקה של הבורסה. מטרת האיחוד לשפר את המרווחים בבורסה. ...

הנפקה בקרן המולדים

...מנהלי הקרן מודיעה על הנפקה לציבור הנפקתה המתוכננת כמו במהלך הקרן. היקף הנפקה כ־25 מליון ש"ח ומטרתה העיקרית לשמן את המלוא הראשון בהדיקה הנוכחה ומהיכות מהלי־אביב מחצי הראשון של השנה הבבחה הבורה על רווח נטלי של 0.19 מליון ש"ח, מנכ"ל החברה מרדכי יונה צומח גידול ברווחי החברה בשנתיים האחרונות.

שערי מטבע חוץ ביום 5.10.88

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	חברות והמרואות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.60	1.67	1.60	1.67	1.60	1.67	1.6278	1.6482	1.6278	1.6482	1.6278	1.6483	1.6381
1 כתר נורבגי	0.86	0.89	0.86	0.90	0.85	0.90	0.8719	0.8828	0.8720	0.8829	0.8716	0.8826	0.8780
1 ליש"ט	2.71	2.82	2.71	2.84	2.71	2.84	2.7591	2.7937	2.7550	2.7894	2.7596	2.7945	2.7752
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2564	0.2596	0.2562	0.2593	0.2561	0.2593	0.2578
100 יינים יפאניים	1.20	1.25	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2184	1.2337	1.2157	1.2309	1.2184	1.2337	1.2246
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7744	0.7841	0.7748	0.7845	0.7731	0.7828	0.7786
1 פרנק שוויצרי	1.01	1.06	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0290	1.0418	1.0270	1.0398	1.0283	1.0412	1.0339
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2547	0.2579	0.2545	0.2577	0.2545	0.2577	0.2561
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2359	0.2388	0.2360	0.2390	0.2359	0.2389	0.2375
1 כתר דני	0.22	0.23	0.22	0.24	0.22	0.23	0.2267	0.2295	0.2267	0.2300	0.2267	0.2295	0.2283
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3696	0.3743	0.3698	0.3744	0.3696	0.3742	0.3722
1 דולר קנדי	1.32	1.38	1.32	1.39	1.32	1.38	1.3475	1.3644	1.3484	1.3652	1.3484	1.3628	1.3569
1 דולר אוסטרלי	1.22	1.34	1.24	1.34	1.22	1.34	1.2861	1.3022	1.2874	1.3034	1.2859	1.3021	1.2953
1 דאנר דרום"ג	0.42	0.50	0.39	0.54	0.41	0.58	0.6524	0.6606	0.6512	0.6593	0.6517	0.6599	0.6557
10 פרנקים בלגיים	0.40	0.42	0.40	0.43	0.40	0.42	0.4115	0.4166	0.4165	0.4217	0.4162	0.4214	0.4189
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2396	1.2551	1.2420	1.2575	1.2402	1.2558	1.2482
1000 לירות איטלקיות	1.15	1.21	1.15	1.22	1.15	1.24	1.1719	1.1866	1.1719	1.1865	1.1715	1.1862	1.1782
1 יח"ל (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8096	1.8323	1.8094	1.8319	—	—	1.8211
1 דינר יוגוסלבי	3.77	4.00	3.87	4.13	—	—	—	—	—	—	—	—	3.9642
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.03	—	—	—	—	—	—	—	0.0417
1 לירה סורית	0.64	0.68	0.62	0.66	0.61	0.66	—	—	—	—	—	—	0.6880

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אוניברסל ש	30400	-5.0													
סמנטון 1		— הפסקת מסחר —													
סמנטון 5		— הפסקת מסחר —													
כללי לא בהסדר 1	14050	269	-50	-4	-268										

בהסדר הצמדה ל־88

אדיטי מ"ר ל־88	117800	274	+572	+5	+248										
אדיטי ב"ר ל־88	116800	25.0	-50		-3.0										
אדיטי בע"מ 88	700000	7.0	-10700	-1.5	-7.0										
איגוד 1 ל־88	67280	58.0	+20		+5.0										
דיסקונט ל ל־88	150500	23.0	+1170	+8	+22.0										
דיסקונט א' ל־88	150000	15.0	+700	+5	+150										
דיסקונט שה ל־88	* 17127	8.0	+120	+7	+4.0										
ביצוע חלקי 88.60%															
מזרחי ש ל־88	48150	943			-720										
מזרחי מ ל־88	48060	57.0	-100	-1.5	-2.0										
השעיים מבר 88	100500	1.2	+500	+5	+18.8										
השעיים ש' ל־88	79478	1112			-477										
השעיים מ' ל־88	79520	76.0	+120	+2	+125										
כלל א ל־88	202693	19.0	-207	-1	-20.0										
כלל ב ל־88	6410	88.0			-134										
כלל מסוג ל־88	50690	1554	+164	+3	+724										
כלל 711 88־	17400	99.0			-93.0										
מגמון ומגד 1 88	67083	80.1			-50.0										
מגמון ומגד 5 88	33750	1.0	+450	+1.4	+570										

בהסדר הצמדה ל־89

אדיטי מ"ר ל־89	148950	478	+700	+5	+1127										
אדיטי ב' ל־89		— לא נסחר —													
אדיטי בע"מ ל־89		— לא נסחר —													
איגוד 1 ל־89	110700	4.0	-1000	-9	-3.0										
דיסקונט ב' ל־89		— לא נסחר —													
דיסקונט א' ל־89	190500	7.0	-1000	-5	-7.0										
מזרחי ש' ל־89	61420	525	+420	+7	+1752										
מזרחי מ' ל־89		— לא נסחר —													
השעיים מבר ל־89	101330	356	+30		+425										
השעיים ש' ל־89	101600	41.0	+200	+2	+57.0										
כלל א' ל־89	260000	2.0			+3.0										
כלל מסוג ל־89	64421	742	+1		+268										

בנקים למשכנתאות

אגרות 0.1	31500	35.0	+400	+1.3	+81.0										
לאומי משכנתא' ש	12420	61.0	+120	+1.0	+9.0										
לאומי משכנתא' מ	12700	9.0			+1.0										
מרמן אגח א	196.5	7000	+6.5	+3.4	+2900										
מרמן אגח ב	105.5	1600			-1975										
מרכז שה ב	98.0	12700			+2800										
פיתוח ומשק 1	2650	363	-50	-1.9	-165										
משכון 1	4320														
בנק עצמאות 1	16000				-40.0										
הבינלאומי למשכ'	7430	50.0	150	+2.1	+50.0										
משכנתא מבנק ש	26000				-42.0										
משכנתא בע"מ	24550	30.0	-350	-1.4	-40.0										

מוסדות מימון

המלאות מבנק א		— לא נסחר —													
המלאות מבנק ב		— לא נסחר —													
לאומי הנפקות א' ש	17950	9.0			-9.0										
פתח תעשיה מבנק		— לא נסחר —													
פת תעש בנ ב		— לא נסחר —													
פת תעש בנ גב		— לא נסחר —													
פת תעש בנ בנו		— לא נסחר —													
פת תעש בנ ר		— לא נסחר —													
פת תעש בנ חר		— לא נסחר —													
פרמר קבלנים 5.0	641	2482	-71	-10.0	-2932										
הנדסת בנ		— לא נסחר —													
כלל לישראל 0.1א	15300	10.0			+7.0										
כלל לישראל 0.5ג	15050	115			-13.0										

ביטוח

אילון בטוח 1		— הפסקת מסחר —													
איתן ביטוח 1	2430	97.5	-2.0	-2.0	-7430										
אגרס 1	122	924	+18	+2.0	+122										
בטוח משכנה 1	2000	370			+1900										
בטוח משכנה 5		138.0			-2.0										
בטוח משכנה אגח 2		217			-500										
בטוח משכ. קמ.-אגח	10500	115.0	-1.0	-9	-6235										
הדר 1	42651	149.0			+1566										
הדר 5	32000	125.5			+6055										
הדר אגח 2	26400	109.5			+9540										
המגיניים 1	3450	573	-19	-3.2	-5504										
המגיניים 5	702	475			+209										
הכלכלה-ראה 1	242	5980	-50	-8	-342										
הכשרה-ראה 5	162	5210	-10	-3	-207										
כלל ביטוח 1	100	260			-100										
כלל ביטוח אגח א	2000	41.0	+1.6	+4.1	+2000										
כלל ביטוח אג"ח	62705	104.0			+70000										
מגדור 1	933	720	-68	-8.6	-1103										
מגדור פר' 5	1677	653	-15	-2.2	-1702										
סהר ביטוח 1	7556	155.0			-7556										
סקורסקי 1	1000	1104			-860										
עמר שמיר 1	920	285	-3	-1.4	-2920										
ציון והשקעות 1	16.0	1688	-8	-5	-39.0										
ציון והשקעות 5		786													

מסחר ושרותים

אינפרסמסא 1	1327	705	1327	-35	-3171										

מסחר ושרותים

אינפרסמסא 5	399	327	76.0	130.0	151.5	273	12900	12510	970	3100	118.5	500	1116	4462	2212
מאיר קרא 1													706	3330	2498
מאיר קרא אגח 2													1116	4462	2212
כלל מלר אגח 1													3330	2498	
כלל מלר אגח 2													4462	2212	
קרסולו 1.0													500		
רשל 1															
רשל 5															
שרשרת אי 0.02															
שוער-סל אגח ד															
שוער-סל אגח ה															

שרותים

אמהאב 1	519	5079	-6	-1.8	-6079										
מקמות הפקעה 1	11601	288			+1490										
מקמות הפקעה 5	17959	142.5			-1959										
מקמות הפקעה אגח	12700	100.0	-3.0	-2.9	-27525										
מקמות הפקעה אגח	39040	102.0	+1.0	+1.0	+98066										
קרור הפקעה 1	4740	490			-277										
קרור הפקעה 10	23854	187.5			-13460										
מחסני עדנה 1	333	911 תב	-49	-5.1	-485										
מחסני עדנה 5	3467	585	-32	-5.2	-3469										

מלונות ושרותי תיירות

בלי שדר 1.0		— הפסקת מסחר —													
בלי שדר 5.0		— הפסקת מסחר —													
בני דרך 1		— הפסקת מסחר —													
בני הרד אגח 1		— הפסקת מסחר —													
מלונות רן 1	1165 *	170	-20	-1.7	-250										
ביצוע חלקי 77.30%															
מלונות רן 5	824	100	-6	-7	-100										
מקף המלונות 0.1	7320	25.0	-180	-2.4	-28.0										
מלונות ירדן 1.0	1600	4.0	+50	+3.2	+195										
ים סוף 1	259 תב	18846	-15	-5.5	-39095										
יל-סוף אגח 1	174.5	4790	-19.0	-9.8	-15734										

מחשבים ושרותי מחשב

תי.ביב. 1	126.0 תב	1720	-9.0	-6.7	-1720										
תי.ביב. אגח ב	30.0	11405	-1.0	-3.2	-24655										
תי.ביב. אגח א	106.5				-40.0										
עיר 1		— הפסקת מסחר —													
ב.ב.ל. 1	2098														
ב.ב.ל. 5	930 תב	50.0	-50	-5.1	-50.0		

בולגריה תקים בישראל משרד אינטרסים

מאת אבי שוחרים

השר הבולגרי לסחר־חוץ מרגי פרינסקי הודיע ליו"ר מכון הייצוא גד פרופר, שביקר בבולגריה על־פי הזמנת השלטונות, על כוונתה של ממשלת בולגריה לפתוח משרד אינטרסים בישראל.

בפגישה שערך פרופר עם השר הבולגרי לסחר־חוץ ציין המארח, כי בכוונת השלטונות הבולגריים להדק את קשרי המסחר עם ישראל. בבולגריה מגלים עניין ברכישת מוצרי מתכת, מזון, חקלאות, כימיה ואלקטרוניקה.

השר הבולגרי לסחר־חוץ הביע נכונות להקים בישראל ובבולגריה מפעלים משותפים לשתי המדינות.

בחודש הקרוב תגיע לישראל משלחת רשמית של תעשיינים מבולגריה בעקבות ביקורים חוזרים של תעשיינים מבולגריה שערכו בחודשים האחרונים.

במכון הייצוא מעריכים, כי קשירת קשרים מסחריים עם בולגריה תקל על שיווק מוצרים ישראלים גם במדינות מזרח־אירופיות, שאינן מקיימות קשרי מסחר עם ישראל.

„ישראכרט" – גם לארנונה

חברת „ישראכרט" מרחיבה את אפשרויות התשלום של ארנונה ומסים מקומיים לרשויות המקומיות באמצעות כרטיס ישראכרט.

החברה הגיעה להסדרים עם מספר רב של רשויות וכיום אפשר לשלם מסים ותשלומים אלה באמצעות „ישראכרט"ב־23 ערים ומועצות מקומיות, בהן: ירושלים, תל אביב, באר שבע, חולון, ראשון לציון, כפר סבא, אילת, רמלה, מגדל העמק, אופקים, בית שמש, אור יהודה, כרמיאל, טירת כרמל, מעלות ותרשיחא.

תשלום ארנונה באמצעות „ישראכרט" יכול להיעשות בשתי דרכים: האחת, על ידי חיוב חשבונו של מחזיק הכרטיס במלוא התשלום ב־2 בחודש הבא. השניה, בתשלומים חודשיים לא צמודים במסגרת „ישראכרט גמיש".

הפועלים הגדיל חלקו בקרנות בחודש ספטמבר

קבוצת בנק הפועלים הגדילה בספטמבר את חלקה בענף קרנות הנאמנות.

בסוף ספטמבר הגיע היקף הנכסים של קרנות הנאמנות של „הפועלים" ו„לוקר" מקבוצת בנק הפועלים ל־894 מיליון ש"ח, לעומת 838 מיליון בסוף אוגוסט, שיעור גידול של 6.7%. חלקן של קרנות בנק הפועלים בסוף ספטמבר הגיע ל־26.7% מכלל קרנות הנאמנות לעומת 26.3% בסוף אוגוסט – עליה של 0.4%.

כלל נכסי קרנות הנאמנות בסוף ספטמבר הסתכמו ב־3.347.6 מיליארד ש"ח, לעומת 3.186.1 מיליארד בסוף החודש הקודם, שיעור גידול של 5.0%.

הגידול העיקרי בנכסי קרנות הנאמנות של קבוצת בנק הפועלים בספטמבר היה בקרן „יערה", המתמחה בהשקעה באג"ח צמודות מדד, שגייסה במשך החודש כ־16.6 מיליון ש"ח, בקרן „אחזקה", המתמחה בהשקעה באג"ח מניות, שגייסה כ־6.5 מיליון ש"ח, בקרן „קשת" המתמחה בהשקעה באג"ח קונצרניות שגייסה יותר מ־6 מיליון ש"ח, בקרן „צבר" המתמחה בהשקעה בשטרי מט"ח, שגייסה כ־3.7 מיליון ש"ח, ובקרן „עשרה", המתמחה בהשקעה באג"ח צמודות למדד, שגייסה גם היא כ־3.7 מיליון ש"ח.

משלחת של תעשיינים מפורטוגל תבוא החודש

משלחת בת 15 תעשיינים ואנשי עסקים מחבל פורטו העשיר והמתועש של פורטוגל, תבוא בסוף חודש נובמבר הבא.

מקס ליבנה, ראש המינהל לסחר חוץ במשרד התעשיה והמסחר, מציין כי מאז הצטרפותה של פורטוגל לקהילה האירופית ב־1986, חלה התפתחות משמעותית בכלכלתה. ב־1987 חל גידול של 4.6 אחוזים בתל"ג – הרבה מעבר לגידול בכל שאר ארצות אירופה. זאת, בעיקר בגלל גידול עצום בהשקעות.

ליבנה מציין כי המסחר של ישראל עם פורטוגל עדיין מצומצם ויש מקום רב לפיתוחו. ב־1987 נוצר לראשונה גרעון בסחר בישראל ליבואה סחורות ב־27 מיליון דולר בהשוואה לייצוא ב־2 מיליון דולר. נוצרים חצי־שנתיים ל־1988 מראים על אותה דומה. ישראל מייצאת לפורטוגל בעיקר כותנה, דשנים חומרי הדברה, מכונות ומכשירים מכניים. ישראל מייבאת משם בעיקר מוצרי עץ ונייר, מוצרים מינרליים, כלים ומוצרי מתכת.

משלחת התעשיינים תבדוק את האפשרויות לפיתוח המסחר ולשיתוף פעולה תעשייתי. היא תסייר במפעלי תעשיה חיפשים עם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, נשיא התאחדות התעשיינים ונשיא לשכת המסחר ישראל־ספרד ופורטוגל.

הגרעון הממשלתי גבוה בעשרות אחוזים מהמתוכנן

מאת אמנון אפר

מאז תחילת שנת התקציב מסתכם גרעונה המקומי של הממשלה ב־1.1 מיליארד ש"ח. סכום זה גבוה בעשרות אחוזים מהמתוכנן והוא מהווה 82 אחוז מהגרעון המתוכנן לשנת התקציב כולה.

בחודש שעבר הוסיף הגרעון לגדול והפער בין הכנסות המגדינה להוצאותיה המתוכם בספטמבר ב־115 מיליון ש"ח.

גם בחודש מבצע־חוץ גרשומה בחודש שעבר הרעה ניכרת. יתרות המט"ח של ישראל ירדו בספטמבר ב־579 מיליון דולאר ובסוף החודש הן הסתכמו בארבעה מיליארד ו־194 מיליון דולאר.

ירידה גדולה זו ביתרות נובעת בדרכה מהחזרי חובות־חוץ של הממשלה ומרכישת אגרות־חוב אמריקאיות במסגרת ההסדר למיחזור החוב לממשלת ארה"ב.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון	הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון	הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון	הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון
אב	5303.91	5342.14	בצע	124.28	126.08	כספיקה	—	—	עידן	546.09	554.24
אבטחה	567.45	574.42	גדון	493.22	497.51	כרמל	129.55	131.58	עבקר	119.14	120.20
אגמה	296.22	298.26	דיבי	114.86	115.77	כתר	1251.46	1269.88	עגת	—	—
אגם	113.35	114.15	דיל	3302.66	3326.23	להב	5019.13	5056.45	עמדתי	559.80	564.80
אדיר	1954.26	1968.58	הלית	717.07	722.59	לטשקע	137.04	138.73	עשתון	125.55	126.21
אורנט	148.36	149.45	הסדנן	358.30	360.91	לפיד	295.31	301.34	פיס	1652.36	1664.58
אוצר	178.71	179.94	הקרפת	527.41	532.11	לקס	2122.46	2139.62	צבר	566.62	570.92
אור	451.61	455.54	הלב	275.76	278.05	לשכן	—	—	צופית	301.60	306.08
אורדן	126.54	127.52	חתן	157.45	160.34	מבוד	1514.94	1525.50	צוק	—	—
אורלי	319.72	322.11	חקן	301.34	306.91	מבטח	4382.17	4411.33	צמיר	1252.36	1262.19
אורן	885.49	892.22	יליה	612.13	622.29	מגד	296.45	296.49	צמיחה	538.53	546.48
אייל	—	—	יהוד	325.63	331.55	מגדון	4033.69	4061.67	צמרת	161.32	162.64
איריס	5866.93	5992.58	יעל	342.68	348.17	מדד	1551.05	1561.75	צריח	111.30	113.02
איתן	859.03	865.91	יפה	—	—	מדן	887.32	893.92	קלע	175.31	175.75
אלון	702.40	708.06	ירה	447.07	449.18	מגה	26393.52	26888.39	קפה	116.28	117.10
אלמוג	704.12	710.32	ירד	599.28	610.56	מיטב	1145.80	1153.96	רזבות	—	—
אנליסט	—	—	שדר	120.14	121.88	מכלול	91.89	92.52	ריטון	150.21	150.47
אנלית	111.90	113.55	זיו	148.61	150.94	מעוף	4732.67	4765.54	רשתן	949.41	965.78
אנליסט	—	—	זיקוק	180.34	182.52	מעין	778.87	784.15	רשף	460.80	465.51
בטיחה	102.80	105.26	זיק	81.71	83.68	מקפה	—	—	שכים	503.92	508.96
אנליסט	—	—	זכר	410.53	414.14	מרווח	158.98	159.48	שדמן	—	—
מניות	98.91	95.64	חותמת	188.30	190.01	מרמן	1495.73	1505.80	שוקי	106.75	107.76
מנעד	95.38	96.31	מקיפין	159.15	159.96	נגה	159.66	162.01	שידה	465.92	467.41
מדן	193.35	194.78	חלמיש	—	—	נסיון	—	—	שכיר	453.86	457.21
אש	128.58	131.48	חץ	166.44	166.86	נמץ	441.35	448.07	שמבר	652.22	657.04
אשל	196.39	197.83	מקנו	127.54	128.76	נילי	128.15	130.86	שמן	679.58	684.48
אתגר	82.31	83.03	סל	6729.55	6803.52	סביון	653.43	662.84	שקד	196.97	198.39
אתרון	284.12	286.21	יבול	504.39	508.81	סגולה	149.05	150.17	תאנה	248.92	258.78
בזלת	143.30	144.31	יהלום	163.36	164.50	סלע	—	—	תדהר	—	—
ברוש	344.75	348.71	ישרות	355.52	358.79	מגדיות	596.81	602.11	תירוש	610.62	615.14
בזק	475.82	479.55	ישרה	498.20	501.71	סיר	377.47	380.76	תנופה	110.71	111.86
בינוי	—	—	כלכר	283.95	286.47	סגיר	—	—	תפוח	285.87	287.84
בנים	1651.82	1665.80	כתל	134.41	135.60	עיר	363.84	366.15	תמנה	221.97	223.35
			מלגות	668.21	677.30	עילית	—	—	תרשיש	120.47	121.32
									תשתי	585.68	588.45

ראשי אי.די.בי. מתנגדים לשינוי ההסכם המקורי של חברות הבטוחות

ללא הסכם חדש יתקשה האוצר להפעיל את המנגנון שהקים למכירת המניות הבנקאיות

מאת דרור שרביט

ראשי אי.די.בי. מתנגדים ליוזמת האוצר לשנות את ההסכם המקורי של חברות הבטוחות הקולטות את המניות הבנקאיות, כדי שאפשר יהיה להעבירן לבעלות הממשלה. ללא הסכם כזה יתקשה האוצר להפעיל את המנגנון שבנה למכירת מניות אלו.

ללא הסכמה מרצון לשינוי בהסכם הבטוחות, עומדת לפני האוצר האפשרות לשנות את ההסכם באמצעות חוק. עם זאת, המגמה היא שלא לכפות את שיטת המכירה באמצעות חוק ולהעדיף הסכמים עם בעלי השליטה הנוכחיים על דרך המכירה ושלבי הביניים שיקרמו לה. הצעת החוק שנגשה נועדה בעיקר לתת תוקף חוקי להסכמים שיושגו.

ראשי אי.די.בי. מציינים כי שיטת המכירה המתוכננת על ידי האוצר מנוגדת לכל ההגדרות של שר האוצר בדבר אי־הלאמת הבנקים, הימנעות מהתערבות בעסקיהם ומינוי הנהלותיהם. הם מציינים כי הסכם הבטוחות המקורי מאפשר מכירה של המניות הבנקאיות, ללא העברתן תחילה לבעלות הממשלה. דבר שיכניע את חשש ההלאמה. גזרה זה נלקח כבר בחשבון בשעה שהוחלט על הקמת חברות הבטוחות, ומכירתן והעברת המניות הבנקאיות לידי הממשלה, כשלב מקדים למכירה, תביא בעצם להלאמת הבנקים.

ראשי אי.די.בי. מסייגים גם את הסכמתם להטוואת זכויות השליטה בבנקים אם ישאר החשש שהממשלה תוכל לעשות שימוש בזכויות הצבעה אלו. על פי עמדתם, הבטחת זכויות ההצבעה מיועדת רק כדי להשביח את ערך המניות שיוצעו למכירה על ידי הממשלה, והיא תוכל לעשות בהן שימוש רק לגבי ההחלטה הנוגעת ליעוד הרווחים.

לדברי ראשי אי.די.בי. הם הביעו נכונות לרכוש 51 אחוז ממניות השליטה והון בקבוצה, בניגוד לרושם שהתקבל באוצר בדבר כוונתם לרכוש רק 26 אחוז מהמניות. טרם בכיר באוצר טען כי לחצה של המשפחה לסכור את מרבית המניות לצידו דרך הבורסה נועד להקטין את ההשקעה שתידרש ממשפחת דקואסי כדי למחזר את השליטה בקבוצה. לפי חישוב שנערך מדובר בחיסכון של כ־150 מיליון דולר אם המשפחה תוכל להבטיח את שליטתה על ידי רכישת 26 אחוז מהמניות במקום 51 אחוז.

לראשי אי.די.בי. ביקורת קשה על שיטת המכירה המתוכננת על ידי האוצר, על פי הדרך שהותוותה על ידי סגן שר האוצר עדי אמוראי. לטענתם, זו דרך שתסרבל את המכירה, לא תבטיח את קבלת מירב התמורה בעד המניות הבנקאיות ובכל מה שנוגע לאי.די.בי. היא גם עלולה לגרום משבר ניהולי מיותר.

ח"כ עדי אמוראי

שיפור במצבה של קרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות

מאת חיים באדר

שיפור זול במצבה הפיננסי של קרן הגמלאות המרכזית לעובדי ההסתדרות (קג"מ): השיפור מקיף את הון הצבור ואת היחס בין הכנסות להוצאות.

מדו"ח שהכין מנכ"ל קג"מ, שלום תדעמי, מתברר שהון הצבור בקרן הגיע בסוף אוגוסט השנה ל־2.3 מיליארד ש"ח, לעומת 1.87 מיליארד באוגוסט אשתקד – גידול ריאלי בשיעור של 8.9 אחוזים.

גביית דמי הגמולים לחודשים יוני־אוגוסט '88 הסתכמה ב־135.64 מיליון ש"ח – עליה בשיעור של 18 אחוז, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

לעומת זאת, הגידול בתשלומי הגמלאות היה קטן והסתכם בחמישה אחוזים בלבד. כך הגמלאות ששלמה קג"מ לגמלאיה הגיע בינואר־אוגוסט '88 ל־127.68 מיליון ש"ח.

מנכ"ל קג"מ מעריך שהגידול הזעום יחסית בדמי הגמולים שנובה הקרן נובע מהעליה בדמות השכר, שלא באה לידי ביטוי בשנת '87, אלא רק בשנה הנוכחית. הזל באמיל הסבון גם השפיע הסכם בין ההסתדרות לאוצר שבוטל עוד לפני שנתיים, על הגמלאים בשיעור של 1.5 אחוזים בלבד. הגמלאים הראשונים לקרנות הפנסיה שנת אחר המעסיק המזרחית האחת העובדו. תוספת זו תרמה לגידול בגבייה.

במספר העמיתים הפעילים של קג"מ לא חל שינוי לעומת אשתקד.

שלום תדעמי
מנכ"ל קג"מ

הוא עומד על 81,000. עמיתי הקרן מועסקים, ברובם, במוסדות הארגוניים של ההסתדרות, כאשר המאסה הגדולה הם עובדי קופת חולים הכללית. גם מספרם של מקבלי הגמלה יציב – 22,000.

בשלוש השנים האחרונות נוקטת קג"מ בצעדי התייעלות וצמצומים, בעקבות הקשיים הקשים אותה כמו את רוב קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. מצבת כוח האדם קוצצה מ־180 ל־125 עובדים בשנה. הפעולה קג"מ בטלול מיזוג להלוואות שאותו בצלו עד כה כ־6,000 מבני הקרן. רבים מהמפנים גרזו עקב הביקוש להלוואות אלו, הניתנות לתקופה של שנתיים עד ארבע בריבית של 8.5 אחוזים. סכום ההלוואה נע בין 3,000 ל־10,000 ש"ח ובכל מקרה אינו עולה על 90 אחוז מהזכויות הצבורות של חבר בקרן.

ההלוואות לחברי הקרן במסגרת מסלול זה הסתכמו עד כה ב־40 מיליון ש"ח. תנאי ההחזרה של ההלוואות נחים מהתנאים הנהוגים בבנקים, שבהם הריבית היא 10.5 אחוזים בתוספת עמלה. גם מבחינת הקרן העסקה בראיית מאזן שהיא גבה ריבית של 8.5 אחוזים, לעומת הריבית שהיא משלמת בעד השקעותיה באגרות חוב ממשלתיות, המגיעה ל־6.5 אחוזים.

כשני שלישים מחברי קג"מ נשים – תופעה המכבידה על הקרן מאחר שתחלת החיים של נשים גבוהה, בדרך כלל, משל גברים וזו זכאים על פי חוק לפרוש לגמלאות החל מגיל 60. מסקר שערכה הקרן עולה כי 90 אחוז מהנשים הוצבות בקרן, מגבלות את זכותן לפרוש בטרם מלאו לזן 65.

המזרחי שוקל שכלולים במכשיר ה„עתידיות"

מאת מדור הבלבלי של „דבר"

בנק המזרחי שוקל ניתוח מכשיר ה„עתידיות" הכנסת אופציות חדשות שלא היו עד עתה. בין השאר מתכונן הבנק להוסיף את נושא „עתידיות ריבית" (עסקות עתידיות על ריבית ה„פרים") ו„עתידיות אג"ח" (עסקות עתידיות על מחירי האג"ח).

הביקוש בנושא באה בעקבות ההצלחה המרובה שוכה בה מכשיר ה„עתידיות" עד עתה. היקף העסקות בהם מסתכם במאות אלפי שקלים ביום, מעל ומעבר לציפיות הראשונות. בנק יש עליה ברמת התנועתיות בנושא במשך המון.

ברגע קיימים בשוק שלושה סוגי „עתידיות": מניות, דולר, מדד. ב„עתידיות מניות" מתעניינים בעיקר משקיעים המבצעים ספקולציות על מדד המניות. לעומת זאת ב„עתידיות דולר" ו„עתידיות מדד" עוסקים אנשי עסקים, המבקשים להגן על עצמם מפני הסיכונים הקיימים בנטילת הלוואות צמודות, או בקבלת תקבולים עתידיים צמודים.

ההערכה בבנק המזרחי היא שבריקת אפשרויות הגיזון בנושא ה„עתידיות" תארך כחודשים־שלושה. אם תתקבל החלטה עקרונית, לא תהיה בעיה להוציאה לפועל במהירות. הסיבה לכך היא שהתשתית הבסיסית בנושא ה„עתידיות" כבר ישנה, ויש רק לבנות מודלים חדשים ולהתאימם לתשתית הקיימת.

דורשים אישור יבוא שום יבש

יבואני שום ובצל, המאוחדים באיגוד משווקי הפירות והירקות, פנו אל משרד התעשיה והמסחר בדרישה לאשר יבוא של שום יבש, לאור המחירים הגבוהים הנדרשים היום בשווקים הסיטוניים לשום מקומי, המגיעים ל־10–12 שקל לק"ג. את השום המיובא אפשר למכור בישראל במחיר 6–8 שקל לק"ג במחיר סיטוני. הוא מיובא מאיטליה, מספרד ומארגנטינה.

הוכרז על הקמת המכון הלאומי לחקר הבניה

מאת אבי שוחרים

הסכם על הקמתו של המכון הלאומי לחקר הבניה נחתם השבוע בסכנין בין שר הבינוי והשיכון דוד לוי ונשיא המכללה ד"ר מקס ריש.

המכון יעסוק בקידום טכנולוגיות חדישות וביישומן במשק הבניה, בבדיקת שיטות בניה חדישות וכיבי בניה חדשים, באגירת ידע בתחום הבניה והפצתו בקרב ציבור המהנדסים, הקבלנים וחברות הבניה ובפתרון בעיות מיידיות של משק הבניה.

כשלב ראשון יתרכז המכון בבדיקה אינטנסיבית של יישום טכנולוגיות חדשניות באמצעות מחשבים, רובוטיקה ואוטומציה לקידום הבניה בישראל. כמו כן יעסוק המכון בחקירתן וישומן של מערכות אלקטרומכניות בענף, במערכות סניטציה, בניה תת־קרקעית ועוד.

המכון יפעל באמצעות מועצה שתהיה מורכבת משלושה נציגים של משרד הבינוי והשיכון ומשלושה נציגים של הסכנין. כיו"ר המועצה ישמש מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון. המכון יומון על־ידי המשרד והסכנין.

מעות / איתן יעקבסון

השקעה לחצי שנה: האם להצמיד לדולר או למדד

משקיעים לטווח קצר של חצי שנה מתלבטים מאד בין הצמדה למדד או לדולר. הם מעוניינים להשקיע באג"ח מדדות בטרם מאחר שהם זקוקים לכסף בעוד חודשים אחדים, וחוסר הודאות הכללי השורר במשק מקשה עליהם לקבל החלטה.

מבדיקה שערכתי מתברר שהבנקאיות ל־88 ו־89 יתנו בחצי השנה הקרובה תשואה גרוגלית בשיעור של 80%־70% מהפיחות שיהיה לעומת הדולר.

לדוגמה: אם יהיה פיחות של 15%, יניבו הבנקאיות ל־88 בין 10% ל־11 והבנקאיות ל־89 בין 10% ל־10.5. אם יהיה פיחות של 10%, יתנו הבנקאיות בסביבות 8%. ומה עם הצמודים?

נניח שתקנו צמודים בתשואה נטו של 2%. לפי התחזיות, עליית המדד הצפויה בחצי השנה היא בין 8% ל־9, אולם אם יהיה פיחות, יתכן שהוא יעלה בין 10% ל־11 – ממש כמו הבנקאיות. על עליית המדד אתם אמורים לקבל עוד אחוז אחד של ריבית צמודה אבל הבא נאמר שאתם זה יתכוכו כפני שהתשואה על האג"ח הצמודה תעלה קצת. התוצאה: שיווי־משקל מעניין בין אג"ח צמודות למדד ובין הבנקאיות.

לסיכום, אפשר לקנות חצי מזה וחצי מזה. אגב, אם יהיה פיחות של 20%, יניבו הבנקאיות בחצי שנה 14%, אבל אז גם צמודי המדד יתנו בין 12% ל־13 וזה שוב כמעט אותו הדבר.

מוצדק: הביקוש לתוכניות חיסכון צמודות־מדד

הבנקים מסלמים על תוכניות חיסכון צמודות למדד וריבית צמודה הנעה בין 5% ל־1/4 5 לשנה.

מחישוב שערכתי, תשואה נטו של 5.25% מקבילה לתשואה ברוטו של 8.73% על אג"ח, אם מדובר ב־3 שנים.

להלן אופן החישוב: 5.25% נטו זה 8.07% ברוטו, בהנחה ששיעור המס הוא 35%. הוצאות רכישה ומכירה ודמי שמירה ל־3 שנים מסתכמות ב־2%. אם נחלק 2% ל־3, נקבל 0.66% לשנה. נחבר את ה־0.66% ל־8.07% ונקבל 8.73%.

מנתתים פיננסיים מעריכים כי בתשואות ברוטו של 5% צפויה תמיכה לאג"ח המשלתיות בצד הנעים המוסדיים ואין שום סיכוי סביר שאפשר יהיה לרכוש אג"ח צמודות למדד של ממשלת ישראל בתשואות ברוטו המייצגות תוכניות החיסכון. לכן, הביקוש לתוכניות חיסכון צמודות־מדד מוצדק.

אגב, גם התשואה המדדית בתוכניות דולר־מדד, המגיעה עד 3.76%, מייצגת תשואה ברוטו של מעל 6%, וגם כאן יש עדיפות ברורה על אג"ח מדדות בבורסה.

האם כדאי לפודי הבנקאיות להשקיע בפת"ם שטרלינג

פדרים של מניות בנקאיות מתעניינים בימים האחרונים בהשקעה בפת"ם לשנה לאחר הבריתות לפיחות השקל אחרי הבחירות. בדיקה מראה שהתשואה נטו הצפויה למי שמפקיד בפת"ם שטרלינג היא 4.25% במונחי שטרלינג. תשואה זו מקבילה לתשואה הדולרית הצפויה למחזיקי הבנקאיות. כיצד?

בניח שב־31.10.89 ייסחרו הבנקאיות בתשואה דולרית של 7.5% ומחירן בבורסה יהיה 108.60 דולר לעומת 104 דולר בסוף אוקטובר 1988. כלומר: התשואה למחזיקים תהיה 4.4% דולרית. אם השטרלינג יתחזק לעומת הדולר, כפי שצופים בשוקים הבין־לאומיים, מחזיקי הפת"ם יהרוויחו.

אגב, על פקדונות בשטרלינג משלמים 9% ריבית לשנה, אבל מזה מנכים 2.25% מס הכנסה ויש עוד 2.5% של הוצאות הכלולות היטל (1%) ועמלות חליפין והפרשי שער (1.5%) – לשני הכיוונים. לכן נשארים רק 4.25% נטו.

משקיעים עוברים לליש"ט

הגרעון המסחרי של בריטניה הולך ותופח בחודשים האחרונים. משקיפים בלונדון מעריכים שלבריטניה יהיה השנה גרעון של כמה מיליארדי ליש"ט במאזן המסחרי שלה.

אולם גרעון זה קטן מאד לעומת הגרעון המסחרי של ארה"ב. אם נניח שלפי התאוריה המקובלת מקטינים ובולמים גרעון מסחרי בפיחות המטבע המקומי של אותו משק שבו מתקיים הגרעון, צריך פיחות דולר להיות גדול יותר מפיחות השטרלינג לעומת היין או המרק למשל. לכן, יש משקיעים המעריכים כי שער השטרלינג לעומת הדולר יהיה בפיחות־שנה מהשער הנוכחי. אגב, בימים האחרונים הגיע שער השטרלינג לכ־1.69 דולר.

מגמת העליה בשטרלינג החלה לאחר שהוא נתמך ברמה קצת יותר גבוהה מ־1.66 סנט. המשקיעים מעדיפים להשקיע בשטרלינג בגלל הריבית הגבוהה המשולמת בפקדונות הבאג"ח בקובות־שטרלינג. הם מוכנים שהפער של 8%־7% לשנה בין ריבית השטרלינג לריבית המרק הגרמני למשל, הוא דאי כדגל, בעוד שפיחות השטרלינג לעומת המרק בשיעור כזה בשנה הקרובה הוא רק בגדר של אפשרות. צריך לזכור שממשלת בריטניה בהנהגת תאצ'ר מעוניינת לשמוך על ליש"ט חזק ויציב למרות העליה באינפלציה וגידול בגרעון.

גם בעלי חשבונות פיצויים

בעלי חשבונות פיצויים מגרמניה מפקידים בפקדונות בשטרלינג בריבית שנתית של 10%. המפקידים מעריכים שאם שער השטרלינג יישאר בעוד שנה 1.67 דולר, מבטח להם רווח דולרי של 10% על ההשקעה וזה יותר סוב מתוכניות חיסכון הצמודות לדולר־מדד של 9% לשנה. אם שער הדולר בעוד־אכן יהיה, לפי הערכות הבנקאים בשוקים הבין־לאומיים, היה הרווח הדולרי גבוה מ־10%. לדוגמה אם שער השטרלינג יהיה 1.72 דולר, יהיה הרווח הדולרי לשנה 13.3% וזה לא מעט.

אגב, גם השקל יפוחת לעומת הדולר ב־12%, יהיה הרווח בשקלים לשנה 26.9% והכנסת אינפלציה של 15% לשנה, מדובר על תשואה מדדית של 9.4%, גם זה לא מעט.

ביטוח / דן שלם

נמשכת מגמת גידול בתביעות

בענף הביטוח שוררת באחרונה רגיעה. בביטוח רכב נמשכת מגמת גידול בהנפקת תביעות, ביטוח החיים הפך למוקד העניינים עקב כותנת האוצר, בשלב מסויים בעתיד, לצמצם את שיעור הריבית המשולם להברות הביטוח בעד ההשקעות מכספי ביטוח מבוהלים. בענף מעריכים כי צעד כזה יהיה חלק מסדרת צעדים עד לחיזב מכירת פוליסות צמודות שכר. יצויין כי בשלב זה מדובר בכוונות בלבד עקב הכוונה לשלב את הביטוח בדפורמה בשוק ההון.

בביטוחי תעשיה מתרכזים הכל בחידושי הצדדים. בינואר נודע כי מבטחי המשנה הזרים מרוצים ומשיה יציבות בתעריפי ביטוח משנה בתעשיה למרות האירועים בשטחים.

הרעה בביטוח חיים

המפקח על הביטוח במשרד האוצר מתכוון לפעול להורדת שיעורי הריבית שמקבלות חברות הביטוח על השקעת כספים באוצר שמקדמים בביטוחי מבוהלים מריבית של 5.2% לריבית של 4% בלבד. תהא זו השוואה לשיעורי הריבית שמשלמים כיום על השקעות שמקורן בפרמיות ביטוח הפרט.

בעני מעריכים כי אם אכן יתבצע צעד כזה, הוא ישתלב בשאר הצעדים שייננקטו להרעת התנאים בשנה הבאה כמו הוצאת פוליסה משתתפת ברווחים. בשלב זה ישקיעו מחצית כספים בהתאם לתנאי השוק. לאחר מכן תבוטל האופציה לרכוש ביטוחי פרט בתשואה לאורך זמן. שלב אחרון יהיה חיזב כל החברות למכור ביטוח מבוהלים צמוד שכר כלבד. גורמים בענף חוששים ממצב זה.

נתונים לגבי העשור האחרון על עלות שכר מראים כי הוא עולה יותר מהמדד. (3%־4%) תשואה ריאלית). בשלב זה עוד לא נגלה ההחלטה ותראה שהיא תיפול לקראת סוף השנה, מועד תחילת פוליסות משתתפת ברווחים ושינוי צעדי בביטוח מבוהלים.

ביטוח חבות המוצר

ביטוח חבות המוצר יש באחרונה קשיים רבים בקבלת הביטוי הדרוש ליצואנים לארה"ב ולקנדה עקב התנאים הקשים השוררים בשוק. העלויות הגבוהות מרתיעות יצואנים.

כראי לשים לב שלא תמיד כוללת פוליסה קבלת כיסוי נגד תביעת פיצוי עונשין. כן כראי לשים לב לנושא סעיף השיפוי ולכיסויים נוספים. בשנה האחרונה נטו מבטחי משנה לדרוש ששליטה תכולת מקרים שקרו באותה שנה כדי למנוע מלבטח את הבלתי נודע (תביעות מהעבר).

במכון היצוא יש תכנית להרחיב את הנושא ולסייע גם ליצואנים מתחילים.

תנופה ב„מגדל"

ב„מגדל" משמיכים בתנופת הפעילות בביטוח אלמנטרי ובביטוח חיים.

בביטוח אלמנטרי הוצא בקרוב תוכנית חדשה בביטוחי רכב המציעה פיצוי לנהג המזיק עיתמיד בהחזרות משך שלוש שנים. הפיצוי יתבסס על החזר חלק מהפרמיות בהתאם לשווי הרכב המבוטח.

בביטוח חיים מתכננים הרחבת ביטוחי בריאות לפלחי שוק נוספים. יש גם כוונה להרחיב את הביטויים.

חברת „סלע", המחזיקה את פניה, תתמחה במכירות ביטוחים מיוחדים לפלחי שוק שונים. ב„מעוד" יש אומנם גידול במכירות, אך בשלב זה הרווחיות כמעט אינה.

ביטוח חוסך ב„איילון"

חברת הביטוח „איילון" החלה להפעיל באחרונה תוכנית ביטוח בריאות חדשה תוכנית „חוסן" מציעה כיסוי רחב נגד מספר מחלות קשות והתקפי לב. הכיסוי כולל השתלות לב, כליות וכבד ובמקרה של השתלת כבד ישולם פיצוי מוגדל). הסכום העבשוי המירבי הוא 120,000 ש"ח. אפשר לרכוש את הכיסוי על בסיס פוליסת ביטוח חיים קיימת או כפוליסה נפרדת.

אימוץ היחידה המרכזית

במסגרתהידוק הקשרים בין איגוד חברות הביטוח המשטרה, הוחל באימוץ היחידה המרכזית על ידי האיגוד.

בחל המועד סוכמה נערך „ביטוחהקשה" ליחידה במכמורת. בגלל סביעות הרצון של האיגוד מפעולות היחידה למניעת נוקי רכוש, הוא מתכוון להדק את הקשר.

מקבצי הון / שמואל רוזנבלום

„דנות", „פיט" – איפה כל החקירות?

במדינות בעלות שוק הון מתוקן ורשות ניירות ערך הפועלת כיאות וכראוי, לוקח פרק זמן קצר של חודשים בלבד בין אירוע לחקירתו.

אצלנו במדינה הזו אביבית, לקראת סוף 1988, עדיין חוקרים אירועים שהתרחשו לפני שנים. מישהו רבותי זוכר איך הסתיימו פרשות „פיט"־„דנות"־„מאגרים"? איננו זוכרים. מפני שהפרשות לא הסתיימו וספק אם יסתיימו בעתיד הנראה לעין.

בעולם העסקים הישראלי הסובב אותו מקובל להכיר הכרזות ולתפוס כותרות. „המפרק חושד הבודקה בודקת, הרשות לני"ע מתאמצת, הכתם בודק, החברה נסגרה. בעלי המניות מקרב הציבור יכולים לעשות ממניותיהם ספסים". הבה נעשה רשימת אינוונטר של חקירות בדמאיות שונות. קצת ריענון של הזיכרון לא יזיק.

להלן רשימת חקירות ובדיקות מקרית – „עפר זהלב", „אלקל", „חלב", „אינקובה", „טיסמיקה", „שנהר", „רובק", „הראל", „אפתן". ויש עוד פרשות רבות.

הסיבות להתמוטטויות מוכרות. מישהו קיבל הסבר לאן ומדוע נעלמו כספי שהשקעו ב„שנהר" או ב„מתכת סדום.? איש אינו יודע. איש לא הועמד לדין. עולם כמנהגו נהג ואין פצה פה ומצמצם.

חולפת שנה ואנו מתבשרים שצפוי גילוי מרעיש תעשיין יודע הקפיץ את שערי המניות של חברתו באמצעות „פיט". סלנס ובליך נחזו בתחילת 1986. שנתיים וחצי עברו עד שהצליחו החוקרים „הנמרצים" לאבחן תרגיל ניפוח שערי מניות? אם חשבתם שמכאן ועד לכתב אישום הדרך קצרה, טעיתם בגדול.

סביר להניח שבשנת 1992 עוד נשמע מסיפורי „דנות" ונפלאות „אינקובה". עד אז יודם גיל, דוד טופר, זרח גהל, וכל יתר חברי הבראנ'ה יגודו בכרכות העולם, מצחקקים בעליחות על הקרחים בארץ הקודש.

יהודים רחמנים בני רחמנים, מה רציתם שיטפלו בהם כמו שטיפלו באיזון בוסקי ומייקל מלקין להנראות באולימפיאדה הבאה.

בנק העם היהודי – תנו הפסקה קצרה

בנק לאומי מתחיל לרמות לטרם ללא הפסקה. מתחילים בשיטריין, עוברים לחוב, נחים עם פורר ושוב, מתנחמים בכינו, רוצים הפסקה ולא מקבלים. הבמאי החליט שהוא מקסה את הצופים. רוצים לשירותיהם בבקשה, אבל רשו שאתם מחמיצים קטע. על אחריותכם בלבד.

איינהורן־בוקסבאום – חוזים אישיים, יפת באמריקה, שיטרית מתקיף, הבית של יפת ב

אליאנס' נפתח אתמול „באווירה טובה" • 'בגד עור' עדיין מחכה

מאת אבי שובים ויצחק מרידור, מחברי דבר

170 מעובדי מפעל הצמיגים אליאנס בחדרה חידשו אתמול את העבודה, לאחר שהמפעל הושבת במשך ארבעה וחצי חודשים. למפעל 'בגד עור' במגדל העמק.

העובדים עסקו בהכנות להפעלת כוללת של כל מערכות המפעל. בשלב ראשון הוזל בהפעלת מערכת האוריגיה והמערבות לייצור הגומי, והיום יצטרפו 70 עובדים נוספים שיעסקו בהכנות לייצור חומרי הגלם. לדברי מנכ"ל המפעל יגאל עוזיהו, יום העבודה הראשון הנסיון באורזה חיובית. כל 170 העובדים שהוזמנו התייצבו לעבודה.

עשרות פועלים, שלא הוזמנו לעבודה, התגודדו אתמול בבוקר ליד שערי המפעל, אולם שומרי חברת האבטחה מנעו בהם את הכניסה. רבים מהם, בראשם אנשי הדוב, הביעו את החשש, כי הם יהיו ברשימת המפוטרים, בגלל רצונה של ההנהלה „לסגור חשבון" עם הדוב. יו"ר הדוב רפי בארבה אמר, כי אם 250 המפוטרים לא יקבלו פיצויים הוגנים, צפויים ימים קשים לאליאנס.

מנכ"ל 'כור' בני גאון בירך אתמול על פתיחתו המחודשת של המפעל ואמר, כי סגירתו היתה פעל יוצא של החלטת רוב העובדים, שלא ראו את טובתו של ציבור העובדים שהוא מייצג. הוא ציין, כי 'כור' הצטרפה למאמצים האדירים שהשקיע מנכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר לפתיחת המפעל, והביע את אמונתו ביכולתם של הנהלת המפעל וציבור העובדים לעשות להבראתו של המפעל ולהעלותו על דרך המלך. „אין ספק בי הנסיונות של העובדים לחזור על שכר, להיכנס למסגרת של תוכנית הבראה קשוחה ולחבין שבאלימות לא נשג דבר – היא הדרשה הגדול של פתיחת 'אליאנס'", אמר גאון.

מכור, עם הפעלת כל מערכות המפעל ייקלטו מחדש רק 750 עובדים מתוך 1030 העובדים בסדר סגירתו, כ-300 עובדים יפוטרו הנותרים יפעלו על-פי תוכנית ההבראה, שגיבש כוגס הנכסים הרשמי עו"ד עמרם בלום.

בינתיים מתעכבת פתיחתו מחדש של מפעל 'בגד עור' במגדל העמק. המפעל נסגר לפני כמה חודשים, בשל ההפסדים הכבדים שצבר, ונמכר לאמריקה, תמורת שקל אחד, לתאגיד שהקימו העובדים, כדי שיפעילו אותו מחדש בניהול עצמי. המפעל היה אמור להיפתח ב-16 באוקטובר.

יו"ר ועד העובדים, חיים ארבע, שחזר השבוע מביקור באיטליה אצל הבעלים הראשונים של 'בגד עור' שמחה פולוס, נזהר מאוד מלנקוב מתאריך חידוש הייצור. „יש עדיין כמה נושאים שלא סוכמו, בעיקר עם חברת 'כלל', ועד שהכל לא יסודר, נצטרך להמתין בסבלנות, הוא ייקח יותר מאשר עוד כמה שבועות", אמר ארבע.

ארבע אמר, שהתרשם לטובה ממה שראה במפעלי פולופ באיטליה. לדבריו, הבטיח הבעלים הקודמים של 'בגד עור' לסייע בשיווק תוצרת המפעל ואף לספק חומרי גלם.

בינתיים לומדים כ-20 מעובדי 'בגד עור' ליומדי מיהול במועצת פועלי מגדל העמק. הקורס למיהול אורגן על-ידי המחלקה להכשרה מקצועית, והוא כולל שעות ליומד רבות בנושאים מגוונים, כמו ניהול פיננסי, ארגון, מיהול ועוד.

מפוטרי 'מטוויות הדרום' לא קיבלו השכר מאוגוסט

(ע). – 63 מפוטרי מפעל 'מטוויות הדרום' באופקים טרם קיבלו את שכרם מחודש אוגוסט ואת פיצויי הפיטורים שלהם.

מועצת הפועלים מסרה, שהיא בוחנת אפשרות לבקש מבית המשפט מינוי מפרק מפעיל, שיפתח את המפעל וינהל אותו, לאחר שיופקע מידי בעלי המניות בצו של בית משפט. מפעל 'מטוויות הדרום' נסגר בערב ראש השנה וכעבור כמה ימים החלו 63 העובדים לקבל הודעות פיטורים.

מזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אילוס, טוען, שהמנכ"ל התחייב לשלם את משכורות חודש אוגוסט לעובדים עוד לפני חג הסוכות ואינו עומד בהבטחתו. המנכ"ל רפי מלכה מכחיש מתן התחייבות כזו. לדבריו, הציע הסכם לעובדים, שלפיו תשלם ההנהלה לשיעורין את חובותיה לעובדים, תמורת התחייבות העובדים שלא לתבוע את ההנהלה לדין.

חברי המושב מנעו בעזרת רובים מהשכנים הערבים להצות הישוב

(ע). – תושביה הערבים של פרדס שניר השביתו אתמול את הישוב הנובל במושב ניר צבי. התלמידים לא יצאו לבית הספר, והמורים נשארו בבית ולא יצאו לעבודה. בישוב יותר מ-1,000 תושבים הישובים במקום זה קרוב ל-40 שנה.

לפני כשלושה ימים חסמו שכניהם היהודים חברי מושב ניר צבי את הכביש היחידי המקשר את פרדס שניר עם כביש רמלה-תל-אביב. משני צידי המחסום ניצבו אתמול חברי מושב, ומרשים ברובים, וקבוצה גדולה של תושבים ערבים, כשביניהם מפריד ג'פ של שוטרי משטר הגבול.

„40 שנה אנחנו חיים פה בשכנות טובה", אמר אבו קישק טלל, יו"ר הדוב של השכונה הערבית. הוא סיפר שמושב בית צבי הוקם כמה שנים לאחר הקמת הישוב הערבי. שתי דרכים סלולות, שחצו את ניר צבי, שימשו את תושבי הישוב הערבי במשך השנים.

לפני כמה שנים נסגרה דרך אחת, ולתושבי פרדס שניר נותרה רק יציאה אחת אל הכביש הראשי. בהתחלת השבוע פנו תושבי פרדס שניר לבית המשפט ברמלה לבקש את סגירת סגירת הכביש. כאשר הופיעו עם הצו, כבר היה המחסום במקו מו, והמשטרה קבעה שאין לשנות את המצב בטרם יחליט בית המשפט בעניין.

חברי מושב ניר צבי הציגו בבית המשפט אישור כתוב לה קים זומה על אדמתם לסגירת הכביש. הם טוענים, כי התרשי בים הערבים החוצים את הישוב מהווים בעייה, מאחר שמכוניה תיהם עוברות במושב במהירות גדולה. כן נתגלו בשנים האחרונות בפרדס שניר מקרים רבים של גניבות רכב ומקרים אחרים של עבירות פליליות, טענו.

השופט אברהם בייזר המזין את ראש עיריית לוד בקסים לוי למסור היום עדות ולאחר מכן יקבע את פסיקתו.

הרשויות הערביות מושבתות היום בתביעה למחוק את כל חובותיהן

מתחנר חלילת, מחר דבר

המועצות המקומיות הערביות ישביתו היום את כל השירותים המוניציפאליים למען מערכת החינוך, כחלק משביתת אחדה בת יום אחד. בנוסף לתביעות הכספיות באה השביתה למחות על המשך האירועים בשטחים, וזיר הקשה שנוקטים שלטונות הצבא נגד התושבים בגדה ובעזה.

יו"ר הועד הארצי של הרשויות הערביות אברהים נימר חוסין אמר, כי משרדי הפנים והאוצר נדרשים לשוקן את כל החובות של המועצות הערביות, לחדל מביצוע צווי הריסה לבתים שנבנו ללא היתרי בניה ולשנות במשא ומתן עם נציגיהם כדי למצוא הסדר מתאים וצודק לשגיית הבניה הבלתי חוקית.

אחד הראשים המועצות הבריש-אבו-מדור הנקנגות-נגב-מדור הנגב לחיות שותפים במציאת הפתרונות לבניה הבלתי חוקית. אם תתקבל הצעתם, הם מוכנים להיות שותפים עם נציגי משרד הפנים בהריסת כל מבנה, שלא ימצא לו הסדר מתאים.

עוד מוחים ראשי המועצות הערביות על כוונת משרד הפנים לאחוז את הכפרים אבו סנאן, כפר יאסיף מבר וכפר ג'דיידה לפיתי מועצה, זאת בניגוד לרצונם של התושבים ונציגיהם הנבחרים.

סיפור כזב של חדיר על תקיפתו מצד ערבי

מאת נתן רזיק, מחר דבר לענייני משטרה

משטרת תל-אביב פתחה בחקירה נגד עופר סורקס, חייל בשירות סדיר בן 20, תושב קרית ביאליק, בחשד כי דיווח למשטרה דיווח כזב, כי ערבי תקף אותו בתחנה המרכזית בעיר.

החייל התלונן, כי ב-21 באוגוסט ניגש אליו ערבי בתחנה המרכזית, והכיל אותו באימוי סכין לאבר-כביד ושם תקף אותו.

יריבה חריפה במתנדבים מחו"ל מאז האינתיפאדה

מאת מחר דבר

מספר המתנדבים שהגיעו לקיבוצים יוד בשישה ניכר מאז תחילת האינתיפאדה, ורשומה היה קשה ביותר בחודשים פברואר עד אפריל השנה. זאת לעומת עלייה בשנה שעברה במספר המתנדבים מחו"ל – 17 אחוז עלייה ב-1987 לעומת ב-1986.

הנתונים עולים מסקר שערך בנימין קיי, חבר קיבוץ עין-חרוד איחוד וחוקר במרכז לחקר הקיבוץ באפעל. הסקר הוגרסם בגיליון 'מחקרי קיבוץ', והוצא לאור בשפה האנגלית ב'יד טבנקין'.

החוקר מציין, כי הירידה במספר המתנדבים אינה אחידה. היא ניכרת במיוחד בקרב המתנדבים מבריטניה, הולנד, מערב-גרמניה ושוויץ. מספר המתנדבים משוויץ, לדוגמה, היה רק כרבע ממספרם אשתקד.

עוד קובע קיי, כי „הנזק שנגרם על-ידי האינתיפאדה לתנועת המתנדבים מחו"ל אינו מסתכם אך ורק בירידה כמותית. ערכו של המתנדב כשגריר של רצון טוב נמצא אף הוא בסכנה". עובדה זו עומדת בסתירה לתופעה שהיתה קיימת בעבר: רוב מכריע של מתנדבים שיבו לסוכה את יחסם כלפי ישראל לאחר ביקורם בחולאתר שנטלו חלק בסמיבאר מיוחדים למתנדבים שהתקיימו באפעל.

הקיבוץ יגיש תלונות למג"ב נגד החברים שלא יופיעו לשמירה

מאת מחר דבר

קיבוץ חוקק יגיש תלונות למשטר הגבול נגד חברים שלא יתייצבו לתורנות השמירה שלהם. תלונה זו עלולה לגרור אחריה קנס של אלף ש"ח או עשרה ימי מאסר.

בתשובה לשאלה של כתבת 'קיבוץ', בשאון חוקק, מסר רכז הבטחון של חוקק, עמית שוקרון, כי ההחלטה ותקבלה לאחר שחברים רבים לא התייצבו לתורנות השמירה שלהם – תופעה הקיימת, אבל, גם בחברה קיבוצים אחרים. עוד מסר, כי עד כה לא יושמה ההחלטה, כי פשוט לא היה בכך צורך: כל החברים מתייצבים עתה לשמירה ללא בעיות. ההחלטה, הסביר, התקבלה „לא כדי להפעיל אמצע, אלא להפחיד".

איש העסקים שחר שוחרר בערבות 250,000 ש"ח

(ע). – איש העסקים משה שוחר, בעליה של חברת הטקסטיל 'מיקי גליקו', המואשם בהברחת 29 מכוניות סקסטיל מתוצר קוריאה דרך אילת לאיטליה ובגרימת נזק בסכום של כ-350,000 דולאר לאוצר המדינה, שוחרר אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בערבות של 250,000 ש"ח.

השופט החליט לדחות את הדלתות בדבר המעצר עד לתום החליכים ל-25 באוקטובר. השופט אליהו מצא הדה לשחרר את שחר בערבות עד למועד זה הדגיש, כי נמנע מלהטיל על הנאשם ערבות בסכום גבוה יותר, בהתחשב בכך שהנאשם לא נמלט מן הדין, למרות ששוחרר לפני כחודש וחצי מבית המעצר ולא היתה מוטלת עליו כל עיכוב.

הוקם מכון לאומי לחקר הבנייה בישראל

מאת יוסף מיכלסקי, מחר דבר

בכוונת המכון לאמוד לחקר הבנייה בישראל בתחום בין משכר הבנאי והעיקרון לבין המקרקעין. מכונים כאלה פועלים במדינות המערב המפותחות במשרד הבנייה והמחרי.

המכון יוקם על בסיס הוצאה לחוק הבנייה בארץ ובשלום וחוא מאגר חוקרים יזומים בתחומי יצירות מבנים, טכנולוגיה של בנייה, כלכלה וניהול הבנייה ותפקוד פיסי של המבנה.

הקמת המכון ולאחרי לחוק הבנייה ואפשר טיפול בתחום הבנייה בראייה אזרחית מחוה וכן מערכות ציבורית ישירה בהכוונת המחקר לצרכים המיידיים של משק הבנייה וישימו המיידי. המכון יעסוק גם בהמצת הידע הישומי הנדרש בארץ ובעולם. ההסכם נחתם במסגרת ביקורו של סגן ראש הממשלה דוד לוי בסכנין.

טלוויזיה בכבלים

(מיכאל בר-שימון) שר התקשורת גד יעקבי מעניק אתמול זכיונות לשלוש חברות נוספות, שזכו במכרז להפעלת שידורי טלוויזיה בכבלים. עד כה נקבעו זוכים לשמונה איזורים מתוך 29 איזורים שנקבעו. החברות הזוכות הן: חברת אי.טי.אס. מערכות בכלים בישראל, חברת כורנט-טרדקס ושות' וחברת הכל-תשדורת בינלאומית לישראל. פרוייקט הטלוויזיה בכבלים יהיה אחת ההשקעות הפרטיות הגדולות ביותר בישראל ועלותו תשתכם בכחצי מיליארד דולאר. (צילום: יצחק חדרי)

העובדים המינהליים בחינוך הגבוה ישבשו העבודה מיום א'

מאת חיים בוחאר, מחר דבר

העובדים המינהליים במוסדות להשכלה גבוהה, שהחריטו על הכפתור עבודה לפני שבועיים, מתכוונים להתחיל בשיבושים ביום ראשון הקרוב. ביום זה יפסיקו את העבודה בין השעות 10 ל-12 בבוקר.

מזכיר הסיבת עובדי המוסדות להשכלה גבוהה בהסתדרות הפקידים, מרדכי גרוברג, מסר שהעובדים יוזרשו בהדרגה את השיבושים, אם לא ייענו דרישותיהם. חל מיום שני, אם לא יישתה משא ומתן עמם, ייפסק הדישום של סטודנטים לשנת הלימודים הנוכחית ולא יהיה טיפול בסידור סטודנטים במעונות. מאמצע השבוע ויפסק קבלת הקהל ויתוקש הקשרים עם גורמי חוץ.

העובדים המינהליים במוסדות להשכלה גבוהה מוחים על סידוגן של הנחלות המוסדות לחתום על הסכם השכר האחרון בשירות הציבורי, המבטיח תוספת של 5 אחוזים לשנת '88 ועוד 6 אחוזים לשנה הבאה.

ההנחלות של המוסדות להשכלה גבוהה מוערות, כי אין זן מסוגלות להעלות את שכר העובדים, עקב מצוקתן הכספית. גודשים המקורבים לנושא מציינים, שלמוסדות להשכלה גבוהה חובות של מאות מיליוני שקלים לבנקים ולספקים, ההנחלות של המוסדות, מעניינות למקר את תשומת הלב הציבורית למצוקתן הכספית, כדי לאלץ את האוצר לבטח חלק מגרעונותיה.

השיבושים במוסדות להשכלה הגבוהה אמורים להקיף כ-10,000 עובדים מינהליים, אך כבר הוראה אלה מכניסים הוברים באגודים המקצועיים האקדמאיים לא יטלו חלק בעיצומים.

רופאים בנהריה גילו חיידק קטלני שמקורו בבשר כבשים

מאת חמי פיבוביץ, מחר דבר

מחקר על חיידק קטלני, שגרם להיווצרות איפמות בכבד והתפשטותן לריאות ואשר גרם למותם של עשרות אנשים במהר הגליל המערבי בשנים האחרונות – נחשף אתמול לראשונה על-ידי רופאי בית החולים הממשלתי בנהריה.

החיידק 'אכינוקוקוס' התגלה בעיקר בקרב האוכלוסיה הכפרית בגליל המערבי. חולים שנים, שנרשמו לבית החולים בנהריה, הלוגנו על כאבים בכבד, ומחקרים רבים נמצאו מכלי שרדשים גילו את הריכוז המסוכנת לחמה.

בעקבות מחקר שנערך ד"ר בינין שמעון מביה"ח הלים בנהריה, הסכנו האנגיוסיפוי מסוכן לקבוצה.

פרנציסקו, ד"ר נחמיאס מקשה הלים, הקבוצה שיקה, שבעזרתה אפשר לזהות מבעוד מועד את החיידק ולהרבירו בעזרת ניתוח. כעת נערכים מחקרים כדי למצוא תרופה למחלה.

מסתבר, כי החיידק נמצא בגופם של אנשים המעסקים עם בעלי חיים. הבעלה מעבירת בעקר על-ידי כלבים-המכלים בשר כבשים. המקרה הלילי נגרם אתמול, לאחר שלרופאים הוברר, כי באחד הכפרים הרחוקים בגליל המערבי נרקם אחד אחד מכל האוכלוסיה מחלה.

ד"ר מיאסין לוגה, כי החיידק המסוכן את [illegible]

אנשי צבור בצפת מוחים [illegible] הלגיטימאציה ל'חינוך האפור', תפלה לרעה עיירות הפיתוח

מאת חמי ליבוביץ, מחר דבר

אישי ציבור בצפון הגיבו בתרעומת על חידוקה בירבי, שלמה מתבון שר החינוך התרבות לחסל את יחידתך האפור. בסכרים לשר יחסון נבון הם דרשו לבטל לאלתר בחדגה א, העמדה להיות בעייה לחדות ולהעמיק את הפערים בחברה הישראלית.

מזכיר מועצת פועלי מרמיאל עורא פיק שלח מכתבים ליצחק נבון ולמנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ובהם כתב, כי הוא עוקב בחרדה אחרי כוונותיו של מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני, המחוגות לגיטימציה לחינוך האפור, דבר העלול לבטל את השוויוניות בחינוך ולהפלות לרעה את ילדי עיירות הפיתוח. „אנו רואים בכך סכנה לביטוחה של ישראל השניה", כתב פיק ומבקש את התערבותו המיידית של נבון בנושא.

חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה אלי נחמיאס, המחזיק בחיק מתנגד כי תוכנית משרד החינוך לאפשר לתלמידים שאין בכולתם לשלם לחינוך אפור, לחיות מסתגרים על-יד אחיהם, היא נחשבה ש אין הדעת יכולה לשאת.

כתבי תיירות יצאו מישראל לכנס בברה"מ

מאת דויד מרשיה, מחר דבר

שמונה כתבי-תיירות מישראל יצאו לשבת בקר לברה"מ להשתתף בכינוס השנתי הבין-לאומי של אירגון כתבי התיירות. העולם. הכינוס אמור להיפתח ביום ב' הקרוב בסוסקוה והוא יימשך שמונה ימים.

אל תגרשו אותם – דברו איתם!

ממשלת ישראל מגרשת מנהיגים פלסטיניים כעונש על מאבקם למימוש זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית.

★ הגירוש נוגד את עקרונות הצדק והמוסר, מנוגד לאמנת ז'נבה ומגלגל אכזריות האדם של האו"ם.

★ הגירוש איננו פותר אף בעייה. האינתיפאדה זוא ביטוי למאבקו של העם הפלסטיני נגד הכיבוש, ורק שלום ישראל-פלסטין ישים קץ לסכסוך.

★ היהודי, המגורש הנצרי, הוגר היום למגרש בארצו. גירושים מוגעים בדמוקרטיה של מדינת ישראל ובעם היהודי כולו.

★ הגירוש הוא צעד ראשון לטרנספר, את הטרנספר מוכרחים לעצור – עכשיו!

★ נקרא לממשלת ישראל:
לשבת ולהתו עם אש"ף – נציגו של העם הפלסטיני
לשים קץ לגירוש
להחזיר את הפליטים הבחוצה
לשים קץ לכיבוש

אל תגרשו אותם – דברו איתם שלום!!!

בואו להפגנה/עצרת במוצאי-שבת 8.10.88 בשעה 19:30

התכנסות: שד' בן גוריון פינת רח' דיזנגוף

הפגנה: ירושלים – בבגייני האומה בשעה 18.15;
חיפה – כיכר שולל-בוגה בשעה 18.15

מטה תנועות המחאה:
דו לכיבוש, יש גבול, ישראלים מתוך בחירה: עולים נגד הכיבוש, הלאה הכיבוש, מטה תנועות השלום חיפה, נשים בשחור, עד כאן, קו אדום, של"ן, השנה ה-21, השמאלנים.

כחל – קרן נאמנות
הודעה
על אסיפה נדחית של בעלי היחידות בקרן

ניתנת בזה הודעה על קיום אסיפה נדחית ביום 11.10.88 בשעה 8.00 בשדרות רוטשילד 28א' קומה א'.

באסיפה יתבקשו בעלי היחידות להחליט בנושא פירוק הקרן או שינוי מדיניות ההשקעות.

על בעלי היחידות אשר תעודות ההשתתפות שלהם מופקדות בבנקים הרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה הנדחית לבוא לאסיפה עם אישור הבנק בדבר התעודות המופקדות.

על בעלי היחידות המחזיקים תעודות השתתפות ברשותם והרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה הנדחית להפקיד את תעודות החשתתפות אשר ברשותם 48 שעות לפני מועד קיום האסיפה, במשרדו של מנהל הקרן.

אם בתום מחצית השעה מן המועד שנקבע לאסיפה הנדחית לא יהיה מניין חוקי ייחשב כל מניין למניין חוקי.

מנהל הקרן: להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ
הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות דחופות
אל יתר סוגי המודעות ל:
הלוח הכללי
מתקבלות 24 שעות ביממה ב' ברחוב דיזנגוף רח' דיזנגוף 112 (מול כסיה)
טל. 246363 239952

במלאת 30 לפטירתה של חברתנו
דרורה זקצר ז"ל
נתייחד עם זכרה היום, יום חמישי כ"ה בתשרי תשמ"ט 6.10.88.
נעלה לקברה בשעה 16.30.
התכנסות לזכרה בשעה 21.00 בחדר האוכל באשדות יעקב איחוד.
המשפחה
ובית אשדות יעקב איחוד

לחברינו
יעקב ואביהו שור
משתתפים באבלכם הכבד
במות הרעיה-האם
אסתר ז"ל
בית סולל בונה

הננו משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
רחל עיאר
במות
אדיה ז"ל
תנובה מרכז מרכזי חיפה
ההנהלה והעובדים

למריאן ולילדים
אתכם באבלכם הכבד
בהלקח
סימונה ז"ל
בית דפנה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של חברנו
אפרים (פרי) ברונר
ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי כ"ה בתשרי תשמ"ט 6.10.88 בשעה 15.30
בבית העלמין בקיבוצנו.
אילזה והמשפחה
ובית גבעת חיים איחוד

על מותה של
ויגה אמיתי ז"ל
(בתו של משה סודוקה ז"ל
ממקימי ובניה של קופ"ח הכללית)
אבל
בית קופת חולים

לחברנו לעבודה יוסף ישראלי
משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל
תנדמים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים
והעובדים

לחברנו בוריס לבה
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
אשר מניב ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון כ"ח בתשרי תשמ"ט 9.10.88 בשעה 16:00 בבית העלמין בזכרון יעקב.
המשפחה
ובית מעין צבי

דבר היום

נא (לפשפש) באוזן

המפלגה שבראשה עומד איש ה„מסר" לשעבר מחלונות על שומפלגה הדיבה מעטיקה אנשי שב"כ לשעבר. הליכוד הודיע להראחו בידיעה מפוקפקת שפורסמה ביומון מסוים, בדרך כלל, ולהמריד את היועץ המשפטי לממשלה בתלונה מגוחכת בנושא הקשר הסודי שחשף ח"כ רוני מילוא בשעתו בין הסי.איי.אי לבין „שלום עכשיו".

אחת משתיים: או שהיה בליכוד מי ששתל ביומון את הידיעה למען תשמש עילה לדעקה, או שלליכוד נודעה החידה המודיעינית המסוכנת לקודש הקודשים שלו רק מקריאה בעיתונות. הבריחה כאן דומה לזו שבין ההסברים האפשריים להתנהגות יצחק שמיר בפרשת השב"כ או שלא אמר אמת על הנחיותיו, או שהיה קהה חושים שלא ידע מה מתרחש מתחת לאפו. שתי האפשרויות מעודדות מאוד להפקיד את ראשות הממשלה בידי האיש ומפלגתו.

מי, בכלל, יסרה לצותות לראשי הליכוד? אצל שמיר, המעדיף כלאו הכי לסתום, היה ציתות כזה מעלה רק רצף עמום של „לארלארלא" ואצל ארנס כל העמדות תפוסות כבר שנים. במקום שרשמוז על שיש מי שטוף־סוף מראיל להקשיב להם, נזמזו ראשי הליכוד לפתוח את תעמולתם הטלוויזיונית בגיבוב של להג משעמם וסתירות מגוחכות, כמו הרייצבותו של שמיר בראש הסוגרים להסכם קמפ־דייוויד.

בברוקלין היו אומרים על הפרשה כולה, „וסרגייט־שטרגייט". עובר „בכיר" בחברת הפרסום העובדת למען הליכוד – כולם „בכירים" ובקרוב אולי יזוחילו בחיפוש תירוצים ואשמים במפלה – הבחין „בשעת בוקר מוקדמת" (תשע וחצי: מתי הם מתעוררים משנתם המתוקה) במטה הליכוד בכפר־המכביה בעובר־זחזוקה שהחליף נורה „בצורה חשודה". מה כאן חשוד? הרי כפר־המכביה נמצא ברמת־גן, וסביר שהעובר ביקש להתקין את הנורה האחת והיחידה שתספיק להאיר את העיר, לפי המצאתו המהפכנית של יעקב מרידור.

אין להתפלא על שראשי הליכוד שומעים בין אוזניהם קולות מוזרים: זו תופעה רפואית ידועה עוד מימי דאן דאנדר. לאחר הבזיזרות יש לקוות יהיה להם די פנאי לבדיקות שמיעה. בינתיים, טוב עובד־ציבור מצפוני מבריון מפלגתי: טוב רפי מלכא מנסטון מלכה.

בסמטאות ירושלים / חדגי

פאניקה

ירושלים חצויה. בירת ישראל קרועה בינתיים בינינו לבינם. אם רצונך להבין את „הבעיה הדמוגרפית", הסתכן ולך אל סמטאות העיר העתיקה

ערב החג הלכתי פעם נוספת אל העיר העתיקה. איני יכול שלא ללכת. היא אחרת מאוד, כידוע. זה עשרה חודשים נמשכת ה„אינתיפאדה" ועדיין אין רואים את קצה. הם בחרו בצורת הקרב הקשה ביותר לנו אך גם להם. בשכבר הימים לחמה כבר קבוצה קטנה יחסית של מחבלים שהיו מביחים את מטעניהם הרצחניים או חודרים מעבר לגבול במשימות הרג או פיגועי־מיקוח. זה נמשך שנים בארץ ובחו"ל. רבים מאנשי הטרור הזה נהרגו ונפצעו או נשבו ואסרו כאשר העם, במאות אלפיו, מלווה־את מעשיהם בחדרות ובאהדה וגם בהערצה וזו ברומנטית את מיין תות שלטון ישראל שנחשב ל„אדר" יחסית.

ישראל השתולה „לאפשר את החיים עד שיושג ההסדר". ובבנות ערבים עברו בישראל וסחרו ומכרו. רמת החיים עלתה. החקלאות הערבית הסתגלה לשיטות עיבוד חדשות ויעילות. רבקות, בעיקר, הבריגות בצבע את שלהם. אלפי בתים חדשים נבנו ונבנים ונרחבים. ביטוי לאמונה בעתיד. „הבומבר" חגג את בחתונו השקט. ישראל, כפולת פנים, ידדה לחיי „המסיתים הפעילים" אך הניחה לאחרים: מאות אלפי פלשתינים שוכו לטיפול בבתי החולים שלה הכירו את הפן האנושי, המטפל והסדור בשם שווינן ערך האדם. ניתן היה להגדיר את מצבם של הפלשתינים כקשה אך נסבל.

בינתיים נפתחו אוניברסיטאות שלהם ויצאו לאור עתונים וכתבי־עת וגם נוסדו תיאטראות. היתה השפלה הלאומית, הוגם והיאוש. היה הטרור הרצחני. היה העונש הקשה. לא היו השיטות הסודיות ואף לא הידדניות. פה ושם גם נשמעו „הקולות המתונים" אף שאלה זוסקו, עד מהרה, בסכין ובאקדח. ישראלים רבים חדלו לקנות בשכם או לטעוד ברמאללה, אך הם נעו בדרכי הארץ וביקרו בכמה ערים שנחשבו לשקטות כמו ירחו ובית־לחם ואפילו בקלקיליה השכנה, על השוק שלה ומחיריו הזולים.

וכעת, כידוע, הכל אחרת מאוד. „האינתיפאדה" שינתה הכל וכל המתכחש לכך הוא עיוור או שוטה. התקוממות העם. הנשק הסודי: השביתה הממושכת, החגיות הנעולות, הפגנות ההמונים, מחסומי האש והאבן והארגזים ועגלות האשפה, רגימת האבנים ושברי הבלוקים, בקבוקי־התבערה, השבאב רעולי־הפנים, כרוזי־המחתרת, הכתובת על הקיר, הדגלים על הוטי הזשמל.

פעם ידעת לאן כדאי לנוע והיכן לא כדאי לבקר. כעת, הארץ כולה חיות. הערבים הוכיחו כושר־ספיגה מפתיע, יכולת מרשימה לעמידה בפחד ובסבל. בתי הכלא ומחנות המעצר היו לאוניברסיטאות שבהן מתוגר ומתחשל דור חדש למהיגות הלאומית. מאות הרוגים. אלפי פצועים. אלפי עצורים ואסירים. מבחינה זו זכתה האינתיפאדה להצלחה גדולה. היא הרשמה את כוחה נבון. לא כפתה על המתנים שיטות מאבק וקצב פעולה שמעבר לכוחם. עקבית וסבלנית איפשרה את החיים במצוקה הקשה, החליאה והחריפה את המחלוקת בקרב הישראלים. הללו התקשו להפעיל שיטות דרקוניות, אם משום שהטילו ספק ביעילותן, אם משום שידעו כי הוברה הישראלית תתקשה לעמוד בכך הן כלפי עצמה ופרכיה, הן כלפי תבל המלואה.

אך האינתיפאדה נכשלה בהצלחותיה מפני שלא קבעה מטרות־מלחמה פוליטיות. היא ביטאה דעם ויאוש ומרי מול שלטון ישראלי מתמשך, אך לא ביטאה מצע הישגי להתקבל על דעתם של המתנים שבנו, למעט המתונים ואם לא. הנשק את כוחם של המתנים שבנו, הגבירה את עצמתם של הקיצוניים. מי יודע, אולי הבטיחה ההתקוממות הזאת את שלטון הימין, בבחירות בכל שידע כן יטבר". אך זה היטר מסוכן מאוד להם ולנו.

שוב הוכח פעם נוספת כי ישראל חזקה די הצורך לעמוד באש התותחים של צבאות ערב ובדגיגות האבנים ובקבוקי התבערה ומטעני הרצח, אך אין ביכולתה לכפות פתרון בכוח.

ובכן, הלכתי פעם נוספת אל העיר העתיקה. במפגל רחוב הגיא ושוק בית־הבר, הא „סוק ואן אל־דין", פגשתי את יצחק הלוי, „אבו־בדיע", חבר, איש בית השידור הערבי של „קול־ישראל". יחדיו היינו במצרים בימי ועידת „מינה האוז" בדצמבר 1977. הוא בנו של המלחין היהודי הדגול, דאוד חוסני, מבכירי המוסיקאים של מצרים בשנות העשרים והשלושים. שם היינו יחד בעיצומה של תקוות השלום עם הנדלה במריות ערב. כאן נפגשנו מעבר לירושלים החצויה. קשה לומר זאת, אך ירושלים חצויה. בירת ישראל האחת קרועה בינתיים בינינו לבינם. שמחתי מאוד לראותו, נושא סליז, ושב מערבה.

מעטים מאוד הישראלים הבאים אל סמטאות העיר העתיקה. ברחוב הגיא המוליך אל הכותל עודך פוגש בהם. אך שוק בית הבר, שבו חגגו בעבר את קניותיהם, דיק מישראלים. פילסתי דרכי אם אם בהמון הצפוף. בין 9 ל־12 פתוחות החנויות והכל קונים. עם רב. עם צעיר. רצונך להבין את „הבעיה הדמוגרפית", הסתכן ולך שמה.

קניתי פיתות ותמרים ויתים ותאנים אפילות שטעמן כדבש הניגר. בעמדי ליד התחנה השביעית של יא דולורוזה, המצטלבת עם סמטת השוק, ליד מצבת הזכרון ליגאל שוקי שנרצח במקום הזה, חשתי פתאום בבהלה שאחזה באנשים. לא ידעתי מה אידע. הכל הביטו מזרחה. משם, כנראה, נפתחה רעה כלשהי. חנוונים מפוחדים הזלו צוברים סחורתם שבחוץ... ופתאום חשתי כי גל אנושי אדיר פורץ לעברנו, אנשים הנסים מאימה לא נודעה. מולם ניצב הנר האנושי שהייתי חלק ממנו. אלה שהצליחו להגיע עדינו פרצו ימינה ושעטו במורד דרך היסורים. אחדים בחרו להתרחק ברחוב „הנקה" המוליך אל רחוב הנוצרים ואל השער הדרומי.

אלפי אנשים הסבו פניהם ונישו להבקיע דרך מערבה, נתקלים בהמון שאינו יודע דבר והמשיך לנוע מזרחה. הייתי כלוא בין גברים ונשים וקנים ושבאב. עוזנים נבפרים. משהו מפוחד רחוק בהם להסתלק, להתרחק, אך הדחיפה נמשכה אטית להדריך. כמה סתרים שאלו מה אירע. מהסיסים לסגור, בעוד אחרים, יראים מפרעגות, ממשיכים לכנס סחורתם. וכך עקב בצד אגודל המשכתי ללכת, כלוא מעברים, בין שכני הירושלמים האלה. תיירים שנקלעו לשם לא ידעו על מה ולמה הם מושלכים לאחור והצידה. פאניקה. אמיתית בסלל המצב המשונה הזה. ואני בתוכם. קולם פנים ושומע צוחות אשה נלחצת ובכי ילד שידו נשמטה. ואני בקרבם עד תום, בהמון ושאנם, בנוכחות העצומה הזאת שאינך יכול שלא להביאה בכל חשבונותיך. אחר כך שמעתי בדדיו כי שני מטעים התפוצצו בחנויות מבלת ישראליות, ברחוב שבטי ישראל ליד מאה שערים וברובע היהודי בעיר העתיקה. הם פחדו מהפיגוע שאידע ברובע. חשש מגפם אי מתגרת ידם של כוחות הבטחון. היתה שם „פאניקה", כלומר בהלה או חרדה המטלטלת אנשים ומשנה באחת את מבע פניהם.

בסמטאות ירושלים / חדגי

נציגי הפרלמנט הצרפתי ביקרו בישראל. „במשא־ומתן שיתנהל באחד הימים על פתרון כולל במזרח התיכון יש לשתף נציגים פלשתינים"

הארנתיפאדה, הנמשכת מאז רצמבר אשתקד, הביעה את דעת הארץ של הפרלמנט הצרפתי לשגר לישראל נציגות רשמית שתעמוד מקרוב על התרחשויות.

במשלחת שביקרה בארץ בשבוע שעבר היו שני חברי פרלמנט. אנדרי בלון, חבר הפלגה הסוציאליסטית, וזק גודפרן, חבר הפלגה הימנית (אר.פה.אר). ביקור זה הוא הראשון מסוגו מזה 25 שנה, ולדברי בלון הוא מעיד על

אנדרי בלון ראש המשלחת הפרלמנטרית מצרפת. „אם קיים ויכוח, הוא לגבי האמצעים שיש לנקוט כדי לצאת ממעגל האלימות"

המדיניות החדשה של הוועדה לבחון מקרוב את זירת התרחשויות באזורי מתיחות בחבלי העולם. על השאלה מדוע השיב בלון, שהיה הדובר העיקרי, כי התליטו לבקר בישראל בשל ראגתם מאירועי האינתיפאדה, בשל הירידות אדוכת השנים בין צרפת לישראל ובשל תפקידה המרכזי של ישראל בתהליכים במזרח התיכון.

בביקורם שנמשך כשבוע נפגשו חברי הוועדה עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם שר הבטחון יצחק רבין, עם השר עזר ויצמן, עם יו"ר ועדת החוץ והבטחון אליהו בן אליעזר, עם יוסי ביילין ועם תא"ל (מיל) אפרים סנה. „בפגישות אלה", אומר בלון, „הבהיר לנו כי אין בינינו חילוקי דעות. סלם מסכימים כי המטרה הכללית היא להגיע למצב של רגיעה ובהמשך להסכם של שלום. הוויכוח, אם קיים בכלל ויכוח, הוא לגבי האמצעים שיש לנקוט כדי לצאת ממעגל האלימות".

נציגי ועדת החוץ של הפרלמנט הצרפתי לא הסתפקו בפגישות עם נציגים ישראלים ונפגשו גם עם נציגים פלשתינים, שמרביתם רואים באש"ף הנראשו יאסר ערפאת את הנציג הרשמי והבלעדי. בלון, „במשא־ומתן שיתנהל באחד הימים על פתרון כולל במזרח התיכון יש לשתף נציגים פלשתינים. אך בדחד שעל נציגים אלה להכריז בצורה ברורה ומשמעית, כי הם מכירים בזכות קיומה של מדינת ישראל מתנגדים לדרך הטרור. למרבה הצער עד עתה לא הכריז יאסר ערפאת על הכרתו בישראל ועל נכונות דרך הטרור".

אף על פי שבתבנית המקורית לא היה בכוונתם להגיע לירדן, הוליטו נציגי הוועדה, בעקבות הצהרתו של המלך חוסין על הינתקותו מהפלשתינים תושבי הגדה, לפקוד את בת עמון ולהיוועד עם ראש ממשלת ירדן, כדי לעמוד מקרוב על דעתם של ראשי הממשל הירדני בנושא האירועים בשטחים הדרכים לפתרון.

מובאה

על השררה

„השררה משכשת את דעתו של האדם... לא יתכן שדוד לוי גר בעיר הכי מפגרת במדינה. שם גדלת, דוד לוי, אדוני, בטיית. שם עשית מיה על הקיר, והיום אתה שם מיה על אנשים".

ברוך אלמקיים, ראש המועצה המקומית ירוחם.

מינירואיון / טלי זלינגר

נושא הבשורות הרעות

מיניראיון עם טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר", שרשימתה על החריגים הרבים בחטיבת „גבעתי" בהשראת מפקדה הותקפה על־ידי הרמטכ"ל

– איך הרשבת האמינותך המקצועית נפגעה בעקבות דברי הרמטכ"ל, שהגדיר את הביקורת שברישומתך ב„גזבלת באנטישמיות" וב„שווה בקליפת השום"?

„הראיה לכך שהדברים שכתבתי נכונים היא הידיעות שפורסמו אתמול בעתונים ושבחן העידו חיילי 'גבעתי', שקיבלו הנחיות להכות כאמצעי הענשה. לדעתי חשפה תגובת הרמטכ"ל חולשה שלו ושל צמרת המערכת כולה, שאיננה משכילה להתמודד עם הבשורות הרעות ומעדיפה 'להרוג את השליח שנושא אותן' – במקרה זה אני או איש 'גבעתי' שסיפר לי את הדברים הקשים על החטיבה".

– בחרת לבתוב דברים קשים ביותר על חכיבה שלמה דעל מפקדה וכל זאת מפי אדם שנשאר עלום־שם. זה לא גובל בחוסר אחריות?

„היתה לי התלבטות בעניין הזה. העקרון המקצועי מעדיף כמובן דברים בשם אומרם. אבל התחושה שלי היא שבימים קשים כאלה, כשדברים נוראים מתרחשים סביבנו התתלך, שבעיני הוא חמור ומסוכן, נמצא בעיצומו, עולה חובת הדיווח על חובת הזיצמדות להקדפות מקצועיות. בעיני יש ממש שליחות בהבאת הדברים, בחשיפת התופעות, לא מתוך כוונה להרע למישהו. להיפך. דווקא סובת הכלל, השפיות והחברה שאני רוצה לגדל בה את ילדי, מחייבות עמידה עיונית על משמר הדיווח. גם אם לא נוכל לשנות את מהלך העניינים, לפחות נדע שעשינו כמיסב יכולתנו. עתונאים וכל מי שיש לו נגישות לעובדות, מדות ככל שיהיו, לא יכולים להרשות לעצמם בימים אלה את הלוקסוס של התעקשות על קצו של יוד. המכתן האמיתי הוא לא מכתן הדיוק הדיוקנו של המקור, אלא אמינות המידע וחשיבות הבאתו לציבור. בשני אלה עמדו דבריו של הבחור ב'גבעתי'".

– לא עשית עוול לתשיבה שלמה?

„שלא יהיו אי־הבנות: חיילי 'גבעתי' יקרים לליבי, כשם שיקרים כל חיילי צה"ל. ליבי לתם שהם נקלעים לסיטואציות קשות, שהדרג המדיני אשם בהן. מצבים כאלה מאפשרים לבעלי נטיות קיצוניות להשתלח. את הסראומות ישאו עימם הנערים ויעבירו אותן אל החברה שכולנו חיים בה".

– האם ביקורת בשלך אינה גורמת לפוליטיזציה של הצבא?

„לא אני המצאתי את הפוליטיזציה של הצבא. מי שעושה את הפוליטיזציה הם אלה שאליהם מכוונים דבר. מעשי מכוונים לתוצאה הפוכה, לבלום את הפוליטיזציה".

אבירמה גולן

פרסום / „אקונומיסט" ל„דבר"

המנהלים משתוללים

ספר חדש על האחים סאצ'י, מנהלי סוכנות הפרסום הגדולה בעולם. רק בעולם הפרסום יתכן שמנהל יתחזה לעובד נקיון כדי להתחמק מלקוחות

כמו בני טיפש־עשרה מרדנים, גם מפרסמים שוקדים תמיד לומר כי הם כבר בוגרים, וכי מתחת לדיבורים על יצירתיות מסתתר עוד עסק שידותי עם תזרים מזומנים חזק ובטיס לקוחות ציבר יחסית. עם החברה הבריטית „סאצ'י" את סאצ'י" בראשם הם יודעים יפה את כל המלים העשויות להשביע את רצונם של תומכיהם ואבוהים השמרניים ב„חל סטריט" ו„סיטי" של לונדון, אבל אין הם יכולים להימנע מהשתוללות פה ושם.

רק בפרסום יתכן שהאדם החזק, העומד מאחורי החברה המבהילה בתחום זה, צ'ארלז סאצ'י, ישלח לשון, כפי שטוענים, אל כתב של עתון, יתחזה לעובד נקיון במשרד כדי להתחמק מלקוחות; ישבור ביטאות על ראשו של אחיו; או ישאל משרד של סוכנות אחרת כדי להרשים לקח.

מעטים הם אנשי הכספים שיידגעו מתיאורו של העתונאי שאלון המספר כיצד ניסו האחים סאצ'י לקנות את בנק מידלנד ב־1987, כאשר חשבו שבנק הסילוקין הבריטי פחד את בעייתו עם החוב הלאטינו־אמריקאי; או כיצד נאלץ לוחד האנטון ליישב, כאמנות, ריב ממושך בין „סאצ'י" את סאצ'י" לבין סוכנות אחרת, „לאו האוזרד־ספינק את בל", בשאלה מי כתב איזו פרסומת בשביל המפלגה השמרנית.

נגטי מילמן להזמה עוד יותר להוציא החוצה את הכביסה המלוכלכת של „מאריסון אוניר". היא סוקרת את התעלולים הפיננסיים שהוביל לאבדן 30 מיליון דולר של ג'י וולטר תומפסון ב־1981 בגלל רישומי חשבונות כוזבים, מתארת את המריבות מאחר ההנהלה שהביאו להשתלטותה של קבוצת מאריסון סולד ב־1987, ודומות כי ב־1986, יום לפני שסוכנות „סד בייטס" נקנתה על־ידי סאצ'י ב־507 מיליון דולר, הרשה חברה יאקובי, הישבדאש של „סד בייטס", לשתי אסיסטנטיות מקודמות לקנות מניות ב„בייטס". יאקובי סופג מלקות גם מפאלון: „הנהלכה אמרה ב„בייטס" שבין עיסוקיו של יאקובי היו משקאות, כספים, נשים ותקמנות".

בניגוד לדעתם של מפרסמים לונדוניים רבים, ספרו של פאלון אינו תעמולה פשוטה לסאצ'י. הוא נותן, בדרך כלל, את שני הצדדים של הסיפור – למשל, בענייני טיפולם של האחים בטים בל, דמות הדומיננטית בסוכנות הלונדונית שלהם עד 1983. אבל זרם מילות הגנופה שפאלון משתמש בהן לתיאור האחים מקשה עוד יותר על הערכת הישגיהם הממשיים.

ובכן, האם התבגר ענף הפרסום? פאלון מציין כי כשהיו האחים סאצ'י בראשית דרכם, נסחרו מניות של סוכנות פרסום טיפוסית, בשיעור גבוה פי שלושה מהכנסותיה. על־ידי הנהגת ניהול פיננסי טוב יותר הצליחו הסאצ'ים פעם אחת להעלות את סיוגם עד מעל לפי עשרים מהכנסותיהם. זאת ועוד: הגל האחרון של שינוי בעלות ואיחודים שינה את „מאריסון אוניר" לעולם. תזרים מזומנים חשוב עתה ממש כמו יצירתיות.

משק / דויד מושיוב

כלכלה נוסח הליכוד

בישראל לא היתה מעולם כלכלה סוציאליסטית, אבל היתה דאגה לעובדים ולמעוטי היכולת; הליכוד דואג לעשירים ולחזקים

במודעת הבחירות שלו מבריז הליכוד, בין היתר, שהוא דוגל במשטר של כלכלה חופשית, בניגוד לכלכלה הסוציאליסטית שהמערך דוגל בה. הליכוד, כדרכו, מנה על ההערה, שאם יהיה להפיץ דברי אי־אמת, הם ייקלטו בציבור.

האמת היא, שבישראל מעולם לא היתה כלכלה סוציאליסטית. אפילו מפא"י, בראשית ימי המדינה, כאשר היה בכוחה להנשים כלכלה סוציאליסטית בישראל, לא עשתה זאת. שר המסחר והתעשיה ואוצר־כך שר האוצר, פנחס ספיר, עורר, דחף ופיתח, בהקלות שונות, משקיעים פרטיים לבוא לישראל, להשקיע בה ולהקים בה מפעלי תעשיה, כדי לפתח את כלכלתה וליצור מקורות תעסוקה לאלפי העולים.

ברוב הארצות המפותחות בעולם מקיימות הממשלות מעורבות בכלכלה, ובענפים לא מעטים יש להן הבעלות ולמדינה השפעה, בזכות בעלות שרכשו בחלקים שונים. בישראל יש מפעלים רבים ומגזרי כלכלה, שהוקמו על־ידי המדינה הם בבעלותה.

הכלכלה הנופשית של הליכוד פירושה, כי את המפעלים הכלכליים האלה יש למכור, בגזיד עושים, לבעלים פרטיים, ולהעשיר את העשירים המקורבים לאנשי הליכוד.

אנשי הליכוד וכלכליו מתארים את המפעלים האלה בצדה צרודה, שכראי למדינה להיפטר ממנה. צריך לזכור מי הוא זה שגרם למפעלים משגשגים להידרדר עד סף סגירה. מי אם לא הליכוד הוא שהמיט על ישראל את הזורבן הכלכלי. שר האוצר אתרי המהפך, שמלה ארליך, חשב להפוך את ישראל לשווייץ של המזרח־התיכון. הוא ביטל את ההגבלות על מטבע זר, פיתח את הלירה הישראלית ובבת־אחת העשיר קבוצה גדולה מקרב עשירי ישראל שברשותם היה מטבע זר. שרי הליכוד הם שהביאו לנו אינפלאציה בת מאות אחוזים, טיפחו את הבורסה והרחיקו את אזרחי ישראל מהעבודה היצרנית.

את פרי השנים הבלתי־יציבות של שלטון הליכוד אנו אוכלים עתה. בגלל הנסיון לייצב את המשק ולהוריד את האינפלאציה מרמה של מאות אחוזים בשנה לרמה של 15–20 אחוז בשנה – נסיון שהתאפשר בעיקר הודות לפעילותו של שמעון פרס ולהסכמת ההסתדרות להטות שכם בהורדת רמת־חיי־הזים של השכירים – נקלעים כיום מפעלים לא מעטים למצוקה כלכלית, בתוכם מפעלי ההסתדרות וחברת העובדים. על כך משתלחים אנשי הליכוד בכלבי ציד ומרימים קול זועה – הביטו, הכלכלה הסוציאליסטית מתגלית בכלכלה כושלת!

גם כאן, כרגיל, מעניינים אנשי הליכוד ליצור את הרושם שרק מפעלי חברת העובדים נמצאים במצוקה כלכלית. הם מעלימים, בתעמולתם, את מאות המפעלים האחרים הנמצאים במצוקה כלכלית. הם מבקשים להשכיח כי „אלסינס", למשל, המעסיק אלפים עובדים, קיבל סיוע של יותר ממאה מיליון דולר מקופת הציבור ואילו „בור", המעסיק כארבעים־אלף עובדים במפעליו, הגיע להפסדים של שלושמאות מיליון דולר ועדיין לא קיבל כסף מקופת הציבור. לדידם, חברת העובדים היא האשמה.

כלכלה חופשית נוסח הליכוד, פירושה העשרת העשירים והפיכת השכירים לאכזיבים יותר, על־ידי הקלות במס לבעלי הון ובעלי ההכנסה הגבוהה והכבדת נטל המס על בעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות.

כלכלה חופשית נוסח הליכוד, פירושה יצירת שתי מערכות בריאות. האחת, בריאות לעשירים ולבעלי האמצעים; האחרת, בריאות לעניים, בלי להתחשב במצב בריאתם וכיכולתם הכספית, תוך מתן היתר לניצול מתקני הבריאות הסייכים למדינה או לקופת־חולים לרוצאים, כדי שיוכלו להרוויח אלפי דולרים מטיפולים פרטיים.

כלכלה חופשית נוסח הליכוד פירושה, שאותה רגיל, שאין לו הדים מיליונרים, לא יוכל לעולם להגיע לדירה משלו, משום ששלטון הליכוד ודרש את התשתית של רכישת דירה מהמדינה בתנאים נוחים והצמיד מעמד חדש של קבלנים, שהתעשרו בגלל מדיניות זו.

את כל הדברים האלה ואחרים יש לזכור לציבור; יש לחשוף את מה שמסתתר מאחורי הראגה־כביכול של הליכוד לעם. יש לחשוף את פרצופה האמיתי של הכלכלה הנופשית.

טאבה / שדי פרויס

עץ – אני מרויח, פלשתין – אתה מפסיד

לא מובן מדוע המערך, הוא האחראי להליכה לבוחרות. שדי „חרות", בהסתייגותו של שרון, הצביעו כמו אויבי העם, שותפיהם לקואליציה

מסתבר שכמו בפרשות קודמות כך גם בעניין טאבה, ראש הממשלה ידע בדיוק את מה שצריך היה לדעת, לא פחות ולא יותר. דהייגו, הוא לא ידע מאומה. אילו ידע, האם היה מצביע בעד הליכה לבוחרות בניגוד להכרתו ולעמדת תנועתו? גם אם התרגלנו כבר למידת הידע הנדרשת מראש הממשלה, יש חידוש בהתנהגותו. יצחק שמיר הסביר, כי לנוכח העמדה המאוחדת של מצרים־מערך־אדה"ב, לא יכול היה לנעוץ את ציפורניו באדמת טאבה בעוצמה הנדרשה ולכן, בלית ברירה, הלך עם הכוחות המאוחדים של האויב.

מפתיע מאוד איך אפשר לסמוך על ראש־ממשלה שנחוקא כשצריכים אותו ואת ה„לא" שלו הוא מתקפל: נניח שבלחץ מצרים־המערך־ירדן־המעצמות היה הקבינט נקרא להצביע על ועידה בינלאומית. על־פי המודל הנ"ל של ראש הממשלה, הוא היה מצטרף לכל האחרים ותומך בהחלטה ודת האסון ללכת לוועידה.

הממשלה הבאה עלולה להיקלע למצב שכזה. כשתגיע עת ההכרעה, האם יאכזב ראש הממשלה את כל אלה שהצביעו בעדו מתוך ידיעה שיאמר „לא", אך לנוכח הנסיבות, ויבמו בהצבעה על טאבה, יאמר „כן" לוועידה הבין־לאומית? הר־לאמירת „כן" מספיק שמעון פרס ואם שמיר יהנה כמותו, מה ההבדל ביניהם?

לא מבן מדוע רוחקא אצבעות המערך היו האחראיות להליכה לבוחרות. שדי „חרות", בהסתייגותו של אריאל שרון, הצביעו כמו אויבי העם, שותפיהם לקואליציה. ההצבעה צריכה לחלק את האחריות להליכה לוועידה לפחות חצי בחצי, אם לא למעלה מזה, ויוכיחו ההכרעות בעבר.

למשל, בעניין התכנית הכלכלית. כזכור אושרה המדיניות הכלכלית מיולי 1985 בקולות שרי המערך, שאליהם הצטרפו שלושה משרי „חרות": יצחק שמיר, יצחק מודעי וחיים קורפו. מכחת שלושת הצריקים בסדם מתפארת „חרות" היום כי היא, יותר מכל אחר אחר, הביאה לישראל את הישועה. חה על סמך תמיכה מינימלית, לא פריטטית כמו בהכרעה על טאבה! אבל גניח שתכנית ההבראה הכלכלית היתה נכשלת המערך היה מוען שלא הוא שפך את הדם הזה. עובדה, יסען המערך, כי שר הבטחון רבין נמנע בעת ההצבעה ואילו חברו למפלגה הצביעו כפי שהצביעו רק משום שחרות וארה"ב (שולץ ויועציו לעניני כלכלת ישראל תמכו בתכנית בעקשנות, עד כי היה מי שהפיץ שעמנואל שרון ומיכאל ברנזו זרזו אותו ללחוץ למען קבלתה) עשו יד אחת למען כפייתה. מה היתה חרות אומרת לנוכח סיעון זה?

מודל שכזה צפוי. בעוד שנים, כשיתבור עד כמה היתה גניחת הלביא הכרחית, תקום „חרות" ותבריז שהיא בעצם הזריחה את הפיל הלבן מסדר היום. היא תשכח שכל שריה הצביעו כעד המשך פיתוחו ותזכיר רק את משה נסים שוחרים את ידו נגד. „חרות" גם תשכח כי שרי המערך היו אלה שתבעו לדחות מחעניין: היא רק תזכור כי שושנה ארבלי אלמוליגו נמנעה מהצבעה. בדומה להצגתם עכשיו את ההכרעה כעניין טאבה. כלומר, עץ – אני מרויח, פלשתין – אתה מפסיד.

לא ידע מאומה

„לא", אך לנוכח הנסיבות, ויבמו בהצבעה על טאבה, יאמר „כן" לוועידה הבין־לאומית? הר־לאמירת „כן" מספיק שמעון פרס ואם שמיר יהנה כמותו, מה ההבדל ביניהם?

לא מבן גם מדוע רוחקא אצבעות המערך היו האחראיות להליכה לבוחרות. שדי „חרות",

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

רואות בחומרה

בהילה אמיתים עיריש זקנת נעצרה שלשום בביתה בשכונת באסר בעוה בשעות הקטנות של הלילה על־ידי כוחות הבטחון. פעילות האגודה צשים למען אסירות פוליטיות' ברקו את נסיבות המעצר, אך כל שהובדר להן הוא מקום מעצרה בבלא השרון (תל־מונד). פעילות האגודה רואות בחומרה רבה את מעצרה של נהילה, המיניקה עתה את בנה בן ששת החודשים, ואף שוקלות נקיטת פעולות מתאה.

נהילה בת ה־26 נעצרה כבר על־ידי כוחות הבטחון בפברואר 1986 למשך תשעה ימים. בעקבות המעצר הפילה אז את ולדה. מיי מז

ספר ניחומים

ספר ניחומים לזכרו של מרגן יוזף שמואלוב, ראש ממשלת בולגריה האחרון הסדיקאים הבולטים של מערב גרמניה, יפתח בשגרירות מערב גרמניה ביום ו'. אישים מוקדי זכרו יוכלו לחתום בספר ביום ו' וביום ב' בין השעות 11–13.

אישור ממוסקווה

שני חתני פרס נובל לרפואה, דיר מייקל בראון ודיר ביזוף גולדשטיין, המבקרים בימים אלו בארץ, נפגשו אתמול עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, והביעו לפניו את הערכתם הרבה מביקודם בישראל ואת הערכתם ממה שראו בארץ. השניים ביקשו לשמוע את חוות דעתו של שמיר על השינויים המתרחשים כיום ברה"מ ושמיר השיב, שלדעתו, לכוח אדוך יש להתפתחויות האחרונות השפעה חיובית וכי גם כיום יש ברוסיה נכונות לחידוש היחסים עם ישראל. „גם פולין, הונגריה, צ'כוסלובקיה ובולגריה מבקשות לחדש את היחסים עם ישראל, אך אין הן יכולות לעשות זאת ללא אישור ממוסקווה", אמר. יקיר צור

רצון טוב

למעלה מ־70 רוכבי אופניים מערב־גרמניים, בהם ספורטאים יהודי־שם ממזינה זו, ישתתפו השבוע במסע של רצון טוב בארץ. מסע הרוכבי האופניים יתחיל ביום ה' בביכר מלכי ישראל בתל־אביב ויסתיים בירושלים ביום ב' הבא, שם תימסר תרומה לחקר סרטן הילדים לאגודה הישראלית לחקר הסרטן. מסע זה השישי במספר מאורגן על־ידי פרופ' פריץ למפרט, מנהל אגף האונקולוגיה בבית־החולים שבביזסן ונערך השנה בחסות אנטרי רינר, סגנית נשיא הבונדסטאג מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, הרוי אבן, רעייתו של ד"ר אבא אבן, יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות יצחק נבון התייחד עם זכרם של הרוגי הטבח בכפר קאסם שבמשולש במלאת 32 שנה להיוצרתם. בטרגדיה נרצחו 49 ותושבים ו־70 נפצעו. השר אמר ליד האנדרטה, כי היה זה אחד האסונות הגדולים בתולדות המדינה והוסיף כי השנים שעברו מאז לא השכיחו את הרצח האכזרי של עשרות אזרחים ערבים ישראלים חפים מפשע. נבון, שבעת האירוע היה מזכירו המדיני של דוד בן־גוריון, היה הראשון שדווח לראש הממשלה דאז על האסון. „בן גוריון היה מוטרד ומשך בשערותיו וחרד לחקור מיד כיצד פתחו החיילים באש. דוד בן־גוריון עקב יום יום אחר מהלך החקירה עד שהגיעה לסיומה ונפתחו החלילים המשפטיים", כך סיפר נבון. יחד עם השר באו לאנדרטה בני משפחות שיקיריהם נרצחו וארחים שנפצעו באותה תקרית. בתמונה: השר נבון וראש המועצה המקומית כפר קאסם עבד אל רחים עשה ליד לוח הזכרון במבואות הכפר.

אילנה: עודד מילשטיין/ישראל סאן בע"מ

אדם ופלשתינאי

שר הבטחון, יצחק רבין, ערך אתמול ביקור תנחומים בעוה אצל משפחתו של המנוח ראשאד אישאנה, ראש עיריית עוה לשעבר. השר רבין אמר לבני המשפחה האבלים כי הוא בא להביע תנחומיו על מות „פלשתיני גדול" והוסיף כי חוף חילוקי הדעות ביניהם הוא רחוק לראשונה כבוד כאדם וכפלשתיני. מלי לוינגר

לפני ולפנים

שנים עשר הגברים הישראליים של הציידת אוהרנה ריינר יוצגו החל מ־11.10 בגלריה אנגל בתל־אביב. שנים עשר הגברים שבתמונה הציידת מוגדרים על ידיה „בקבוצה המייצגת חתך של מנהיגות בחברה הישראלית... בכל דיוקן יש ניסיון להציץ אל מעבר לתדמית הציבורית וחיפוש אחר האישיות הפנימית". ואלה הם שנים עשר הגברים: שלום חנוך, עמוס עוז, חיים בר־לב, השופט חיים כהן, שמעון פרס, ישראל קיסר, האלוף יורם יאיר (יודיה), שלמה להט, בנימין נתניהו, מרדכי בראון, ו... הבעל דיר מיכאל ריינר. בהודעה לעיתונות נאמר כי „אהרונה למדה כל גבר לפני ולפנים". וגם הם יראו את דיוקנותיהם בפעם הראשונה בערב הפתיחה.

ו.צ.

צוות לעניין

שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי (בתמונה) נפגש אתמול בלשכתו עם משלחת קרן פאראת, המבקרת בארץ במלאת עשר שנים להסכמי קמפ־דיוויד ושבע שנים לרצח סאדאת.

השר יעקבי דן עם חברי המשלחת, נשיא הקרן – ג'יימס ג'ירבי, עו"ד עבודל בשי, רכמנים מרסיין בסמוטי ואלמר וינגר, לשעבר נשיא הועד היהודי־האמריקאי, בהצעה להקים צוות משותף לארה"ב, ישראל ומצרים לתכנון ולפיתוח שיתוף פעולה בפרויקטים שונים בתחומי הכלכלה, הטכנולוגיה, המסחר, התיירות, החקלאות והמדע, וזאת לתועלת ישראל ומצרים. יעקבי הדגיש בפגישה כי קשרים כלכליים ופרויקטים משותפים יסייעו לקידום תהליך השלום.

יקיר צור

מותו של ידיד

מותו החטוף של אדולף צמל, מראשי "פרוציל האגודים המקצועיים באוסטריה, הבה בתרדמה את הקהילה ההסתדרותית הבין־לאומית בארץ שקיימה עם המנוח קשרים אמיצים וארוחה אותו בעשרה ביקודים רצופים שעיך בשנים האחרונות בישראל. א. צמל, שנפטר תוך סיור עבודה במפעלי תעשייה מקומיים בגיל 64, נשא בתפקידים מרכזיים בתנועת העבודה האוסטרית ולזכותו יש לזקוף את מערכת היחסים שהתפתחה בין שתי התנועות הסוציאליסטיות, בישראל ובאוסטריה, שהתבטאו גם בסיוע חומרי להקמת מוסדות חינוך והכשרה מקצועית של רשת "עמל" ההסתדרותית. מזכ"ל ההסתדרות ד"ר ישראל קיסר שיגר איגרת תנחומים לתנועה המקצועית האוסטרית וביקש מנציג ההסתדרות במרכז אירופה נתן דרור לייצג את ההסתדרות בהלוויתו, שהתקיימה ביום ג' בחיפה.

המדור ערוך ע"י אדרה זרניצקי

השבוע הסתיימה אליפות סוכות לסניורים (בני 35 ומעלה) במועדון הטניס 'מכבי צפון'. השתתפו למעלה מ־500 אריות וחיקים, ותובבי טניס מכל הארץ בניהם: יוסי ריגר (פינגסים), ברוגו לנדסברג (טנו), רות שקד (שוטרסל) חנה גרשלר (גילה), עורכי דין ורופאים, „קשישים" בגיל אך לא בכושר. מועצת הפירות, שנתנה חסותה לאירוע, חילקה לוכים בסקס הטיס סלסלות גדושות פרי ואגוז. מה שמכיח שלסטרואידים במסח האולימפיאדה לא היו זקוקים פה. בתמונה: עורכת הדין ג'נין שטראוס אלופת הארץ לנשים מגיל 35 ומעלה, איש העסקים ג'ורג' קמפל אלוף הארץ לגברים מגיל 55 ומעלה, אלופת הטניס והתיקה שובה אפשטיין שזכתה בתואר האליפות לנשים מגיל 45 ומעלה, ובנדשבע מגדל, פסיכולוגית ירושלמית אלופת האומות.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

קוו ואדים מערכת החינוך?

נדמה לי כי שאלה זו צריכה להיות מופנית אל מספר גורמים במערכת, אבל נשאיר לגורמים עצמם לבחור מה ששייך להם ומה לא.

זכור לי שלפני כשנה כאשר יצאה לאור פרשת יפת, יו"ר הדירקטוריון של בל"ל לשעבר, אמר יצחק ולבר בקול חנוק מהתרגשות, כי אינו יודע ביצד המורים (והוא בתוכם) יוכלו עוד להנך את התלמידים לאור פרשה זו.

אני מודה, כי לא השכלתי או להבין מה הקשר בין שני הדברים. לא כן כעת, ואפשר להסיק מכך כמה מסקנות.

א. יתכן מאוד, כי אצל ולבר שאלה זו טרם מצאה את פתרונה, ולכן הוא משבית את הלימודים כל שנה בתחילת שנת הלימודים, כאשר הסיבה היא כפי שהוא אמר, שאינו יודע ביצד לחנך את התלמידים.

ב. יתכן גם שקצאנו לארנסט יפת הוא כלכך גדולה עד שהוא מוליך להשבית את המערכת כל שנה לצורך קבלת תוספת שכר.

כאן אני מבקש להזהיר את מר ולבר שאם הוא חושב כך סביר להניח, שיצטרך לשבות שנים רבות מעבר לגיל הפרישה שלו ולעיתים קרובות יותר, וגם אז ספק רב אם מטרתו תושג.

ג. אולי בכל זאת זו השאלה לשאלתו של מר ולבר: האם זו הדרך שבה בחר כדי לחנך את התלמידים? ועוד מדבר על אחריות. נראה לי, כי האחריות ממנו ואלאה.

נוסף לכך, כאשר מדובר בשני צדדים האחד המנסה להגן על תחום שהוא מופקד עליו כגון כספי המדינה, והאחר שלחם רק לדוחתו, נראה שהבר הראשון אמין יותר, מה גם שעד יום הראשון איש במדינה חדן ממנהיגי המורים לא ידע על השביתה.

ושאלה אחת למשרד החינוך: ביצד יתכן שהמשרד לא היה ערוך למקרה כזה, כאשר בכל שנה המסך לא עולה על שנת הלימודים בלי הפתיחה של שביתת המורים? מאוד קשה לשמוד על קו־רדוה לנוכח מצב זה, אבל דבר אחד בטוח: מעט האהדה שהיתה למורים בקרב הציבור הנסמכנה כעת עד לכדי מספר קטן של תלמידים ועל־פי יכולתם של המורים להגדלת ומי התופשה מעל ומעבר למוגדר בחוק עקב השביתות האין ספור והלא מוצדקות.

מ. שפר
חיפה

לא לסמוך על „סמוך"

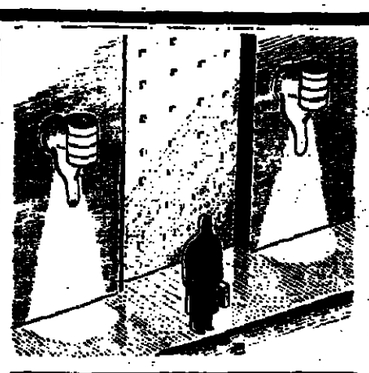

מלחמת עיראק־איראן הוכיחה שהשכנים שלנו אינם מהססים להשתמש בנשק כימי להשגת מטרותיהם יהיה המחיר אשר יהיה. אין זה סוד, שגם בידי סוריה נשק מסוג זה ולאחרונה אנו שומעים שלוב פועלת גם איא בכיוון זה.

אחרי הפתעת מלחמת יום־הכיפורים אין הציבור יכול להסתפק במלת הרגעה מסוג „סמוך". ידוע, שבמחסני חירום קיימים די אמצעי הגנה לכל האוכלוסיה, אך עד כה נראה שהשלטונות מהססים לחלקם לקהל, והסיבה לכך היא החשש ליצוד פניקה.

השאלה מה עדיף: בהלה מסויימת ומבוקרת „על קו" שאת ממדיה ניתן להקטין עד למיניתום על־ידי פעולת הסברה מתאימה או פניקה המונית „על תם" אשר תוצאותיה בלתי־צפויות והרות אסון על מוקד העם.

גבריאל שקרון
נהריה

האם אריאל עדיפה?

במודעות־עגק המתפרסמות בעיתונות מוכרת אריאל כאיזור־פיתוח סוג א', וכך ניתנת הנחה לרכישת קרקעות ולבנית בתים. המרחק מאריאל לכפר סבא ולקו־החוף כחצי־שעה עד שעה, עיבוי מרכז הארץ אך יחזיק את תוכנית פיזור־האוכלוסין ויזרזן אזורים פריפריאליים הסובלים מהגירה שלילית. באר שבע, חצור נעוכים, בשנים האחרונות לא הוקמו יישובים חדשים (למעט 2–3 קיבוצים ועידים), יישובי רמת־הגולן זוועקים ובאנקים תחת עול החובות, ונגליל כבר עתה איבד את בכורתו למיגזר הערבי.

אין ספק, שיישוב אריאל, אלקנה, קרני־שומרון ודומיהן, בעשה מתוך שיקולים פוליטיים סהודים, אך האם אישום הנגליל, הנגב והגולן, אין להם מטרות פוליטיות?

סיכומו של דבר שערים אלו תהיינה מבודדות ולאחר שלב הרוויה וההסכמים המדיניים בגדר, תיאלץ האוכלוסיה לעזבן. האם אין בהשקעות עתק אלו, בבחינת „הנחת הכסף על קרן־הצבי"?

דן יהב
תל־אביב

שותקים ומשתיקים

שלוש שנים מאז הרצח המזעזע בראש בורשקו בן הדרגו 4 ילדים רב מבוגרים שטיילו לתומם בחבל סיני, ממשלת מצרים מתנערת עד היום מאחריותה לפשע זה.

עדים אנו שגם בימים אלה נמנעת מנפגעים־מטיילים בסיני צורה יעילה ומהירה והתוצאה אבדן חיים.

ממשלת ישראל ואיתה משרד החוץ שותקים ומשתיקים מפחד להרגיז את מצרים או שמא קיום ששתיקתם תעזור להם לרכך את עמדת המצרים בסיכסוך הגבול בטאבה.

חיים הביתי
ירושלים

מי בכלל יילך להצביע?

עם ישראל הספיק ללמוד לקח במשך 40 שנות קיום המדינה, אך האחזים בהנה, השרים וחברי הכנסת הנכבדים לא למדו מאומה. הם חושבים שהעם מטומטם. העם יודע היטב שאין לו במי לבחור גם לכנסת הבאה עליהם לחזור מבסיתים רבות, אך אין מקיימים. לכן, אין רצון ללכת לקלפי. שבר ושוב שומעים מפי אנשים: „אינני הולך הפעם להצביע, אפילו אם יבואו לקחת אותי. יש הרבה סיבות לאי־ישות וליאיאש.

מדברים השכם והערב על צמיחה, ומפעל אחרי מפעל נסגר ופועלים נפלטים ממעגל העבודה. מערכת רפואית שהוקמה ברמים ובהתמסדות הולכת לטמיון.

לאוצר אין כספים, חייבים לקצץ. אז ממי לוקחים? מקשיי היום. מקצבים מן המבחיריות. אבל באותו הזמן התבשרנו ששכרם של הבכירים במשק יגדל בחודש הבא ביותר מ־20% ואת לאחר עידכון השכר בחודש אפריל. לעומת זאת יזכו השכירים בתוספת יוקר של 5%.

אין כסף, אז מדוע הבזבוז המשווע בסיסות שרים וחברי כנסת לחו"ל? הרי החלוט מזמן שסיסות לחו"ל תהיינה מוגבלות. מדוע בזבזו הן תועפות לשליחת ספורטאים לקוריאה שם אפילו לא סוג ג'? והם סטו לא לברם, היו להם גם מלווים.

רשימת הבזבוזים היא ארוכה. סומכים על האימרה השגורה בפיה: „יהיה טוב". אך שוכחים שתקופות הניסים עברו. ואם לא נדע לעזור לעצמנו, מישהו יהיה מי.

הנה קרה דבר שהיה צפוי שיקרה, אך לא עשו דבר כדי למנוע את התופעה – התפרצות מקרי מחלת הפוליו. וראו, פתאום נמצא כסף לקנות חומר חיסון לא רק לאלה שחלו, אלא גם כדי למנוע מאחרים לחלות. נשאלת השאלה: מדוע לא נעשה קודם הדרוש למנוע קילוחי ביוב פתוח לתוך מערכת המים?

אז אל יתפלאו אם לא יילכו המונים לקלפי.

דליה וידרא
כפר סבא

לפני 60 שנה

אימת המרעות בוינא מתגברת

המצב בקרב היהודים הלך וגדל, מפני שנעשה מלב הקרס מסדיים את אמצעיהם בדוכב היהודי. הם מסדיים כי על כל אנס יהיה יהודי הלוי.

אינטרוויה בחצר הרומנית

הנסיך ניקולאי, אחיו הצעיר של הנסיך קרל מרומניה, בדה לאריס מחברת אישה צעירה ומעני הפרסמשקיה.

בהמניה הסתירו את דבר הנסיעה בעצת בעצתה הנודה. הבירות הרומנית הודיעה כי הנסיך נסע מחברת קצין צבאי.

לפני 40 שנה

רוסיה מתיימה דיונים על ברלין

לאחר שמעצת הבטחון אישרה בסוד היום שלה הכולל את הלאומות שלוש מעצמות המערב בגד רוסיה בעניין ברלין, הוליכו המעצמות המערביות הסוקראיות לא להשתתף בדיונים בקשר לעניין ברלין.

נסיון לכונן ברש יום תיכוני

דיר רוסאו הודיע על הקמת־ברש הנוהל ומיכון הבריה, מנסתו של ברש זה תהיה אמריקאנית־ישראלית, ותכלולה לעסוק אליו גם מדינות שאינן חברות נאט"ו. הנוסף יכלול 12 מדינות בדיוקן יון, תורכיה, ערב, הבטחון, אוסטריה, שוויצריה, ויראל, איר, מצריים, תימן, מרוקו הלבנון.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

- תשדיר הבחירות: מול המסך ומאחורי הקלעים
  ירון לונדון, אורלי אזולאי־כץ, בינה ברזל
- מרבאצ'וב: מפגן כוח בקרמלין
  וויליאם סמית
  שירות „טיים"
- ברגע המתלבט ולאומנו הפסימי
  סבר פלוצקר
- יעל דיין בחצר של אחיטוב
  יגאל סרנה
- משפט פנחס ולדשטיין
  הנאשם בהרינת ערבי
  אוריאל בן־עמי
- אסיפת בחירות באום־אל־פחם
  עוזי מתנייאי

- אלי תבור על גיינר הרצה תחייבת
- עמוס כנו עם הרב יהודה עמיטל, ראש רשימת „מימד"
- אלכס אנסקי מסייר בבזרת הרוחק
- עמנ טל־שיר על סקוס ב„אצבעוני"
- תמי גרוס על שארם אל־שייך של המצרים
- ותחיה אדר על חיי לילה של הצעירים

- המתאבך יעקב שמואל, גיבור מקומי:
  כמעט נגע במדליה
  פסח ברק, סיאול

בנוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
- משאל סופרים: מערכת הבחירות – ואתה
- חיה הופמן על „אופטס ב"
- ביסרים של ענר שלו
- לנה שילוני על ספרות וסופרים בפאריס

מודעון

מוקד מידע מלווני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים והסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הנרמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
ב־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
ב־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00

אזור חיפה
רחוב הנפן 26 קומה ג' – 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן המנהל טיפול חירום לכאבי שיניים בהיסה עין כרם בחדר המיון – 02-446220

שיניים עזרה ראשונה בשיניים
בתל־אביב – 03-5461111
בקרית אתא – 03-261115
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נהריה – 053-335316
בקיסריה (גלילי) – 04-988410
בפרדס חנה – 052-913999
בבאר שבע – 057-418111.
בקרית מוצקין – אזור קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
בקבוצות – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00
– 03-235922
בקרית מוצקין לקשישים 02-690685
האגודה לחירות, האגודה בישראל – מרכז תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

אלמקס
משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב: בריאות – המלך בלוד 28 – 283731; קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים: מרפאת רחבמה – המ"ג 28 – 523191
חיפה: מגן דוד – הנביאה 13 – 665205
פתח־תקוה: גנא – חבצן חיים 6 – 910541
בני־ברק – חולון: קופ"ח עין יהב – עין יהב 2 חולון – 884854
רחובות: כללית – בני משה – 452581
אלמקס
מ"ר ערה בע"מ מפעל תעשייה פרמצבטיים בע"מ. הרשיון GABA שוויץ

חדשות על שבת

■ הרצל אביטן מהכלא: כך ברחתי, ראיון, מאת משה פרל ■ יהודה ליטני חזר ממחנות הכורדים בטורקיה ■ שאול אברון: יש סטריפטיז בקייב ■ טעם קוחל, מה אומרים החיילים ■ צבי גילת ■ אפרים ריינר ■ אפי פיין, מח"ט גבעתי, פרופיל מאת שמואל טל ■ מאיר אגסי עם יוקו אונו בתערוכת רישומים של בון לנון ■ יוסף שילוח: מי מדבר על פלסטינים? עלינו מישהו חשב ■ אמנון לוי ■ תיק אור־יהודה תקוע, מאת בוקי נאה ■ מיכה קירשנר ■ אסתר עופרים, בתוך הרעש. מאת יעל גבירץ ■ יואל אסתרון, וושינגטון, מדור חדש ■ משה נגבי ■ ויויאן אבר־חציירא, רעיית הבאבא ברוך, אחרי גזר הדין ■ דודו פישר: "כאילו אלוהים עומד לידי ומכוון" ■ רון מיברג ■ ישראל אהרוני: 5 שיעורי בישול צרפתי ■ חדן בן אמוץ

המוסכמות ההדדית לאי הקדמת מבחנים איזורית תל־אביב
71/98/88 – מבחנים בדיקת ציוד
1) המוסכמות ההדדית מסיבה בזאת הנעה לרכישת ברומאות מרה, עשב וכו.
2) המדבן מאוחסנים בהתאם המוסכמות ההדדית בתיעין ובתן לראותם החל ביום ה' 6.10.88 ועד יום ג' 18.10.88. בין השעות 08.00–13.00 פרט לימי שישי.
3) את המוסדים ניתן לקבל בתחנת צידיון וכן במסדרנו, רח' קפלן 17 ת"א, חדר 409.
4) יש לצרף לבקרת עדכות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה של 10% מערך הנבדקה ל־45 יום החל מיום 19.10.88.
5) על הקנה לראות שלמבכל יהיה ביטוח הבטחה כל נזק העלול להגרם תוך כדי הוצאה ובעבר.
6) הנבדקה הרשות להביע בבקשת עדכות בנוגעות מבוקשות כחלה לתיכת הבחינות הנבדאות במסדרנו, רח' קפלן 17, ת"א חדר 409, לא יאוחר מתאריך 19.10.88 שעה 10.00 בבוקר.
7) אין המוסכמות ההדדית מחייבת לקבל את הנבדקה הבוחנה ביחוד אי כל הנבדקה שהיא הדא רשאית לחלק את הנבדקה בין קבוצים שונים ולטפל לפי סיקל רעיה הכלליי והמחלה.

המוסכמות ההדדית לאי הקדמת מבחנים איזורית תל־אביב
71/98/88 מבחנים קרונים משומשים
1) המוסכמות ההדדית מסיבה בזאת הנעה לרכישת קרונים אמריקאים משומשים.
2) את הקרונים ניתן לראות תוך תאום מראש עם:
מאקלוף – בר רבי שמקה של בקבוצה 057-422889, בבית 057-961064
מאור עקיבא – בר חנה קרוטר כל בקבוצה – 06-362098, 06-378896/7
ביום ד' 6.10.88 ועד ליום ג' 1.11.88
3) את המוסדים ניתן לקבל בתחנת הכ"ל וכן במסדרנו, רח' קפלן 17 ת"א, חדר 409.
4) יש לצרף לבקרת עדכות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה של 10% מערך הנבדקה ל־45 יום החל מתאריך 2.11.88.
5) על הקנה לראות שלמבכל יהיה ביטוח הבטחה כל נזק העלול להגרם תוך כדי הוצאה ובעבר.
6) הנבדקה הרשות להביע בבקשת עדכות בנוגעות מבוקשות כחלה לתיכת הבחינות הנבדאות במסדרנו, רח' קפלן 17, ת"א חדר 409, לא יאוחר מתאריך 2.11.88 שעה 10.00 בבוקר.
7) אין המוסכמות ההדדית מחייבת לקבל את הנבדקה הבוחנה ביחוד אי כל הנבדקה שהיא הדא רשאית לחלק את הנבדקה בין קבוצים שונים ולטפל לפי סיקל רעיה הכלליי והמחלה.

אנו מטפלים באמצעות עורך־דין בגרמניה בכל מי שנרשם עד יוני 1983 לביטוח הסוציאלי הגרמני ולא ממש את זכותו לקבלת פנסיה עד היום.
כתובתנו רחוב דרויאנוב 5 תל־אביב בית כלל קומה 6
חדרים 614-615 טלפון 03-299387

מהלך חדש בהסתדרות

דבר של היום הוא דבר חדש

מזרח גרמניה / שלמה שפיר

מגלים את האנטישמיות

רצונה של מזרח־גרמניה לשפר את תדמיתה בעיני יהודי העולם משפיע על יחסה לאנטישמים. הבריח של הסופר סטפאן הרמלין מבטאים את השינוי הזה

הסופר המזרח־גרמני סטפאן הרמלין, קומוניסט יהודי, היה יודע במשך השנים כנציג מרהיק של ממסד הסופרים, הלוראלי למשטר, שאין לו ערעורים על המצב הקיים במולדת הסוציאליסטית האנטי־פאשיסטית. מבחינה זו הוא נבדל לחלוטין מסופר יהודי אחר במזרח־גרמניה, גרזל ממנו, סטפאן היים הנונקונפורמיסט (כמה מספריו תורגמו גם לעברית).

נראה שעידן ה„גלאסנוסט" הסובייטי, שאיננו פופולארי יותר על המידה במזרח־גרמניה, נתן אותותיו גם בעמדותיו של הרמלין. בראיון לבסאון ארגון הנוער „יונגה ולט", דיבר הרמלין בחיבה רב על הרפורמות של מיכאיל גורבאצ'וב. לדעתו הן מהפכה כרוגמת מהפכת אוקטובר, והוא מצפה שיביאו תנופה מחודשת לתנועה הקומוניסטית בעולם כולו. הסופר אינו מוכן כיום גם להתעלם מפשעים חמורים, „הקשורים עם סטאליין", אף כי מנוי וגמור עמו לשלול כל הקבלה בין תקופת סטאלין לתקופת השלטון הנאצי בגרמניה – קביעה לגיטימית בעיקרה.

השינוי העיקרי בעמדותו של הרמלין חל בגישתו לשאלות האנטישמיות והתמודדות עם העבר במזרח־גרמניה. אין הוא תולה את הקולר במדיניות הרשמית של המדינה הקומוניסטית, אלא בהרגשת שביעות־הרצון העצמית, המשכיחה מן הציבור המזרח־גרמני, כי בתחומים מסוימים בחברה לא נעשה די. היהודים – הוא מזכיר – מילאו תפקיד חשוב בתנועת הפועלים, חוו ניצבה מתחילתה במאבק נגד האנטישמיות, אך מסורת זו לא הובהרה במידה מספקת במזרח־גרמניה. התרבות הפוליטית האנטי־פאשיסטית מוכרעת כיום על־ידי התגרדות של צעירים אנטישמיים ניאו־נאצים, ואין להשלים עם כך, הזהיר הסופר. הוא דיבר על נושא זה גם עם ראש המפלגה הקומוניסטית ארך הונקר, שהיה תמים־דעים עמו בשאלה זו.

נראה שדברי הרמלין הם חלק מהתעוררות ומהתנועה הנמרצת יותר במזרח־גרמניה על תקריות אנטישמיות, שבעבר ביקשו להשתיקן. הדבר עולה בקנה אחד עם שיפור הדרגתי בעיני התפוצה היהודית, ובראש וראשונה יהודי ארה"ב, ועם האיתותים – המעורפלים עדיין – לגבי הנכונות לשלם סכום מסוים של פיצויים. ימים יגידו אם תהליך זה יתקדם כדי פריצת דרך. מכל מקום, הוא יהיה תלוי גם בשינוי הקו, הצפוי מאוד כלפי ישראל, שבו הצטיינה מזרח־גרמניה הקומוניסטית מאז שנות החמישים.

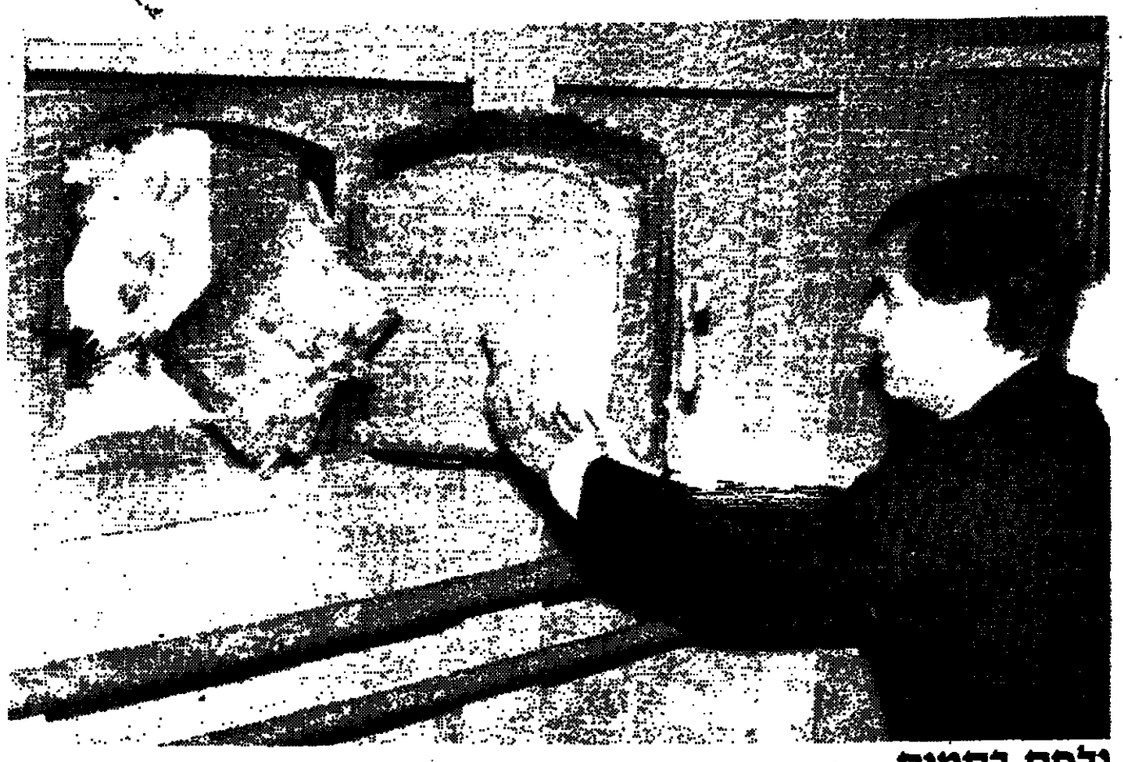

נלחם בסמים מייקל דוקאקיס, מועמד המפלגה הדמוקראטית לנשיאות ארה"ב, משליך חבילת סמים לתוך משרפה של משרד התברואה של מישיגן. המטרה המוצהרת של הביקור במשרפה היתה להבליט את החשיבות שיש למלחמה בסמים אסורים. את המטרה הסמויה של הביקור אפשר לנחש. (צילום אי.פי.)

חינוך ופוליטיקה / ישראל כהן

הבטחות, הבטחות

אלף־בית בחינוך הוא מתן דוגמה אישית. עלינו לבחון כיצד נותנים לנו שרינו שיעור במילוי הבטחות ערב הבחירות ולא אחריהן

הצעת משרד האוצר לקצץ עוד נתח ממערכת החינוך באה לעולם בשעה שבמרכזי המפלגות משפצים את הניסוחים האחרונים של המצעים לקראת הבחירות לכנסת ה־12. אין הזדמנות טובה מזו לבחון מה מידת הרציניות שראשי המפלגות מייחסים להבטחות שהם משגרים אל הבוחרים.

איננו תם עד כדי כך שאאמין לכל מלה הנכתבת במצע או בתעמולת הבחירות. אילו היו המפלגות כולן נאמנות למצעיהן, לא היה מספר שעות הלימוד בגנים ובבתי־הספר יורד בעשור האחרון בשיעור של 7.2% עד 19%, וההוצאה הלאומית לחינוך לא היתה יורדת לשיעור של 7.6% מהתוצר הלאומי – השיעור הנמוך ביותר מאז הקמת המדינה. כלומר: *ההבטחות להעמיד* את החינוך בראש סדר העדיפויות הלאומי נשכחו מיד אחרי הבחירות, בבחינת „מצעים לחוד ותקציבים לחוד".

בנקודה זו אפשר לרשום את ממשלת ישראל הנוכחית בספר השיאים של גינס. ההחלטה הראשונה שקיבלה ממשלת פרס־שמיר, יום לאחר הכתרתה ושבועות ספורים לאחר שראשיה הפיצו לכל עבר הבטחות לשפר את חינוך ילדינו, היתה להוריד כ־10% מתקציב החינוך. אני זוכר ששאלתי פוליטיקאי יודע: הכיצד הרי הריו טרם יבשה ממצעי המפלגות וכולרכולן התחייבו לפעול לפיתוחה ולקידומה של מערכת החינוך ולא לנסיגתה. והוא השיב: מי צריך בכלל את המצעים כאשר עיני כולם נשואות אל ההסכם הקואליציוני. הוא המסמך המחייב. הוא קובע יותר מכל את יעדיה ואת דמותה של מדינת ישראל.

סוגיה זו קשורה בשיטת הבחירות הפסולה הנהוגה אצלנו, אך לא בכך רציתי לעסוק הפעם. הפעם ביקשתי להקשות, ולו במעט, על מנהיגינו שהחלו בימים אלה ממש את הסתערותם על הבוחרים ובפיהם הצהרות תגיגיות כיצד „ייסיבו עם החינוך כי בו, וקודם כל בו, תלויה איכותנו" ועוד כהנה וכהנה הבטחות שהבוחרים חפצים לשמוע. להקשות, כי אותם מנהיגים שיאמרו כך בשעות הערב באוזני הבוחרים עלולים בשעות הבוקר להרים את ידם כדי להניף שוב את גרזן הקיצוצים על מערכת החינוך.

ההצעה לקצץ עוד כ־32 מיליון ש"ח בתקציב החינוך ועוד כ־9 מיליון ש"ח בתקציב ההשכלה הגבוהה, שבאה לעולם עם פתיחת מערכת הבחירות, מאפשרת לנו לבחון מקרוב כיצד נולד וגדל הפער הנורא בין דיבורים לבין מעשים, בין מצעים לבין תקציבים, בין יעדים לבין מימושם. פער זה איננו הכרחי. אמנם התרגלנו אליו, אך אסור להשלים עמו. אלף־בית בחינוך הוא מתן דוגמה אישית. נבחן עתה כיצד נותנים לנו שרינו שיעור מעשי במילוי הבטחות ערב הבחירות ולא אחריהן.

המחבר הוא דובר משרד החינוך והתרבות.

נשים ופוליטיקה / רינה דותן

לא זקוקות לחיזורים

מאות חברות מערך השתלבו בעשיה הפוליטית לקראת הבחירות. כדי שיצליחו הנשים במאבקן לזכות בייצוג הולם ברשימת המערך דרוש מחנה מלוכד ומסור למטרה. לא יוכלו לעמוד במערכה זאת לא צפות, לא מפקפקות ולא כאלה על־תנאי

אני מעריכה ומכבדת את עתני, „דבר", שמוצא לנכון לתת ביטוי להלך־הרוחות בנושאים הקשורים למעמד הנשים בישראל ובעולם, ואני תומכת נלהבת בחופש הביטוי ובזכות הציבור לדעת, אך דווקא משום כך אני מתרעמת על פרסום מאמרים שכל מטרתם לבזות חשבון, לתפוס כותרת, לעשות הון פוליטי ולגרוף אחדה, תוך הפרות רבים שאין להן שחר.

זכותה של הכתבת אילנה צדנובדה להביע על עצמה, על מחה ועל כלתה כעל קולות צפים, זכותה גם לקוות שהמערך יחזור אחריה ויפציר בה, בעקבות מאמרה, לחמוך בו. אולי דרך זו עדיפה מהמהלכים שנקטו חברי „עבודה" אחרים, כמו רענן נעים ורפי סוויסה, שהקימו רשימות עצמאיות לאחר שלא עלה בידם להיבחר, וכל הישגם יתבטא, בוודאי, בגביית קולות מהמערך. כך יכו בטיפוס המפקפק שבנקמה.

רק לעתים רחוקות קם איש ציבור ומפשפש במעשיו שלו. תמיד מישהו אחר הוא האשם. כך גם הפעם. אילנה צדנובדה באה בטענות, ולא אל עצמה. ברשימותיה היא מציגה את הבחזיתה במפלגה ככלי ריק, חסר תבונה וחסר תבלין. לא כן אילו היתה היא נבחרת: אז היה היש רב מן האין.

מפלגת העבודה עמדה על הלקח הנחוץ בקהילות הפוליטיות ובקהאנ. לקראת בחירות הרשימה המעמדים לכנסת ה־12, ובאמירות הדמוקראטיזציה, התעוררו ציפיות רבות. מאות ראו עצמם מתאימים והציגו את מועמדותם. חברות מרכז „העבודה", יותר מ־220 מספרן, התכנסו אז כדי לבחון דרכי התארגנות כקבוצת־על, החצה חוצים ומחוחות, והפצירו ב־15 המועמדות, שאילנה היתה אחת מהן, להגיע להסכמה על דרך הבחירה ולצמצם את מספר השמות. היה ברור שהדבר נתון כדי למצות את מידב הסיכויים ולהכניס לכנסת יותר מארבע ח"כיות. עם זאת היתה רעתן של החברות נוחרצת שנועד להבטיח כי מחצית המועמדים ייבחרו מתוך רשימה מרכזית ופתוחה לכל, ומחציתם יהיו נציגי המחוזות.

בשיטת ייצוג רחבה זו תמכו גם הנציגות של החברות במוסדות הנבחרים. לא היתה אחת שפסלה את השיטה ולפי מיטב ידיעתי, לא היתה אחת שהתפטרה בשל אי־הערכת החברות במסגרת השריונים. היום מתרחים על כך במפלגה תרחור שני. יש הטוענים: דמוקראטיזציה מכתיבה שיטה חדשה, הנותנת הזדמנויות שוות לכל. לעומתם מצביעים אחרים על תוצאות הבחירות, המחוקות את טענתם, כי המיגזר הנשי, בשל ייחודו וסף ההתחלה הנמוך שלו, צריך שיוסיף להיות מוכשח בייצוג מינימאלי מסייב אלפי נקה.

בקראת בחירות רשימת המועמדים לכנסת ה־12, ובאמירות הדמוקראטיזציה, התעוררו ציפיות רבות. מאות ראו עצמם מתאימים והציגו את מועמדותם. חברות מרכז „העבודה", יותר מ־220 מספרן, התכנסו אז כדי לבחון דרכי התארגנות כקבוצת־על, החצה חוצים ומחוחות, והפצירו ב־15 המועמדות, שאילנה היתה אחת מהן, להגיע להסכמה על דרך הבחירה ולצמצם את מספר השמות. היה ברור שהדבר נתון כדי למצות את מידב הסיכויים ולהכניס לכנסת יותר מארבע ח"כיות. עם זאת היתה רעתן של החברות נוחרצת – כל מי שרואה עצמה מתאימה, יש לה זכות להציג מועמדותה ולהתמודד עליה, גם אם יגרום הדבר לפיצול קולות, שהוא דרך ברוקה לחיסול הסיכוי להגדלת מספר הנשים בכנסת. לצערי, את האחריות לאי־ההצלחה מסילים כיום על שכם העומדים בראש המערכות. מי זוכר כיום את המתמודדות שנכשלו ושנוקי כשלונן נצפו מראש?

ברשימתה ב„דבר" הפגינה אילנה, אדאי יש לה שותפות לדעה, ולזול ב„מנגנון", אותו גורם ששמים אותו ללעג כל אימת שחשים אי־שביעות רצון ממשה. ה„מנגנון" הוא קבוצת חברות, שנוף רחב של נשים וגברים בוד בהן לתפקידיהן, מתוך הנחה שיש צורך בסיוע, בעידוד ובהכוונה של נשים בפוליטיקה ואל הפוליטיקה. „ציפיתי שאילנה תאמרנה, שסירבו להשיב. לקול התבונה עוב בחדות הרשימה לכנסת, יודו כי שגו כשלא קיבלו את דעתנו, כי כדי להיבחר צריך להיות מוכר (הראיה – אורה נמיר ושושנה ארבלי הפילו למקומות הטובים ביותר, ואת בוכות ולא בחסד). אך אילנה, אחת מאוכזבים רבים, קובלת על זוחלתה. היא מסרבת להשלים עם העובדה, שלא צבה אחר הקולות הנודש.

אילנה, כאחרים, ראשי ערים, מוכירי מועצות, נציגי עובדים ואיגודים מקצועיים, בכירים בהתיישבות ובאקדמיה, חייבים לקבל את הדין ולכבד את הבחירה. זו הרי מהותה של הדמוקראטיזציה. אשר לתוצאות הבחירות הפנימיות לכנסת, כשלעצמן – יש לפתוח בעקבותיהן בבירור רעיוני, כן ואמיץ, על מה שקדה לאליטות פוליטיות שאינן נוחנות לעצמן דין־וחשבון על דירדור הערכים, על רחיקת העקרונות. על הפער בין דיבורים רמים לאורח חיים אישי.

נחמת עניים

אי־אפשר לחתום רשימה זו בלי להדגיש את התהום הפעורה בין ההצהרות על חשיבות מעמד האשה, על חלקה באוכלוסיה, על תרומתה לכלכלה ולחברה, לבין המקום שמקצים לה במוקדי ההכרעות. אם יש לי „נחמת עניים" הרי זו הידיעה שמה שקרה בתוחם זה במפלגות אחרות הוא מביש הרבה יותר. הדבר מלמד יותר מכל שרדושה כאן סלטלה רבתי. גברים רבים צריכים להיפרד, פרידה כואבת, לא רק מכסאותיהם אלא גם מרעותיהם הקדומות על נשים.

כדי שהמאבק על ההברה ביכולתן, בכוחן ובזכותן של הנשים יזכור בהצלחה, דרוש מחנה מלוכד, נאמן ומסור למטרה. לא יוכלו לעמוד במערכה לא צפות, לא מפקפקות, לא כאלה על־תנאי או אנ־בפנים־אר־בחוץ. אילנה, כמרי לבן, מנסה לסחוף עמה את ציבור הנשים בהרגשה, כאילו מפלגת העבודה בגרה בהן, כאילו היא נוטה לוויתורים מפליגים במצעה בכמה נושאים החשובים לבאורה לנשים יותר מאשר לגברים. מנין לה עוזות־הפנים להעלות חשדות שכאלה?

אני מעידה בזאת, קבל עם ועדה, שאיש לא העלה ברעתו – לא בוועדה למעמד האשה במוכידות הארצית של תאי החברות בוועדת המצע, ולא בשיחות אישיות עם שמעון פרס ומשה שחל, האחראים להגשת המצע לאישור המרכז – שלא לתת, ביטוי ישיר וגלוי במצע, לתביעה להחזרת הסעיף הסוציאלי לחוק ההפלות, לצורך בגיוס בנות לצה"ל ובקידומן שם, לגיוס אחרות לשירות לאומי, למאבק נגד הרחבת סמכויות מתי־דין רבניים וסעיפים אחרים בתחומי האישות. רומה שלא היתה מלה אחת שביקשנו, החברות, לצרף למצע המפלגה לכנסת היא אינה נמצאת בו. עם כל העזוה הנדרשת ממי שעסק בו איני יכולה שלא לציין, שהפרק טוב. יש בו תכנית עבודה רצינית לארבע השנים הבאות.

סעה אחרת שמעלה אילנה – בוודאי גם בשם אחרות – היא שאין משלבים נשים בעשיה הפוליטית לקראת הבחירות. האמת היא, שמאות חברות מהנות ופועלות במסות השונים, במרחבים, במחוזות, בסניפים, בתחומי ההסברה ובארגון יום הבחירות. אני מקוה שהן שותפות לשיקול־הדעת, לעיצוב האסטראטגיות והטאקטיקות ושמעל הכל הן פועלות בישוביהן, בשכונותיהן ובאזורי הקלפי – כי שם תיפול ההברעה.

מאות חברות שאינן בעלות זהות פוליטית, שאינן בעלות פרטנויות פוליטיות, התייצבו ומתייצבות מדי יום להציע עצמן כחיילות מן השורה למאבק הקשה, הנטוש בחברה מדינית ראשית, על עתידה של המדינה, על דמותה של החברה, על עיצובו של הדור הצעיר, על טעם החיים. חלקן עקרות־בית, נשים נחבאות אל הכלים, שלא העזו לפעול עד כה, חלקן מעמודי התווך של החברה הישראלית. הן באו לתרום חלקן לקטע החשוב והמשמעותי ביותר – הקרב על השלום. הן שיזמו את „צו קריאה לשלום", הן המדיעות מדי יום שוק מתייצבות לימין המערך. הן מוטרדות מאוד מהאפשרות האורבת, הן פותח מוטרדות מפריקי מצע, והן אינן מכיבות מרדע אילנה היא קול צף, על מה אי־הזאמנן, למה היא מצפה כשהיא ניצבת מנגד.

הן ורבבות אחרות יצביעו על־פי צו לבן.

מידע

הנגאובר

מרעגים סינים פיתוו תרופת פלא להנגאובר (כאבי ראש, בחילות והרגשה רעה לאחר שתיה מופרזת), המבוססת על מרקחות ששימשו בעולם העתיק להרצאתם של הקיסרים הסינים ממצבי שיכרות קשים.

התרופה נוסתה בהצלחה על בעלי חיים ובני אדם ואין לה תוצאות לוואי. היא „מטהרת את ראשם" של אנשים שהשתפרו, ואם נוטלים אותה לפני שמתחילים לשתות, היא מונעת הזדרה של אלכוהול לכבד.

ספרות / אנטוני ברג'ס

תעשיית הספרות

אנטוני ברג'ס קובל על השינוי שחל ביחסי מחבר ומו"ל, ועל „הפיכת הספרות למוצר תעשייתי כדוגמת סבון או ממרח בוטנים"

כאשר התחלתי לכתוב עמדתי נפעם ונרגש לפני המו"לים. כאשר הדפיסו את יצירתי הראשונה נהפכה *ההתפעמות להכרת תודה: הנה, כאן, יש גברים ונשים* המוכנים לסכן את כספם כדי להוציא לאור את שרבוטי בשביל אותו חלק זעיר בעולם הרוצה, הקורא ספרים.

זה נראה לי בלתי־רגיל שכחה כזה ונדיבות כזו שוכנים במשרד כה זעיר, בעל חלונות מאובקים. *כשהתמתי בפעם הראשונה על הוצאה הספרותי הראשון* שלי – הייתי כל־כך נרגש, שהעם נפל מידי. עדפל לונדוני רבץ בחוץ, ובבניין הצנוע, על השולחן, ליד כתב הוצאה, ניצב בקבוק של שרי.

קרוב לוודאי שהנסיבות היו דומות גם שנתחמו הוודים עם הנרי ג'יימס וג'וזף קונראד. גם המקרמה שקיבלתי בתמורה היתה בוודאי דומה. בוודה הכסתתי למו"ל את הזכות לוודות את שני ספרי הבאים, ובוודים הבאים, כך קיוויתי, כבר יהיו היחוסים יותר מבוססים. באותם זמנים דיברו הרבה על לואיליות הדדית בין הסופר למו"ל, ועל כך שידידות ממושכת עשויה לצמוח מתוך קשר, שבמהותו אינו מסחרי דווקא. יחסי סופר־מו"ל היו חמימים, ואפילו משפחתיים.

לסופר יש, בדרך כלל, חוש מידה, המאפשר לו לספק את הדומר שנכתב בשעותיו הפנויות, כמוצר ביתי, ונתון לו מקרמות צנועות, המתאימות למכירות צנועות, ולבקבוק שרי על השולחן.

בבית־הוצאה הלונדוני, בשנה שבה יצא־לאור ספרי הראשון, שרדה עדיין אווירה עם איכות דיקנסית ואורות גאז עמומים. בניו־יורק גיליתי, שהוצאה־לאור היא עסק גדול. שם כבר ידעתי שכתב־יד אינם מוגשים לדפוס ללא שינוי. כתב־יד עבדו שכתוב. מקס פרקינס, אחד העורכים הגדולים ואם עדך יכול להיות גדולן, הפך את המפלצת המסורבלת הבלתי־נבבעת – תומס וולף – למוצר קריא ודחוף. כשמדובר בהוצאה־לאור, הכוונה היא ליכולת מסחרית. אם עדך ניתן באותה תכנה „פרקינסית", הוא שופט יצירה לפי ערכה הכספי, יותר מאשר לפי ערכים אסתטיים.

ישנו כמובן מידשם בדוק להצלחה והוא, לקצץ את הקטע הנשעמם ולפתוח בסציגת המין – הקודא דודש פעולה ולא פילוסופיה – או לקצץ את הקטע בכ־200 מלה. ברגע שמחליטים שהסופר אינו יודע לכתוב – ואת ההחלטה מפקידים בידי עדך שלא כתב ספר מימיו – פירוש הדבר, שעידן המסחר בספרות כבר הגיע. אנחנו לא רוצים ספרות, אנחנו רוצים רב־מכר.

המו"לים הביתיים לא ציפו לדוחוים גדולים מהספרים. הם אהבו כתיבה טובה, גם אם הציבור לא אהב זאת, וראו להם לכבוד לשרת את האמנות. חובבנות כזו אין לה מקום בעידן המחירים העולים והקשיים הסבביים הניצבים לפני מפיקי הספרים והמו"לים. המסחר בספרים מטפח ביצוניות והא לדעך לספרות הטובה, שמטבעה איננה פופולארית. אבל רוב האנשים הם ממוצעים ומצפים לראות את הממוצע משתקף בספרות.

אין זה עומד בסתירה לתופעה הבלתי־מוסברת – הספר הטוב ביותר, על־פי בחירת דעת־הקהל, הוא פחות גם הפופולארי ביותר. עולם המו"לים היה מופתע כאשר „שם הוורד", של אומברטו אקו, הוביל בראש רשימת רב־המכר, ולא היה מופתע כלל כאשר, בספר של דבר, משהו שכתבו הרולד רובינס או ג'ק קולינס העמידו אותו בצל. כאשר המו"לים האמריקאים, ובעקבותיהם המו"לים האירופיים, הביבו להם ב„מסרת חיים" לספק ספרים כמצרך להמונים, נהפכו בתי־ההוצאה למקומות גדושים עובדים ומנוכרים. במצב של תחלופת עובדים מהירה, אי־אפשר היה לחשוב בכלל על נאמנות, לא כל שכן נאמנות בין סופר למו"ל. המלה נהפכה לבו־יחה עצובה.

בתי הוצאה מפורסמים התקיימו על זכר כבוד המייסדים, שמתו מזמן. נאמנות לשמות גדולים היתה דבר־מה מופשט. שוב לא היו ראשים אפורים בלבוש מהחה, עם מסמני־גולף בכיסיהם ובקבוק שרי ממתין בתוך המגירה. שמות מן העבר בעשו מופשטים ואיבדו את משמעותם. השתלשות על עסקי הוצאה־לאור היתה למכה. הסופר נשאר, כלי לדעת מהיכן יגיע כספו ומי מיזוק עומד מאחורי התמלוגים או המקרמות שלו.

חלק מן היוצרים זקוק נואשות למגע האישי, שהמו"לים הוותיקים ידעו להעניק. הכתיבה היא עיסוק בודד מעיקרו, והסופרים חשופים לסכיקות פגיעים. את הרגשת היציבות המקצועית ואת ההערכה אין הם יכולים לקבל מסופרים אחרים, הנתונים לא אחת להתקפות קנאה או בוז, או שניהם יחד; לסופרים *חשובה ההמשכיות, ההכנה, ההערכה, הביקורת הבונה* ההתמדה למעשה האמנות. יותר מאשר ההתחשבות בקופה הדושמת.

חומר מודפס במכונת־כתיבה או במחשב אינו עובר כיום, אוטומטית, לחברות המשפחתיות הנוחות, שהאמינו בערכו ושמרו אותו בבית ההוצאה שלהם. כיום מוצעים כתב־יד־יד למכירה פומבית לכל המרבה במחיר, והמו"לים מקוים לקבל תמורה כספית גבוהה תמורת המקדמות המופרזות ששילמו. הערד המגע האישי בתהליך הזה אינו מקל על הסופר, כי כסף רק כסף, עד כמה שיישמע הדבר מוזר, אינו מפצה את הסופר על הכאב שבהרגשה, שכתיבתו ירדה לדרגת מוצר, כמו סבון או ממרח בוטנים.

אין להתפלא איפוא שעתיד הספרות טמון בהפיכתה למצרך ביתי ובשיווקה כדרך שמשווקים סרטנים ממפרץ מורקמבי. הכרתי סופר צעיר בסאן־פרנציסקו, שכתב סרדה, שגיבורית הם רמיות מסרטני „פופאי". הוא הפך את הדמויות למשלים בעלי מסר דתי. אמנם את הנומר לא הצליח למכור למו"ל, אך הוא הדפיס אותו על גבי מחשב באלפי עותקים, מכר את הסרדה ברחובות סאן־פרנציסקו, וקבר רוחים, אף־על־פי שנשאר לו עדיין עותקים רבים. בסופו של דבר הוא מת ממנת־יתר של סמים, מה שאינו מבטל את תקפותו של התהליך.

כאשר ראנמה אליגיירי וג'אופרי צ'וסר כתבו את כתביהם, עדיין לא המציאו את הדפוס. ההעתקה היתה מלאכתם של כותבים מקצועיים, ואף שלא היו אז בבמצא עורכי־משנה כמו מקס פרקינס, שרדה עבודתם עד עידן גוטנברג. היום יצירה ספרותית אינה מצליחה לשרוד. מה שנשאר נמכר בבריכה רבה, במכירות מאסיביות והדסניות.

כל זה מדיף ריח יצילות של מכונה משומנת היטב. היצילות לעיתים אמנם נראית כזו, אך לא תמיד היא אמיתית. לפחות שני מחברים אמריקאיים שלחו למוצא־לאור ספרים, שהיו רב־מכר עשר שנים קודם לכן, בממוזה של מיזוזה ותחת שם בדוי. לא רק שכידוד, חוד־משמעיות, אלא גם לא זכו לשמץ של הכרה. כל המו"לים בניו־יורק ובבוסטון דחו את ספרו הקומי של ג'ון קנדי טולי, „ברית הנבערים", שזכה לפרס הלאומי לספרות מיד אחרי שמחברו התאבד ביאושו. ספרים, בהיותם יצירות אמנות, הם אישיים ורגישים מאד ואינם מתאימים באופיים, לא לדרך הטיפול ולא לניכוד של בת־ההוצאה בני זמננו.

התעשיה המודרנית, כפי שהיא כיום, מעדיפה את הכמות על־פני האיכות. ספרים מתגלגלים הוצאה בעולם של יעדות נבחרים, וכל מה שאפשר לומר על 99 אחוז מהם הוא, שהם קובץ של מלים, כותרות, תקצירים וכריכות. העובדה שיש להם חיים קצרים רק משמחת את האנשים – שידעכו במהירות, כדי שספרים חדשים יוכלו לתפוס את מקומם. לא זוהי נקודת־הראות של ההומאניסטים כבדי־הראש, שחשבו בזמנו שספר טוב הוא תמצית גדיה של רוח האמן.

מעריב-עכשיו

קרא במעריב יום ו':

שולמית אפל

אסנת כאופה

חזון פישר

מערב שבשבת:
בין הביזב לפולין – עמוס לבב ● מטע גיבש עם מעמדי העבודה – יעל מדמלמי ● מלון חוזיקטיף מהחלום נשאר חוכות – מיכל קפרא ● אופק אחר: איך הוא ראה אותנו – יהונתן גפן ● אפעועים. לא רק לצעירים – אביבה מץ ● שולמית אפפל. משוודת. אדם לבר – ביילי מסקונה־לרמן

מערב בוא:
דודו ביטור: מעבר לקצות. בעוד שנה בחודש – יעקב הבקן

מערב שבת:
בחירות בסלון – מנחם רהט ● "מגעים" עם אש"ף – יוסף תריקו ● הכאר של מפ"ם – אברהם תירוש ● דו"ח אמנון אבן־בוביץ' ● האינתיפאדה קטלה את הדיון בסמדום – אביעתר בר־יוסף ● תרגיל הג'רג'טסו של גורבצ'וב – ביחוד למעריב

מערב בבוקר:
בוחרים את הבוקאיות – עודד שדר ויואב יצחק

מערב חדר־אביב:
"מלך הגבעול" הבריח יהודים לישראל – אריה אשלמוני

מערב קריה:
מבבסלים עם תעודה – מילה בן־חאי

מערב שבת:
מאגדות עם הארץ – נתן מיק

אומרים השבוע – אבי רז ● לשון הרע – קטום לבב

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

הודעה המקומית להכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן ולהלן – הועדה המקומית בקשה להחרגת הקלה בנוכס.

מגרש 6142 חלקה 180
רח' מלכי צדק מס' 26
והיינו הקלה 6% משטח החלקה.

על המעוניין הודאה את עצמו נמנע על־ידי איאשור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכניות ולהגיש התנגדות מנוסקת לפרוטיה. התנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית בכשרדי אגף הנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אדרי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת־גן

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי כתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תבנית/מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תבנית/מתאר מקומית מס' 39/348/ג/ת"
ואלה הם השטחים והכלולים בשינוי התבניתי: גוש 8234 חלקות 35.
עיקרי הוראות שינוי התבניתי:
א. שינוי ייעוד מאזור בתי אריזה לאיזור
ב. קביעת הוראות בתי העמדת בגיבים.
ג. קביעת מבנים להריסה.
ההודעה על הפקדת שינוי התבנית יחד עם התשרים המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3531 תשמ"ח ע"מ 956 ובעיתון בוקר הארץ, מתאריך 25.1.88 ובעיתון ערב המודיע מתאריך 25.1.88 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף ידיעות אחרונות מתאריך 25.1.88.
שינוי התבנית האמור בבכורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשרים המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן בכתובת הועדה המקומית לתכנון ולבניה נוגעה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שרם
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

תאריך: 4.10.1988

هكذا من الاصل

מסע אופניים למען ילדים חולי סרטן

מאת דינה ריס

שמונים רוכבי אופניים מגרמניה יגיעו היום לישראל למסע אופניים בן שבוע ימים למען ילדים חולי סרטן בישראל.

בראש הקבוצה עומד פרופסור פרץ למפרט, שהוא מראשי האגודה הגרמנית למלחמה בסרטן ומנהל בית חולים לילדים חולי סרטן בגרמניה. עימו יגיעו אלופי אולימפיאדה לשעבר, הורים לילדים שחלו והחלימו והורים לילדים שחלו ומתו. בין הרוכבים שיגיעו לישראל גם נכדו של קונרד אדנאואר, שאחיו נפטר ממחלת הסרטן.

מסע האופניים יחל מחר, יום שישי בבוקר, מכיכר מלכי ישראל בתל אביב ויעבור דרך בית החולים בילינסון בפתח תקוה, שם ייפגשו הרוכבים עם ילדים חולים ובני משפחותיהם. בשבת יגיעו הרוכבים לביקור בקייסנה לילדים חולי סרטן המתקיימת השנה בנצרת ביוזמת האגודה למלחמה בסרטן. מסע האופניים יסתיים ביום שלישי בירושלים ובחוצות היוצר ת"מטר תרומת הרוכבים לטובי אגן, נשיאת האגודה למלחמה בסרטן בישראל. התרומות נאספו בגרמניה בעת מסע אופניים שנערך שם במשך עשרה ימים והוא נוער לעורר מודעות בקרב הציבור למען קידום רפואת הסרטן לילדים.

בישראל מתגלים מדי שנה כ־300 ילדים החולים במחלת הסרטן. ב־70 אחוז מחולי הלוקמיה (סרטן הדם) מושג ריפוי מושלם.

ספרים עכשיו

הדעמלות ועימוי לתינוק

תינוק רגוע, פיטר וולקר, תרגמה מאנגלית – רות בר. ספרי לייק 1988, 126 עמ'.

מן הפורסמות הוא שכמספר הדומים כן מספר הדעות ולבחירה הראשית של כל אחד נתונה ההחלטה לאיזה דופא להאמין.

ד"ר ג'ון סטדק, דופא אורתופד אנגלי, הכותב את הכבוא לספר, ראה קשר ישיר בין בעיות אורתופדיות אצל ילדים, נערים ומבוגרים. כגון גב קשיח, ירכיים מכווצות, כתפיים מתוחות, לבין מתוחים, לחצים וחבלות שנגרמו בתקופת הילדות המוקדמת. הוא מאמין שיש לספל במתוחים אלה בשיטתו של פיטר וולקר, מחבר הספר.

הספר בא להקנות להורים שתי מיומנויות: האחת – תרגילי הדעמלות שיפעילו בגופה את שריר תינוקם לאורך כל השלבים של התפתחות הילד, מצאב שכיבה לישיבה, חילה, עמידה והליכה, למען חיזוקם הגמשתם: השניה – הענקת עיסוי לתינוק כגירוי, מרגיעה וכמרפא לכל מיני תחלואי ילדות.

הספר מנסה ללמד את המיומנות כמשחק בין ההורים והילד, הנהם הנאה לשני הצדדים ומקרב אותם זה לזה. כלל חשוב מובא בו: «לזכור שלא צריך להכניס את התינוק למשטר אימונים. אין זו הכנה לאולימפיאדה הבאה».

ההסברים בספר מלווים בתמונות המרגימות היטב מה צריך לעשות וסך הכל הוא קל להבנה ולשימוש. התרגום איטו «מוגשל», וזה כשלעצמו הישג, אם כי, לא בטוח שאת השם WALKER המופיע במקור לא צריך להמות חיקר, בעצמו.

ובכן – יתכן שרופא אחד ימליץ לנהוג בשיטה מנוגדת ואין לקבל את הספר כתורה מסיני. לדעתי, מכל מקום, הספר שווה עיון ושימוש.

ליה דאור

סלטים הדורים

ספר שכבר הספקתי לאכול כמה וכמה מן המתכונים הרשומים בו ולא, לא עשיתי לכך. כשביל זה יש חברים) וגם ליהנות מן המראה הטעם הוא הספר החדש «הסלטים של חנה שאולוב» בהוצאת «אורנית» (מרקן). יש בו שמונה מדורים: רטבים, דגים, גבינות, ארצות שונות, פסטות, תבילים, סלטים תגיגיים, אירועים מיוחדים ו«עוד...» מה שלא אכלתי נראה נפלא בתמונות (פאני קלרצקי, נאה בריתון) שכן הספר עשוי במתכונת אלבומית מהודרת, נייר בריטנו, ולכל סלט תמונה משלו, הנותנת גם רעיונות של הגשה.

בחרתי מתוכו להביא כאן סלט אכזחסי כזה, שאותו, עלי להודות, עדיין לא טעמתי:

דג כבוש וליצ'י בשמנת ושקדים

(4־6 מנות)

החומרים:

4 מנתחי דג מטיאס

1 קופסה ליצ'י

לרוטב:

1 כוס שמנת מתוקה

½ כוס יין לבן

2 כפות חרדל

4 עלי דפנה

קורט סוכר

לקישוט:

50 גרם שקדים מלובנים

1 כפית פטרוסלינון קצוץ.

ההכנה:

1. חותכים את המטיאס לרצועות דקות; מסנגים את הליצ'י.

2. מערבבים את רצועות הדג עם הליצ'י; מערבבים את החרדל עם היין.

3. יוצקים את השמנת המתוקה על הסלט, מוסיפים את תערובת החרדל, מניחים אוניעלר הדפנה וכוזקים מעט סוכר, מלח ופלפל. בחשים מעט.

4. משהים 24 שעות במקרר. לפני ההגשה מקשטים: בוקים שקדים מלובנים ופטרוסלינון קצוץ.

גיוון: אפשר להחליף את הליצ'י באגסים משומרים.

להגיש (את הספר) עטוף בנייר מעוטר עם כרטיס. הוא יתקבל בברכה.

ת.א.

לכשל אמריקה
מאת ארנולד סייבל

משקאות חריפים (ב)

כוחו של איסור

ה«לא» הגדול שארצות־הברית אמרו למשקאות חריפים התחיל להישמע ב־1920, כאשר הממשלה, בתיקון 22 לחוקה, אסרה תעשייתן, מכירת והובלת משקאות עשויים עם אלכוהול. הקיצוניים, שאת מלחמתם במשך חמישים שנה תיארתי בפרק א' – ניצחו ופרק חדש, ה־PROHIBITION (איסור), נפתח בהיסטוריה של המדינה.

תארו לעצמכם מאה מיליון תושבים שאסור להם לגעת במשקה חריף, ותארו לעצמכם גם מה יכול לקרות כשאוסרים על קהל כזה, המתרגל לראות את המשקה כחלק מהחיים היומיומיים שלו לוותר על כך. איזה מבול יבוא אחרכך. ממש באלגאן.

אנשים מיהרו לקנות משקאות חריפים בלתי חוקיים ולא היה חשוב להם מה סיבם. ב־1927 נרשמו 11,700 פטירות בגלל שתיית משקאות מרעילים. האיסור פגע קשה בגידול ענבים ליין בקליפורניה, אבל הביא לפריחה דרמטית בפשע מאורגן וה«מאפיה» בראשו.

הכל מכירים את הגנגסטרים משיקאגו (וגם מניו־יורק) בשנות העשרים ואליקפונה בראשם. ובמה הם קיבלו «פוש» והתעשרו? כמובן מהמשקאות החריפים שהם ייצרו בעצמם. נפתחו בארים מיוחדים (SPEAKEASY) לדבר בקול חלש, ושילמו בקשיש («פרוטקשן») לשוטרים, לשופטים, לראשי הערים הגדולות. מעריכים שבמשך שבע־עשרה השנים האלה של «היובש» האמריקאים שתו משקאות חריפים בלתי־חוקיים בשווי של 32 מיליארדים דולארים.

MARTINI

יש כמה גירסות של מקור השם: או אחרי שם של עיר בקליפורניה, או אחרי שם של מייצר ורמוט. המרגל הבריטי, ג'יימס בונד, בך מסופר בספרים, היה נוהג לשתות MARTINI. אבל הוא העדיף להחליף ג'ין בוודקה.

החומרים (ל־4 שותים):

כוס ג'ין

שליש כוס ורמוט יבש

4 רצועות קליפת לימון

4 זיתים

קרח

ההכנה:

1. מערבבים ג'ין, ורמוט וקרח ומזגים ב־4 כוסות.

2. בעדינות מפתלים רצועת לימון על פני כל משקה כדי לקבל את השמן מהקליפה.

3. מגישים כל כוס עם זית.

FROZEN DAIQUIRI

קוקטייל על שם עיר בקובה. אחרי מלחמת ספרד־אמריקה (1898) בקובה, באו מתנדסים אמריקאים לעבוד במכרות ולשתות בסוף שבוע העבודה שלהם במלון שם.

החומרים (ל־4 שותים)

1 ושמיניית כוס רום

3 כפות מיץ לימון (או מיץ חמצמץ מפרי אחר)

2 וחצי כפות אבקת סוכר

2 כוסות קוביות קרח

ההכנה:

1. מכניסים את כל החומרים לבלנדר ומפעילים.

2. מגישים מיד.

WHISKEY AND RUM EGGNOG

EGGNOG (חלמונה), ערבוב של משקה חריף עם ביצים, יכול להימצא בכמה ארצות. הגרמנים שמים בירה. הנה הגירסה האמריקאית.

אגב, אני אוהב איך הבנות הקטנות קראו למשקה הזה: «אוגלי־מוגלי». את המקור של השם הזה לא הצלחתי למצוא.

החומרים (ל־4 שותים):

2 חלמונים

1 וחצי כפות סוכר

רבע כוס חלב

שמיניית כוס רום

שמיניית כוס וויסקי

רבע כפית וניל

קורט מלח

2 חלבונים

1 וחצי כפיות סוכר

אגוז מוסקט

ההכנה:

1. מקציפים החלמונים היטב. מוסיפים סוכר ומקציפים עד שעבה והצבע לימון.

2. מוסיפים חלב, רום, וויסקי, וניל ומלח. מכניסים למקרר לשעתיים.

3. מקציפים החלבונים בנפרד, מוסיפים סוכר ומקציפים שוב לקצף נוקשה. מוסיפים לתערובת הנ"ל בתנועות עטיפה.

4. כשמגישים, מפזרים על כל כוס אגוז מוסקט.

נשים בגלימה (ב')

„כל תיק אני לוקחת ללב"

ליאורה קלעי־פולצ'ק, עורכת דין עצמאית שהולכת „על גדול" בתחום האורתו־מסחרי, הנחשב לתחום גברי. איך היא מתמרנת בין הדרישות הגבוהות של מקצועה ובין היותה אם למשפחה

מאת הדס מגן

יפה ומרשימה, בשמלה ארוכה מחמיאה, ישובה ליאורה קלעי־פולצ'ק במשרדה שבכיכר המדינה. לברה ותרמה אל העסק הזה, שכיום יכול לשמש לה מקור לגאווה. זה חמש שנים היא שותפה עם עו"ד נוסף, אקס חבר ללימודים.

פולצ'ק עוסקת בתחום האורתו־מסחרי «על גדול», כמו שאומרים. בסיפלה תיקים הכרוכים בהרבה הרבה מומנים, מה שמצריך ממנו מצד הקליינט. קשה להעלות על הדעת, כשהדאים את פולצ'ק, שקליינטים גברים יסרבו להיות בטיפולה. אך כידוע, לחיצניות יפה יש גם אספקטים שליליים. זו עומדת לעיתים לרועץ כשהמרובי בעניינים רציניים וכבדי ממון. לא תמיד קל לתת אמון ולסמוך יד, על מי שנראית כמקדישה שעות רבות לטיפוח חיצוניותה.

„יש הרבה נשים שלא מגיעות למה שהגעתי בגלל הקושי הבדול לגשר על הפער בין חיי משפחה ועבודה. ולא תמיד זה מתוך הנחות של הגברים, אלא מתוך המבנה הנפשי שלנו, הנשים..."

אך מן הראוי לציין, שפולצ'ק ניחנה ביופי טבעי. טבעי וקל נראה גם מסלולה המקצועי: «הגעתי לתחום הזה במקרה, לא היתה לי שאיפה להיות אשת קאריירה. למרתי כי רציתי שיהיה לי עיסוק מקצועי. בייחוד חשבתי, שבניגוד למקצועות כמו סוציולוגיה או ספרות, משפטים הוא תחום שתמיד אוכל למצוא אותו. רק אחרי שהתחלתי ללמוד, התאהבתי בתחום».

לדידה, תחום המשפטים הוא מעניין ומעמיד אתגרים. האתגרים הם לחם חוקה. «הוא לי דרישות גבוהות מעצמי. את הסטאנ' עסיתי בסוזנה במקום קשה. התחום שלי נחשב לתחום קשה וגברי. אני עוסקת בעולם מסחרי שבשלבו ע"י גברים ואני צריכה לפלס את מקומי בעולם גברי, לגרום שיכבדו אלי קליינטים שהם קודם כל גברים».

הבעייה הכוללת שתעכבה בפני עו"ד עצמאית, לדבריה, היא כפל התמודדויות: התמודדות בתחום המקצועי והתמודדות נוספת בתחום הכלכלי. בשרד הוא עסק ועסק דורש כיסול, כיפול עוסף ומתביה. «זה עסק מסחרי. אני לא יושבת כאן לשם סמים. אני צריכה לראות שהלקוח יהיה מרוצה, שכל הכספים יגיעו, לקטר עם הבנקים. שהכל יהיה בסדר». בדיעבד, היא אומרת, עדיין קשה לה להבין מהיכן נגלה את האומץ לעשות צעד גורלי זה. עד היום היא נפעמת מדי פעם מהמחשבה שהגיעה לאן שהגיעה. «אני חשבתי פעם שקיבלה לי משרד כזה גדול, עם שני מעבדי תמלילים ופקסימיליה, ספרייה כזו וכבה פקידות?»

כפל התמודדויות ועוד התמודדות – מנת־חלקה של עו"ד־עצמאית אשה

ההתחלה היתה בוקה מאוד. «זה היתה הלוטרי גבלי שיהיה לי רקע. קפצה לבים קרים. לא היה לי קליינט אחד. בכספים שהכסבתי הפצרתים סקרמלתי וכסתי את הספרים וסדרתי את הבשרה. ההיה מכרות בתיבה ואני הייתי הפקידה. עוהדר הבתחבה. לא היה לי כלום. הייתי ברמה מקצועית גבוהה ופיאום הייתה לי נסיון גדולה. אמרו היה לי לפרסם את עצמי. בדיוק עקבות המכבתי לכבת בבשרד ואז מתחלה הדרך של כל עו"ד בתחיל – שיבת הדרים הגדולים. בכל שהדג יותר גדול, יש לו פחות וכן להתעסק עם הדברים הקטנים. קהלת הברים הבבו אלי קליינטים שלא הה להם זכו לבפל כהם. תוך כנה בעדר הה לי קליינטים. פה הכם הה הצלחות קטנות. הה התחיל להתרחב. הבשרד התחיל לגדול. אחרי שנתיים הוצר – שהוש ראיתי שזה גדול עלי ואז רציתי להתכסר לעו"ד נוסף כי הסבתי שזה יהה טוב לבשרד ולעבודה. בשלב בסיים נעצרים, אבל בסיר הכנים מאוד הרחבבו».

ואיך כל הסיפור הזה מתחלב עם הבית? בתה הגדולה בת הכמה, לבשל. נבנתה בגיל מאוד בצעד לעסקי ערכת הדין. בנשך בחודשים לאחר שנולדה, נגלה אותה אמה לבשרד כי לא הצליחה למצוא מטפלת. בשהה אילוצים כמו הפעה בבית הבשפה. הדתה הקטנה נמארת בטיפולה של הפקידה הנאמנה. שלושה ימים בלבד לאחר שיצאה מדחם אינה, הוחה ד האחרונה לבשרד כי «ראפשר לחזות את הקטנה». הבת הגדיה בת הכמה נלוה בטעם בבשרד. גם אז הוחדה העבודה הרבה את פולצ'ק לבשרה בתוך עשרה ימים בים הלידה. היא בביטה שזה הבחיר שעליה לשלם ב«מחיר» לעצמאות בעצמית מוצאלית. «לעצמאות אין הבחה עד עבדה מבה הבשרד חיב להבסיק ללכת». עם כל זאת, לבדבה הפלא, הבשרד עדיין בבלא לגבית פונקציה של מקום עבודה ולא של בבלא־מקבבבבת. לא, היא לא ודקולבבית. בד לפחות היא מבה לובר. יש עבודה יש מספחה ובת. אבל בבי בדר, היא הצליחה «לחולק» את הבעיה בעזרת בעל הינך עם אפשרות בלבלת לחתיב מי שיבלאו את הפנבעה של אחתת הבת באופן בדבר. היום לבסל, היא בחדקה ארבי עם לבנה. «יש הרבה נשים שלא מגיעות לבה שהגעתי בגלל הקושי הגדול לגשר על הפער בין חיי משפחה ועבודה. ולא תמיד זה מתוך הנחות של הגברים, אלא גם מתוך המבנה הנפשי שלנו, הנשים».

«בשבילי שלנו (של הנשים) – יש לנו משיכה להיות בבית. אני כל הזמן מסתובבת עם יישרי מצפון, למרות שאני משתדלת להיות בבית כמה שיותר. ישנו הרצון להצטיין לא רק בעבודה, אלא גם בחיי המשפחה. זה גורם לשחיקה».

כחלק מהמבנה של הקרשת זמן למשפחה, פולצ'ק קבעה לה כלל, שבסביבות השעה 16.00 היא כבר נמצאת בבית. הפריבילגיה הזו מתאפשרת לה, בין השאר, הודות לקיומו של שותף גבר במשרד. הם הסריחו מראש את הענייבים ביניהם וכך «הוא יודע שאני לא אחתר על זמן עם המשפחה. כשהוא לעומת זאת נעדר מהמשרד למשרת מילואים, אני נשארת יותר. מתוך גבר הוא גם יכול להיות יותר נייר. יש לנו הרבה נטיעות לוו"ל ובדוב המקרים הוא זה שיסע ויעשה את העבודה אלא אם כן באמת יש משהו מיוחד. מצאנו את הדרך ואנחנו משלימים אחד את השני. גם הקליינטים יודעים שלא יכולו לפגוש אותי אחרי ארבע". אבל זהו באמת סוגה שהתעורר עם לידת הבנות. בטרם נבנסו לעולמן, ישבתה במשרד הוצרכה עד שעות הערב. גם בימי שישי לא תיקח עבודה הביתה. «אני באופן אישי, מצאתי את יכולת התיעדן מתוך קביעת כללים מוגדרים». בכלל, היא תתארן כך שבעתיה במשרד יהיו קצובות עד כמה שאפשר. ואם היא נאלצת להכין איזה חוזה, תארגן את עניייניה כך שהעבודה לא תיעשה במשרד, מה שיכריח אותה להשתהות שם. בבקרה כזה, היא תיקח עבודה הביתה ותשב על זה בשעות הלילה.

נחזור לשותפות: פולצ'ק ראה בעבודה המשותפת הבה כמעט. «תחום המשפטים הוא תחום של הפרייה הדדית. לעבוד לבד זו בעיה. את אף פעם לא בטוחה שסגרת את כל החודים ומאוד חשוב לך לקבל את הפרדבקים. בייחוד על תיקים גדולים במיוחד». מעבר לזאת, כמובן, השותפות נולדה גם כאמור, מתוך הרצון להתרחב ולבחלה הסתבפות הזו הכבחה את עצבה לטובה. «לכל אחד מאתנו היה כבר משרד מבוסס והתאחדנו מתוך הרגשה שאנחנו טובים. ומה היה קורה אם היתה מתאחדת עם אשה, שאו הבעיות

„בארה"ב שותתי עם עורכות־דין שסיפרו לי שהן נתקלות בקושי להיות לתחום. שמים להן רגלים. נראה לי שבארץ יש הזקא יתר פתיחות לקבל נשים לעמדות גבוהות"

הדבבה הזה, מה בקבקה על האפשרות ליצור איזון? האבקבה הזה של שהתפות נעות הסרד פחות את פולצ'ק כאשר הדשה מפני הסטיגמה שעלולה ליצוק בעבה עו"ד בהא על הדות הבשבה. «הבבה גם נשים שהפיעו לי להתאחד. אבל הבבה הבבה הזה, הבורבבבבה, לא רצו שתהיה נשים כלבד. נתקלתי בעצם הקיבוק הזה בעבדים שבהם הצלחה הייתה גדולה יותר אצל גברים, מאשר אצל נשים. לפעמים, בסרבים לתת לי בבבאה, אומרים לה הייתי גבר לעניין». אבל אני מבינה על זה. אני מבינה שהצלחתי לתעבר על מחסומים. בהתחלה הסבתי שיהיה יותר קשה, אבל יש הרבה פעמים מאוד גדולה לעבוד עם נשים. לא נתקלתי עד הרגע בהתנגדות על רקע הזהות הבינו מלו. אחרי כן מסרים שבכרים אחרי, יש ניתוק של הענין הבינו. אני גם כאוד ענייבית». ואפשר שהחלק הראיין לה. היא מודה שעדיבות רבות הגיעו לבעבד רצינו בסכה זה חובבת הקרבה כבר עבדים. לעבתה, אפילו נשים. הבבה שבהיסקת בבבה בשרות נבחר. בייחוד בבבה בלבהי לבנת לעו"ד אישה תעדפנה לבנת הסיקא לבין הבבר. בפני מלל, לדבריה, בארץ נחבבים עדדים גדל לנשים. «ראלב שוחחתי עם עבבבתדין שסיפרו לי שהן נתקלות בקשי להיכנס לתחום לתחום. שבים להן רגלים. נראה לי שבארץ הזקא יש יותר פתיחות לקבל נשים לעבדות גבוהות».

אני בתבבית בבבה אבר מלה, שקים לשותפות – הבחלבה הבאה לעבבאות. «הה לי חבבר הרצון לבבת בסיס בסל עבבי", היא אבבות. הרצון הבו הזה הבפיע אבלה בבעד הבבנים, לא בים סבידה לחשש את בבסל הלבבבים. בדבר יהה סתפתח בשבד עבבאי. לבבר לפבתיה בבסיד בבבה בבעד הבם שבים בתוך שבבבה אפילו סבבה בתבבה. «הה הה בשבד עם אחבר בעבבבי אחר. אחרי שבתים סעבתיה שם הבבתי את בבלי הבא בא לם הבשבת בלם בסלו ובבבבו לי אז הה בבר הבגלגל בעבבבי». וכך הגיעה לחלים על «בבבבי» בלבלה. האם הבבבים הם בה בבבבבבבים. בי עבבבבה של הבבבה ובבן זו של הבבבבאבה? «יש סחבי בבבתי בעבבה בבעד שבבה. אין לך אבבבות בלבי הבלבבם. בבעד עבבבאה, יש לי אבבבות נבסת באבד בבבה. אני הבבבת שהבלבבבם בבבבבר בבבבי את בבבבר נבסי. בבעם בל הבב אני לבבבת בבבבבבי לי לבבבבי». אבל הבבבבבב

הסתיים עידן הפרימדונות בנבחרת אורי מלמיליאן ואבי כהן – בחוץ

מאת שמואל קליגר

הסתיים עידן הפרימדונות בנבחרת ישראל. זה היה המסר הברור והחד־משמעי בדברי המאמן יעקב גרונרמן, שהדריך בתום מחנה האימונים על שיתופים מהנבחרת של הצמד הירושלמי אורי מלמיליאן ואבי כהן.

אבי הודיע הגיע לזיגייט אחרי השעה 11 בבוקר, לטרות שהחמצנו ל־8 בבוקר. שוחחנו איתם לפני ארוחת הצהריים ושאלנו אותם אם הם רוצים לשחק בתנאים שלנו.

שקלנו לתת להם עונש. אבי כהן אמר שיש לו בעיות אישיות ואורי אמר שהוא לא מרגיש נח בנבחרת וביקש להשתחרר. לא הופתעתי מצערם. הרקע לכך הוכן כבר בתקשורת", דברי המאמן גרונרמן במסיבת העיתונאים.

שאלה: האם הדבר לא יפגע בנבחרת?

גרונרמן: „עוד אין לנו נבחרת מוכנה כדי שנדע אם הדבר יפגע. לדעתי עשו השחקנים טעות גדולה".

שאלה: האם לא התעניינתם בסיבות לבקשה הפרישה?

גרונרמן: „לא. זה פשוט לא מעניין. מבחינתנו אין שום חשיבות לבעיות אישיות, כל זמן ששחקן אינו מעניין לשחק בנבחרת. בוודאי שתהיה לכך השלכה. תהיה לנו נבחרת. לא בטוח, שתהיה נבחרת מוכנה, אבל תהיה זאת נבחרת לחסמת. נקווה שגם מוכנה".

מסתבר שלתכנית ה„קשותה" של צמד המאמנים, המנסים לשוות לנבחרתם אופי ממושמע מהדרגה הראשונה, יש גם כיסוי בפועל. לא רק במלים. גם במעשים. לא רק אבי כהן ממכבי ת"א הקפסן לשעבר בחוץ, אלא גם אבי כהן השני בחוץ. וגם סדר אבי כהן בנבחרת.

ועיקר העיקר: אורי מלמיליאן, היהלום שבכתר, אף הוא כבר היום הקפסן לשעבר. אורי בחוץ ובנבחרת ישראל אין יותר פרימדונות.

מי יהיה אם כן הקפסן הבא?

גרונרמן: על זה נצטרך עוד להחליט בשבוע הבא, אבל ברור שעכשיו יש עוד פחות אפשרויות...

כמעט שכחנו, שאתמול בסיום מחנה האימונים, היו גם שני אימונים ובסיומם ניצחון חלק 3:0 על נבחרת הנוער. רוזקה חזינו בשיפור מסוים של הבחורים בכל הקשור לתנועה עם הכדור ולהתלהבות. „הבחורים נעלבו אחרי הפסד לבית"ר בתניה בשבוע שעבר", אמר גרונרמן. אפילו חזינו בשער נורה בביצועה יפה של משה סיני (16). לאחר ההפסקה (המשחק נערך פעמיים 40 דקות) הביקיע מרקו בדברוך (50) וידון פרסלני (53) שני שערים נוספים.

הנבחרת הופיעה בהרכב הבא: גינזבורג ש. מנחם, אלון, ואנה, מכלוף בדברוך, פרסלני, עמר, סיני, יגאל מנחם, לוזן. כן שותפו: אסייאג, קודן, שפס צבי שריר. בערדו מהמשחק שמעטנו, אלי כהן, אילון, מיטל ריין.

בסוף השבוע יחזו צמד המאמנים בשניים – שלושה משחקי ליגה ובהם הדרבי הת"א הגדול, כך שלקראת המחנה הקרוב בימים שלישי צפויים כמה זימונים נוספים. אלי דריקס ממכבי ת"א ויוסי שושני מהפועל ב"ש נראים מועמדים סבירים לנבחרת. בשבוע הבא יהיו שני משחקי אימון. ביום שלישי תתמודד הנבחרת עם מכבי הרצליה וביום רביעי יהיה משחק נוסף מול מכבי יפו.

באיירן הבקיעה שביעיה בוורשה

קבוצת באיירן מינכן רשמה נצחון גבוה במשחקי הגומלין בגביע איזופה, כשהביסה בחדשה את לגיה 3:7 במסגרת גביע אופ"א. באיירן ניצחה בבית רק 1:3.

שני שחקנים הבקיעו צמד שערים לזכות באיירן: השוודי אדסטרום והגרמני וגנר.

אלופת צרפת, קבוצת מונאקו, העפילה בקושי לשלב השני בגביע איזופה לאלופות לאחר שמחקה הפסד 1:0 לוואלנד רייקאוויק וניצחה אותה בגומלין 0:2.

אלופת תורכיה, גאלאטסראי, חלפה על־פני ראפיד וינה בנצחון 0:2. במשחק הראשון בווינה ניצחו האורחים 1:2.

נגמורי טירנה מאלבניה גברה במגרשה על האמרון ספרטנס ממלכה 0:2 ומחקה הפסד 2:1 במשחק הראשון.

בגביע למחזיקות גביע השיבה בסקא"א סופיה נצחון גבוה על אינטר בראטיסלאבה 0:5 (בראשון 2:3). ריסריה גימארש מפדרטגל ניצחה את רודה ההולנדית 0:1, אולם ההולנדים עלו בזכות נצחון ביתי 0:2.

תוצאות נוספות: אלזחה ספרשקס (הונגריה) – סקריה (יוגוסלביה) 0:1 (הטורקים עלו בנצחון 0:2 בכיתון); לך פוזנאן – טלאמוראי וולורה (אלבניה) 0:1 (בראשון: 2:3); איינטרכט פרנקפורט – גרסהופרס 0:1 (בראשון: 0:0).

בגביע אופ"א: אוליפסט נרפשט – אקרנס (איסלנד) 1:2 (בראשון: 0:0); דינאמו־טביליסי צרה (צ'כיה) – אוסטרס (שוודיה) 0:6 (בראשון 2:0); דוקלה פראג – סוסיאדד 2:3 (בראשון ניצחו הספרדים 1:2 ועלו הלאה לשיפוט בשערי חוץ); גלוגו ריינג'רס – קטביבה 2:4 (בראשון: 0:1). הכלם הבלגי־לאומי מרי בוצר הבקיע צמד שערים.

ריאל מאדריד ניצחה בנרדוזגיה את קבוצת מוס 0:1 בגביע האלופות. שער הנצחון הובקע ע"י אמיליו בוטראגנו. במשחק הראשון ניצחה ריאל מאדריד 0:3.

בגביע אירופה למחזיקות גביע הביסה חרקוב מברה"מ את בודאל בארצה לוקה מיקונוסלאוויה 0:4 וכבר מחקה את פער שני השערים מהמשחק הראשון שנערך ביוגוסלאוויה. 40,000 צופים חזו במשחק.

בגביע האלופות: הכוכב הארוס בלגרד – דאנדולק מאירלנד 0:3 (0:5). בגביע אוא"פא: טורפדו מוסקווה – מלמה 1:2 (לאחר הארכה). השבדים עלו לאחר שבסיכום שני המשחקים היתה תוצאה 2:3.

מוסטר מיוגוסלאוויה – אפועל ניקוסיה 2:5 (0:1).

בן־שיטרית יערוך בכורה בירושלים

מאת עידו גרזנר

מיקי בן־שיטרית, חלוץ הרצל, יקיים את המשעת הבכורה שלו במדי הפועל ירושלים במשחקה הביתי בקפיא עם בתיר ת"א.

הירושלמים תולים תקוות רבות בבן־שיטרית. הם מקווים ששילובו יחזק את המערך התקפי ויאפשר להם לזכות בפחות ביתי שני הנקודות.

בן־שיטרית סיים ריצוי ענוש ארוכה לשמה משחקים בגין עבירות על הקנון המכסה מתשעה המשעות בהפועל ת"א.

להרכב בית"ר ירושלים יחזור הקשר ממי מלכה לאחר שסיים את הסכסוך הכספי שלו עם הנהלת הקבוצה. הבית"רים מאמינים, שמלכה יעבור־את חולילית החזר במשחק הזרע מול מכבי חיפה.

גילברט נוצח קריקסטיין ניצח

המניסאי הידידי מארה"ב, בראד גילברט, נוצח בסיבוב הראשון בטורניר בריזבון ע"י בראדלי גלן לייטרקר 6:4,5:7,6:3.

לעומת ניצח אחרן קריקסטיין בבאול את גומי ריישם מפריטניה 6:7,6:7,7:5.

מחזור ראשון ללא הפתעות

מאת שמואל קליגר

כדוריד

במשחק המרכזי של המחזור הראשון לליגה הלאומית בכדוריד נבדה האלופה, מכבי ראש"צ על מכבי פ"ת בתוצאה 13:19 (8:8).

במחצית הראשונה הצליחו המכבים מאם המשמשת להחת ידיב שקול לאלופה ודק כישר טעני עזיקו של השחקנים הצעירים מעיר הין מגע מהם בסיום אי נעימות. המשחק הפסיד נעדר ביתר.

יריבתה המושבעת של הפועל ראש"צ, מכבי ראש"צ שרוגנה בתום הפגה שעברה במקום השני ניצחה בקשי רב את הפועל פ"ת 21:25. הפועל ר"ג שמיימה שלישית ניצחה את הפועל נוף־ים 22:24. במשחק שהוקדם נצרף שלשום ניצחה מכבי קרית שדה חולון את הפועל הוחמה 14:18.

העלה המרשה לליגה הלאומית, א.ב. נס ציונה. פתוחה הופעותיה בליגה הבכירה ב„רגל ימין" לאחר שניצחה אם מכבי רחובות 19:21. מכבי נתניה ניצחה את אליצור הרצליה על חדר של שער 16:17.

פרט לנצחונה המפתיע של נסציונה התגבלו משחקי המחזור הראשון על מי מנוחות והפתעות לא נרשמו, אולם כמה משחקים שקלים של קבוצות הצמרת מוכיחים, כי יהיה מעניין השנה בליגה הלאומית בכדוריד.

מחזור ראשון ללא הפתעות

מאת שמואל קליגר

כדוריד

ראש"צ, מכבי ראש"צ שרוגנה בתום הפגה שעברה במקום השני ניצחה בקשי רב את הפועל פ"ת 21:25. הפועל ר"ג שמיימה שלישית ניצחה את הפועל נוף־ים 22:24. במשחק שהוקדם נצרף שלשום ניצחה מכבי קרית שדה חולון את הפועל הוחמה 14:18.

המהלומה שהביאה רק כסף

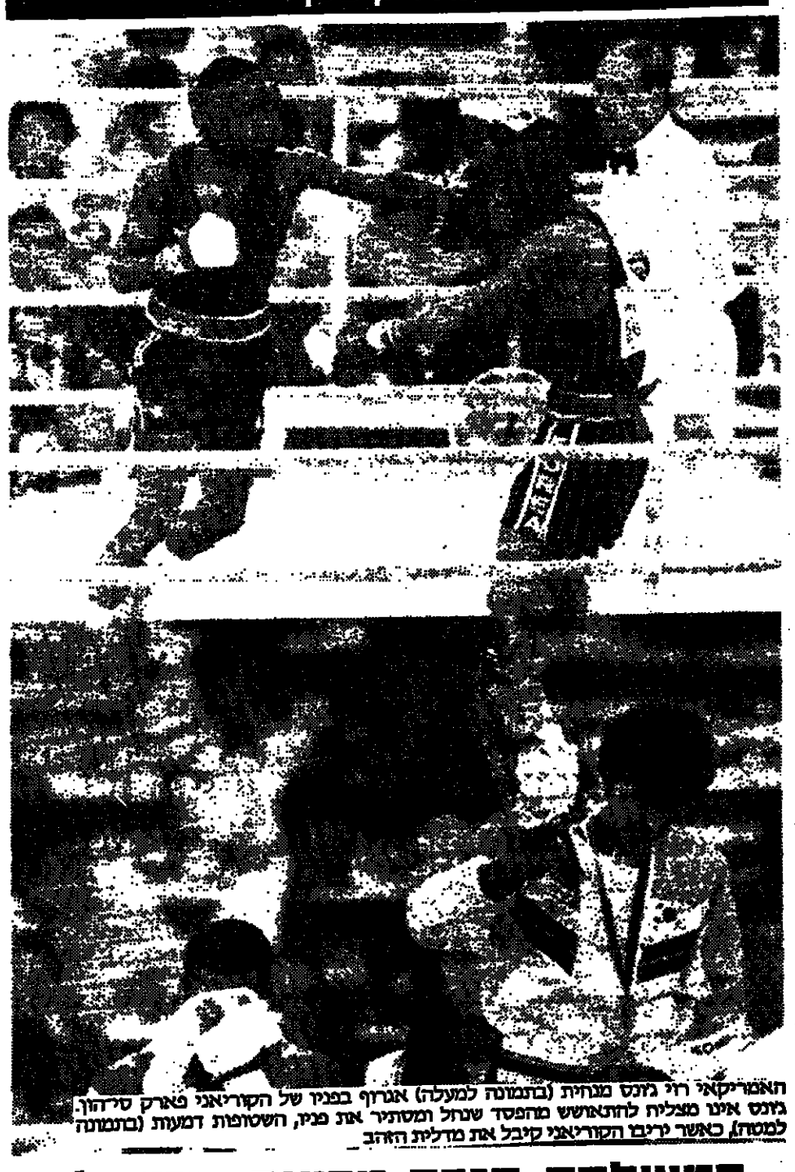

האמריקאי רוי גונס מנחית (בתמונה למעלה) אגרוף בפניו של הקוריאני פארק סיהון. גונס אינו מצליח לזוז מאושש מהפסד שנחל ומסתיר את פניו, השטופות דמעות (בתמונה למטה), כאשר יריבו הקוריאני קיבל את מדליית הזהב.

המשלחת חזרה מרוצה מסיאול הטורטנים יועמדו לועדת משמעת

יצחק אופק: „הם הונו את כולנו • הביע צער על הנסיעה ברכב ביום כיפור • אורי אפק: „זה היה פרק חינוכי שלילי" • לדעת חברי המשלחת היו הישגים לצד אכזבות

מאת סופר „דבר"

המשלחת הישראלית לאולימפיאדת סיאול שבה אתמול לארץ עם חיוכים. המפורסמים והמלחים שיבחו אלו את אלו, הדגישו, כי דאז שותפים לחוויה גדולה והמבדיל־דיבריה, כל אחד בדרכו הוא, את הסיבות לחזרה המוקדמת מהאולימפיאדה.

ראשון המשלחת לא יכולים גם אם רצו, להמלט מהנושא של האחים טורסן ופרשת הפלגתם ביום הכיפורים. ראש המשלחת, יצחק אופק הדגיש: „הם הונו את כולנו". הוא ציין, כי עדיים של האחים טורסן יקבע בבית הדין המשמעתי של ההתאחדות לספורט. מנהל המשלחת, אורי אפק, אמר: „זה היה פרק חינוכי שלילי".

ראשי המשלחת אמרו, כי לא החזירו את האחים טורסן לארץ למחרת יום הכיפורים מאחר שבאותו יום לא ניתן היה לקבל תמונה מדויקת לגבי מעשיהם ביום הכיפורים היה צורך בבדיקת הענין עד תומו.

אופק הביע צער על העובדה, שהשתמש ברכב יום כיפור כדי להגיע מהתפילה בכפר האולימפי לבית המלון המרוחק 35 ק"מ מהכפר.

לגבי הישגים הספורטיביים אמר אופק, כי מסדת השתתפות המשלחת במסגרת תנאים המגבלות, שחלו על הספורטאים הישראלים. „היו כמה הישגים לא מבוטלים לצד אכזבות", הוא ציין.

אורי אפק אמר, כי פרשת האחים טורסן ופרשת הופעת המתאגרפים בדרום־אפריקה העיבו על הופעה בסיאול. הוא חלק שבחים רבים למתאגרף יהודה בן־חיים. „שמשיך להתנהג כמו גבר למרות שבצבר ממנו להתחרות האי סייע כל העת לחבריו יעקב שמואל".

יעקב שמואל, שדורג חמישי במשקל עד 57 ק"ג, היה כמובן מאושר. „אני מאמין שבעוד שלושה חודשים, ולכל היותר שנה, נוכיח לשוב ולהתחרות בזירה הבין־לאומית. אני מתחיל כבר להתכונן לבצלאל". מצליחה אחרת במשלחת, המתעמלת רחיטל שרון, אמרה: „אני מרוצה מהתוצאות שקבעתי".

גילי אמיר, אחיו של השייט אלדד, הגיש לו זר פרחים וקיבל אותו בחיבוקים. אלדד עצמו הדגיש, כי חייבים להעניש את האחים טורסן במלוא חומרת הדין.

רהיטים

• מבצע המשקלל סלונים שים ר' ב' ר' 490- 03-284589 03-286330 (16446)

מקררים

• קנה מקרר־מגן אמקר תוריאן המקנה מגן 03-793201 03-793205 (16901)

• קנה מקרר, כביסה, כביסה +כביסה 03-297451 03-384555 (16841)

הלוואות

• מבטיח לשכירים עד 3000 ש"ח ללא ערבים 03-909045 03-909046

• -3000 ש"ח ללא ערבים הלוואות לשכירים בלבד! 03-888132 (16940)

• לשכירים עד 2000 ש"ח ללא ערבים עד 12 תשלומים 03-384455 ד"ר מ"ת 48 ת"א מרכז (16867)

• -3000 ש"ח ללא ערבים הלוואות לשכירים בלבד 03-378112 (16829)

• עד 25000 לשכירים ולבעלי עסקים אשראי ללא ערבים 03-372623 (16794)

• מידים 5000 ש"ח תוך כ"מ 03-323887 03-9391116 03-660341 (16778) 06-576335

• לשכירים עד -6000 בלבים ללא ערבים 03-384946 03-370122 (16748)

• עד -3000 ללא ערבים, הנחה לבעלי עסקים 03-384074 (16749)

• לשכירים עד -3000 ללא ערבים 04-670979 053-339372 03-575790 (16740)

• לשכירים -5000 ללא ערבים עד 12 תשלומים 03-381721 (16713)

ריפוי והרזיה

• מסאג' עלי מסאג'יסטית מקצועית מומחית מלון "ארמון" אלנבי 62, 03-657913 יומנה.

• „28 לבמה נעל מנעילות, פן 1, 03-374637 יומנה. (16991)

• מקצוע! ומנהלי מרפאות ונערות בשלוח 21 מהנהגה 03-913176 03-911555 (16998)

• מעלים מלונות בי מרכז ומרכז מרוחב אשקלון יפה 08-676345 (16964)

• הנן בבר לחודש בחודש! מבצע אמקלון אבי 03-776345 (16796)

• הנמה הבדה לדשות וביור בבה מחדר מבצע 03-378237 (16574)

פולש ונקיון

• "הנדאם" נקיון ושליש לישם אבו +פ־סטל המאחדים 03-591003 (16943)

• "המנקל" פולש ונקיון שכירים ופ־סטל הבדה ותבנה 03-301119 (16926)

• "שמחת" פולש הבדה בבבעב הבדה פ־סטלת הדם 03-392362 (16915)

• "פ־סטל" נקיון, פולש, הבדה, הבדה פ־סטלת בבבע 03-300631 (16913)

• "דקל" נקיון פולש הבדה +פ־סטל ב־2 תשלומים 03-310050 (16920)

נרשמו לנישואין

• הרבנות בראשית אשקלון יפה יוסף בן יעקב רחוב ישראל אשקלון מעיה רחוב בה עזרא רוזקה ישראל אשקלון (16826)

• אלעים מלונות בי מרכז רחוב מרוחב אשקלון, מקבל אדים בת מלאם רחוב ישראל אשקלון (16822)

• בטחון מלאכה של בנות לבבה, בן מבלוה 052-570073 (16820)

• הדרשות בחדות ברמה לחידי דיסקוסי הבנה נכונה 03-9342789 (16342)

• רובבות מקפיה בת 19 מבקרת בבבדים לבלוה 03-285285 (16339)

זיפות גגות

• הנן בבר לחודש בחודש! מבצע אמקלון אבי 03-776345 (16796)

• הנמה הבדה לדשות וביור בבה מחדר מבצע 03-378237 (16574)

בוילש ונקיון

• "הנדאם" נקיון ושליש לישם אבו +פ־סטל המאחדים 03-591003 (16943)

• "המנקל" פולש ונקיון שכירים ופ־סטל הבדה ותבנה 03-301119 (16926)

• "שמחת" פולש הבדה בבבעב הבדה פ־סטלת הדם 03-392362 (16915)

• "פ־סטל" נקיון, פולש, הבדה, הבדה פ־סטלת בבבע 03-300631 (16913)

• "דקל" נקיון פולש הבדה +פ־סטל ב־2 תשלומים 03-310050 (16920)

נרשמו לנישואין

• הרבנות בראשית אשקלון יפה יוסף בן יעקב רחוב ישראל אשקלון מעיה רחוב בה עזרא רוזקה ישראל אשקלון (16826)

• "אלעסיר" ללקחות שלא מומחים ומבבבים בחשבה הראשונה סיכומנה לקחות בדרים חדים שבב הבבאים לקחות בחדים 03-204316 (16817)

• יש הבעבעת הנשמה לחדיר עם איש עסקים 03-5461783 "שמ" (16863) לבשים שדות הבבם

• "PERSON" מרכז הזמנות נוער עבורכם המאשר לך להגיע לבקשקר בהתאבה בדבים ללא בלבלה 03-460451-2

• שדות חדש של V.I.P בעבדים ובחדים לבבדים לבבדים ובחדים ללא בחדים 03-289121 (16786)

• אנו הבבדים יום הבבה הבלדה ועדין ללא בחדים בחל־אביב ודבה ירושלים ובלילה V.I.P בדים לבבדים אחדים 03-289121 (16784)

• "שר" בכל פרבנים וכל בבבם יש עליהם הבלבחה הבדהה הבבה הבדב הבאדן הם הבלבלה שלנו. 03-248333 03-249606 +בלילה ירושלים (16619)

• "שר" אם בבדנבר בלונדרינן, שחרחרות אר נעיה בת 19 בלבל 02-249606 (16618)

שונות

• "עלוב־קסמי" עלון המבדרים הבדל בישראל להבבבת 03-5742234 עד הבבת (16491)

הכרויות

• בלילדים בחדות ישת הבעבת יחם בחבר לבדים 03-239108 (16960)

• "LEXI" ישפחות הבבלבנטים מרבה בבלאומית לבדבר. מלון +ירושלים 03-460052 (16957)

• "EMPIRE" הבבת בלבדבנים, שחרחרות הבבבנת מרבה בבלאומית +ירושלים 03-5101255 (16953)

• "שבדבר" חדיה מרבה בבלאומיות לאבבי עבבים ובדבים מבבדבבות, הבבבנת יפיבחם לכל אדבים (16905) 03-623804 03-621445

• "CLASS-X" המבבן הבבדבבן שלנו כבבו את חל־אביב הבבבת שלנו 03-238318 (16855)

• K.G. הבבדות ולבדי הבבבה בבלה בבבר 059-76969 מבר 6116 +ירושלים (16839)

דרוש
מדריך
בביידת הדרכה
★ לעבודה עם ילדים
★ נסיון בהדרכה ובהדאה
★ רשיון נהיגה 03 ומבה
מלבבן 03-5414381

ריפוי והרזיה

• לבדבאב ליחי ובבבב! מבבב בבבבבה בבבבן הבל 02-363676 (16790)

• הבבה בבחבר בעיר אבבלן בבבבר, מלון בבה הבדבבה 02-383393 (16714)

• "בלאם" מבבב אבבבבבי בבבבה +בבבה הבבן־בבבר 02-244824 31 (16664)

• בבבב בבבן הבבבה הבבבה־הבבבבבים 6 ובבדבבים 02-245136 +ירושלים (16601)

• יבבבבה מחל־אביב לבבבבן בבבלה כלל מיבבה 03-446374 03-453641 (16551)

נחליה

ריפוי והרזיה

• ישבבייה מבבבבה מבבבבים לבבבבי 03-231275 03-222422 (16459)

למשרד בתל־אביב
דרושה
כתבנית
למעבד תמלילים
עם ידע בעבודת מזכירות
לאחר שרות צבאי (לא מעשנת)
שעות העבודה מ־10.00–18.00
לפנות טלפונית לרווחי 03־212253

הכדורסל הערב להילוך גבוה משחקים קשים לחולון ולת"א

מאת משה כהן

הליגה הלאומית בכדורסל נכנסת להילוך גבוה. שלשום קבלנו בעיר הכרמל רמז ראשון לכך, בעת שמכבי ת"א מהפועל חיפה במתנה נצחון. הערב יש־ם שני משחקים מעניינים במסגרת משחקי המחזור ה־3: הפועל וחולון תנסה לגבור בביתה על הפועל גליל־עליון ומשה ויינקרנץ, חיים חלומיסקן ומיקי ברקוביץ ינסו להילוך את מכבי ראשל"צ לנצחון על הפועל ת"א בביתה.

אין ספק, כי לפחות על הנייר חולון טובה יותר. לרשותה עומד צוות שחקנים מעולה ואפילו שחקני הספסל מסוגלים לגבור על רוב קבוצות הליגה הלאומית. גליל־עליון לא שכנעה עד־כה. היא גברה בקושי רב על הפועל חיפה וגם במשחקי המכנון, שנערכו לפני פתיחת העונה לא גילו חניכיו של מולי קצורין יכולת מרשימה במיוחד.

בין שתי הקבוצות קיימת מסורת של מפגשים מרתקים. חניכיו של מולי קצורין אוהבים להתעלות על עצמם מול חולון. אולם, חולון היא הפייבוריטית וכל תוצאה פרט לנצחון משכנע של חניכיו של מרזין קסלו תחשב להפתעה.

באוטיסקין יערך מאבק פיקאנטי בין ויינקרנץ, חלומיסקן וברקוביץ לבין הפועל ת"א. לכל אחד מהשלושה יש סיבה מיוחדת להצליח מול ה„אדומים". ערכה שכנעו שחקני עיר היין יותר לעומת יריבתם, אבל אסור להספיד כוכבי כדורסל כמו מאנגס וחיל"אמס. לת"א יהיה קל יותר הערב מתחת לסלים. צריך לזכור ששתי הקבוצות לא משופעות בשחקנים גבוהים בעלי שיעור קומה, כך שצפוי לנו משחק מהיר וחזק מתח.

ברמלה תזכה מכבי חיפה בנצחון קל מול הקבוצה המקומית המפורדת. הרמלאים שמשו בשר תותחים לרוב קבוצות הליגה הערב יהנו מכך שחקני עיר הכרמל.

הפועל ירושלים תשאף לזכות בנצחון בכורה מול קבוצתה החלשה מולי קצורין אוהבים להתעלות על עצמם מול חולון. אולם, חולון היא הפייבוריטית וכל תוצאה פרט לנצחון משכנע של חניכיו של מרזין קסלו תחשב להפתעה.

באוטיסקין יערך מאבק פיקאנטי בין ויינקרנץ, חלומיסקן וברקוביץ לבין הפועל ת"א. לכל אחד מהשלושה יש סיבה מיוחדת להצליח מול ה„אדומים". ערכה שכנעו שחקני עיר היין יותר לעומת יריבתם, אבל אסור להספיד כוכבי כדורסל כמו מאנגס וחיל"אמס. לת"א יהיה קל יותר הערב מתחת לסלים. צריך לזכור ששתי הקבוצות לא משופעות בשחקנים גבוהים בעלי שיעור קומה, כך שצפוי לנו משחק מהיר וחזק מתח.

ברמלה תזכה מכבי חיפה בנצחון קל מול הקבוצה המקומית המפורדת. הרמלאים שמשו בשר תותחים לרוב קבוצות הליגה הערב יהנו מכך שחקני עיר הכרמל.

הפועל ירושלים תשאף לזכות בנצחון בכורה מול קבוצתה החלשה של אליצור נתניה. הירושלמים נראים טובים יותר והם המועמדים לזכות בנצחון על חשבון חניכיו של יהושע רוזין.

הפועל איתן/בת תנסה לעשות צרות לקבוצה המגובשת של מכבי ר"ג. שחקני עיר הגנים טובים יותר, אבל הם סובלים לעיתים מחוסר יציבות. בכל מקרה, הפסד רבתי־גי יחשב להפתעה.

„דרבי" אליצור בליגה לנשים

משחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדורסל לנשים ייערכו הערב.

המשחקים: בני יהודה – הפועל ת"א; אליצור ת"א – אליצור ומולון; הפועל גלבוע – הפועל חיפה; מכבי ת"א – אליצור קרית־אונו; מכבי מוצקין – הפועל נהריה; מכבי רמת־גן – הפועל בעת־חדים.

האוהדים בטבריה זועמים: פרצו למשרדי ההנהלה

מאת גבעתי בן יוסף

חלק מאוהדי הפועל טבריה דרעמים על הנהלת הקבוצה. אתמול נפרצו שוב משרדי האגודה ולציוד המשרדי נגרם נזק.

בפעם הראשונה פרצו אוהדים אלמונים בתחילת השבוע למשרדים הבבדים בבמצעת הפועלים. הנגשה תלונה במשטרה, אבל אתמול חזר הדבר על עצמו.

בינתיים, ממשיכים חלק מחברי ההנהלה להמשיך ולתבוע את פיטוריו של דוד בר נור. המאמן עצמו לא נראה מופרד בביתחד ואתמול הוא הגיב בקור רוח: „איני מתיחס לרכילויות ואיני מתבטון לחסיל מסקנות. אני אמשיך לעבוד על־פי התכנית שהכנתי ואני בטוח שתתבצעות לא יאחרו לבוא".

נערי גרמניה למחנה בארץ

בחצות הנערים של מערב־גרמניה תגיע לארץ בחודש פברואר הקרוב למחנה אימון שבמהלכו תקיים מפגש כפול עם נבחרת הנערים של ישראל.

שתי הנבחרות, המתכוננות לתחרויות קדם־אליפות אירופה, נפגשו בשבוע שעבר בגרמניה הגרמנים ניצחו 2:3.

הנערים חידשו אתמול את האימונים לקראת המפגש עם נערי הלגה, שייערך ב־9 בנובמבר בארץ.

עשר נבחרות נגיע בכדורגל ישתתפו בטורניר בינ"ל בדצמבר

מאת שמואל קליגר

עשר נבחרות ישתתפו בטורניר הנוער שיהיה בדצמבר בארץ ושש נבחרות ישתתפו בטורניר מקביל של נבחרות נערים עד גיל 16 – במסר אתמול בישיבת המזכירות של ההתאחדות לכדורגל.

ועדת משנה קיימה דיון בעניין השחקנים הזרים ובעיקר עסקו המנהלים בהגדרות מי יהיו השחקנים הזרים, למי ייחשב כזרגלן זר, מה יהיה מעמדם המשפטי ומאילו מדינות יבואו. סרם נתקבלו ההלטות.

בבית זרע מחזירים את העטרה ליושנה בכדורעף

מאת גבעתי בן יוסף

„משחק של ההתישבות העובדת", או ליתר דיוק „משחק השומר־הצעיר" – קראו בשנות ה־50 למשחק הכדורעף. הקיבוצים הובילו את הענף ורובם באו מתנועת „השומר־הצעיר". בכל קיבוץ נמצא משוגע לדבר. בין המשוגעים היה איש בית זרע חיים בורד, לימים שחקן נבחרת ישראל וכדורעפן ה־40 של מדינת ישראל.

בורד, בשיתוף חברים נוספים בקיבוץ בית זרע, הצעידו את קבוצת הכדורעף להישגים מרשימים – אלופי הליגה ומחזיקי גביע המדינה במשך כמה שנים.

בית זרע היתה שם דבר בכדורעף הישראלי ו„המחלה" הזלה להתפשט בקרב קיבוצים נוספים בסביבה – אפיקים ודגניה ב'. עקב התפתחות הכדורסל והפיתוח לענף פרשלאי" חלה בקיבוצים בסיבה בהתיחסות לכדורעף. המומבים מקרב בני הנוער הרגישו לעסוק בכדורסל.

קיבוצים רבים הוחלטו לוותר על הכדורעף לטובת הכדורסל. הדבר קרה גם בעמק הירדן, אבל בית זרע המשיכה לשמור בעקשנות על הנחלה, חוץ התנאים הקשים, כמו הדרך שחקנים ואולם ראוי לשמה.

במרוצת הזמן ירדה הקבוצה לליגה הארצית, אבל בשנת 1968 היא שבה וכבשה את הליגה הלאומית, כשהשחקן המוביל שלה היה משה כהן, לימים מאמן נבחרת ישראל.

משה כהן מחזיר עטרה ליושנה. רק פציעה מרגיזה בתאונת דרכים קטעה את פעילותו כשחקן והוא נאלץ לפרוש. ואכן, בשנת 1978 הקבוצה ירדה שוב לליגה הארצית ולבסוף היא התפרקה. כעבור שלוש שנים חזר יוסי אידלסון לקיבוץ בית זרע והחליט לקחת על עצמו את הקמת הקבוצה. הוא קיבץ סביבו שחקני עבר, שחלקם עבר את גיל ה־40, ושם את הקבוצה לליגה ב' והחל לשחק באופן מסודר.

כעבור חמש שנים שבה הקבוצה במפתיע לליגה הלאומית. משה כהן נרתם אף הוא למשימה והחל לגייס בני נוער מקיבוצי הסביבה. זאב שור, יו"ר המועצה האזורית עמק הירדן יחד עם רכז הספורט, צאלי אלרועי הגישו סיוע והקבוצה נקראה הפועל בית זרע/עמק הירדן.

בנסים של הקבוצה – אומר אידלסון – מצוי בבית זרע. אולם על מנת לחזיק מעמד בליגה הלאומית הבינו כולם שיש צורך וחוץ במציאת שחקני רכש ולכן נחתם הסכם עם המאמן יעקב נרסון והחלו מגעים עם חיים בורק ויוסי פריימן ממכבי חיפה.

יוסי אידלסון מודאג ממצבו של הכדורעף הישראלי „לדעתי קיימת בעיה של שיחוק הענף. אין כיום בארץ מי שמשוקן נכונה את הענף והרבה כוחות מעולים בודחים לכדורסל והתפכים לשחקני ספסל, שיכלו לכבוש במגרשי הכדורעף, אבל אני שמח שבית זרע חוזה לימיה הטובים".

בית זרע מחזירים את העטרה ליושנה בכדורעף

מאת גבעתי בן יוסף

„משחק של ההתישבות העובדת", או ליתר דיוק „משחק השומר־הצעיר" – קראו בשנות ה־50 למשחק הכדורעף. הקיבוצים הובילו את הענף ורובם באו מתנועת „השומר־הצעיר". בכל קיבוץ נמצא משוגע לדבר. בין המשוגעים היה איש בית זרע חיים בורד, לימים שחקן נבחרת ישראל וכדורעפן ה־40 של מדינת ישראל.

בורד, בשיתוף חברים נוספים בקיבוץ בית זרע, הצעידו את קבוצת הכדורעף להישגים מרשימים – אלופי הליגה ומחזיקי גביע המדינה במשך כמה שנים.

בית זרע היתה שם דבר בכדורעף הישראלי ו„המחלה" הזלה להתפשט בקרב קיבוצים נוספים בסביבה – אפיקים ודגניה ב'. עקב התפתחות הכדורסל והפיתוח לענף פרשלאי" חלה בקיבוצים בסיבה בהתיחסות לכדורעף. המומבים מקרב בני הנוער הרגישו לעסוק בכדורסל.

קיבוצים רבים הוחלטו לוותר על הכדורעף לטובת הכדורסל. הדבר קרה גם בעמק הירדן, אבל בית זרע המשיכה לשמור בעקשנות על הנחלה, חוץ התנאים הקשים, כמו הדרך שחקנים ואולם ראוי לשמה.

במרוצת הזמן ירדה הקבוצה לליגה הארצית, אבל בשנת 1968 היא שבה וכבשה את הליגה הלאומית, כשהשחקן המוביל שלה היה משה כהן, לימים מאמן נבחרת ישראל.

משה כהן מחזיר עטרה ליושנה. רק פציעה מרגיזה בתאונת דרכים קטעה את פעילותו כשחקן והוא נאלץ לפרוש. ואכן, בשנת 1978 הקבוצה ירדה שוב לליגה הארצית ולבסוף היא התפרקה. כעבור שלוש שנים חזר יוסי אידלסון לקיבוץ בית זרע והחליט לקחת על עצמו את הקמת הקבוצה. הוא קיבץ סביבו שחקני עבר, שחלקם עבר את גיל ה־40, ושם את הקבוצה לליגה ב' והחל לשחק באופן מסודר.

כעבור חמש שנים שבה הקבוצה במפתיע לליגה הלאומית. משה כהן נרתם אף הוא למשימה והחל לגייס בני נוער מקיבוצי הסביבה. זאב שור, יו"ר המועצה האזורית עמק הירדן יחד עם רכז הספורט, צאלי אלרועי הגישו סיוע והקבוצה נקראה הפועל בית זרע/עמק הירדן.

בנסים של הקבוצה – אומר אידלסון – מצוי בבית זרע. אולם על מנת לחזיק מעמד בליגה הלאומית הבינו כולם שיש צורך וחוץ במציאת שחקני רכש ולכן נחתם הסכם עם המאמן יעקב נרסון והחלו מגעים עם חיים בורק ויוסי פריימן ממכבי חיפה.

יוסי אידלסון מודאג ממצבו של הכדורעף הישראלי „לדעתי קיימת בעיה של שיחוק הענף. אין כיום בארץ מי שמשוקן נכונה את הענף והרבה כוחות מעולים בודחים לכדורסל והתפכים לשחקני ספסל, שיכלו לכבוש במגרשי הכדורעף, אבל אני שמח שבית זרע חוזה לימיה הטובים".

נדחה עירעורן של נדב הנפלד לשחק בלאומית

בית המטפט העליון דחה את ערעורו של נדב הנפלד, שחקן נבחרת ישראל בכדורסל, שביקש לקבל שיחרור מקבוצתו אגודת ספורט רמת־השרון. השופטים דחו את הערעור והודיעו כי הנימוקים יימסרו במועד אחר.

הנפלד בן ה־20 נרשם לאגודת רמת־השרון בעודו ילד. השנה סירבה האגודה להענות לבקשתו לשחק בליגה הלאומית ודרשה שיטוב לשחק בשורותיה בליגה הארצית. הנפלד פנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב וביקש לכפות על האגודה להעניק לו שיחרור. השופט המחוזי שאול אלוני דחה את בקשתו והא עידעו לבית המשפט העליון.

הנפלד אמר לאחר הדיון, כי בעונה הקרובה, עד לשיחרורו מצה"ל, יכשיר להתאמן בקבוצת הפועל גליל עליון שבה שיחק עד כה, אך הוא לא יוכל לשחק בה. (ע)

הלוח הכללי • ידיעות אחרונות • הלוח הנפוץ ביותר • דבר ראשון בבוקר

עסקים

• לחסכה לשמרי לבי"ל מלאן 70 מלי מבנה ולאמן ובאל 03-698595 03-416613 (16777)

אולמות

• דרושה אישה בעיתה כבת 50 לבנים הבא לחיה עם עבודות קלות בשר כיבו המביבה לאלבנה בקן 70, תנאים טובים לשמאשה לאמת לסלמן 03-5619191 (16528)

• לשטר מחאה"ר פינו דרושים מבנים ועורכי מבנים הנאים מעלים 03-889187 (16527)

• מלבריות בחת +עבודת נקיון לעמדה ובדבים 03-655096 03-455990 (16486)

• דרושה מבחת עד גיל 45 לעמדה בשרה חל־אביב 03-455990 (16484)

• לחלבה בבי־ברק עבר מסר לעמדה מבחלת 03-5789165 (16469)

חניות

• בשביל חנות ליד קרקיבי מאבן בבדיל ת"ש 570 מלי בשלמה מבלל בלחה בחיים לעשיבה רחי בחיבן "בבי־דיים" 03-611194-5 (16641)

הצעות עבודה

• חוק חדש בחלבה בחיבה בחיבה לפי חוק זה אשר בחלבה לקבל. אדם מבבבה מרבבת בחיבן בעת אם בחבה ובחיבן בעת אם בחבה מחלבה בל. אלא אם מבבבה מנעים בבבבה בל. אדם המבים לעבבה הנדונה. הבבבלים בבבים לבבב בבבב חבבב. (16677)

מכוניות

• מבלו 505 1982 98,000 ק"מ בבבבב הבבבן 03-861142 (16979)

• מדר 504 1982 הבבה 03-5050158 03-378987 (16756)

• מבבבה 1600 1979 אוטומטית +מבבן מבבבבבה 03-500958 03-305784 (16645)

• "מבבבה רבבבבן" מבבבה 505 סטיישן, אוטבבה 80, לבבבה 82, בלבה 88, בבבבבה, בבבה, בבבבבים, מבבה 131, בבבבים AX4, מבבבה מבבב

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

קונצרט התזמורות המאוחדות

ב־12 בדצמבר יתקיים בקנדה הקונצרט השנתי של התזמורת הסימפונית הבין־לאומית, בהשתתפות נגנים מישראל. הקונצרט יועבר ישירות ליותר מ־60 מדינות ברחבי העולם. ישראל לא ברשימה.

לפני כארבע שנים נערך בשטוקהולם המפגש הראשון של תזמורת פילהרמונית שכל נגניה (שמספרם היה מאה) באו מכל קצות תבל. נציגים נבחרים של תזמורות מובחרות מארצות רבות. לאחר חודרות מייגעות הופיעה התזמורת בקונצרט חגיגי בניצוח קרלו מריה ג'וליני וניגנה את הסימפוניה השמינית של ברוקנר. הקונצרט הוקדן ושודר ישירות לכל הרבשות ואף הוקלט בתקליט מסחרי. ההכנסות הוקדשו לסיוע לילדים נזקקים באחורי מצוקה. מאז הפך המפגש לאירוע קבוע. מדי שנה התחלפו הנגנים והמנצחים. ב־1986 התקיים הקונצרט בריו דה ז'אנירו בניצוח לורין מאזל. בשנה שעברה – בטוקיו, בניצוח ג'וזפה סינופולי. בכל המפגשים השתתפו גם שני נציגים מישראל – מהפילהרמונית הישראלית ומהתזמורת הסימפונית ירושלים. הקונצרטים עצמם לא הוקרנו בארץ. הסיבות שמורות למנהלי הטלוויזיה הישראלית.

במפגש הקרוב במונטריאול בקנדה יתכנסו שוב כמאה נגנים מיותר מהמישים ארצות לעריכת חזרות ולהשתתפות בביצוע הסימפוניה התשיעית של בטהובן. הנציגים הישראלים יהיו גם הפעם קשתנים מנוסים: הכנר משה מורביץ (מ"מ נגן ראשי) מהפילהרמונית; הויולן זאן היימזון (נגן ראשון) מתזמורת ירושלים, רשות השידור. על הקונצרט, שיכלול גם את הפתיחה לאוגוורה מס. 2 של בטהובן, תנצח המוסיקאית הצרפתית מרגריט לוריאן, שהיא, למעשה, מהיוזמים והמייסדים העיקריים של התזמורת הבין־לאומית. החידוש הבולט השנה – השתתפותן של שתי מקהלות מפוארות בפאריס ובסן־פרנציסקו ששירתן, בסימפוניה התשיעית, תועבר במהלך הקונצרט יסירות משתי הערים. הופעתן תוקדן על מסכים ענקיים. לגראן תנצח על המנגנון המורכב (התזמורת והמקהלות במוקדים נפרדים) מדוכן המנצחים באולם הקונצרטים במונטריאול. הסימפוניה שבה קוראים בטהובן ושילר לאחוות כל בני האדם באשר הם, תוקדן באמצעות לווייתים ליותר משישים מדינות בעולם (ביניהן גם באלה שאינן מיוצגות בתזמורת). ברשימה הארוכה שפורסמה רשמית טופיעות, בין השאר, פורטוגל, ספרד, יוון, ברזיל, דרום קוריאה, סרי לנקה, תורכיה, קפריסין, סיוואן, נורווגיה, טוניסיה, יפאן ושווייץ. ישראל, הנחשבת בעולם הנאור למדינה שיש בה פעילות מוסיקלית פורחת ומגוונת ושרבים מתושביה הם חובבי מוסיקה נלהבים, אינה נכללת ברשימה. הסלוויזיה הלאומית שלנו, כמנהגה, מעדיפה להתעלם מאירוע חרבותי כה חשוב. יתכן שיקרינו קטע, לא ארוך ולא „מסובך", כדי לצאת ידי חובה.

ישראל דליות

„מוסיקה עכשיו" במוזיאון ת"א

„מוסיקה עכשיו" הוא שמה של סדרת קונצרטים חדשה שתיפתח במוזיאון תל אביב ב־12 בנובמבר, במסגרתה יושמעו בכורות של יצירות ישראליות חדשות. בקבוצת המלחינים יוסי מר־חיים, אריק שפירא, משה זורמן, עודד אסף, רון וידברג, ראובן סרוסי ודן יוחס.

בקונצרט הראשון יגישו עודד אסף והזמרת ראומה עבאס מעין הומאז' לזמר הארצישראלי המבוסס בעיקר על לחנים בלתי נודעים של עמנואל עמירן, מתתיהו שלם ודוד זהבי. יוסי מר חיים מביא לאירוע את היצירה „מכתב למילים של מאיה בזרגו בהשתתפות מקהלת נשים מתוך מקהלת „קאמרן", טייפ וסקסופון סולו. רון וידברג הלחין שבעה שירים של דוד אבידן והיצירה הנקראת „בטחונות" תושמע על־ידי עדי עציון. עוד בקונצרט – ביצוע בכורה ליצירה של אריק שפירא „בנינו הירושמיה אל השמש העולה" בהשתתפות גיל אלון, הזמרת, ציוד אלקטרוני וטייפ, על־פי פואמה מאת רוברט פן וורן. ראובן סרוסי יביא את „רונדו" לחמישיית כלי נשיפה מעץ.

הקונצרט השני יתקיים ב־3 בינואר 89 ובו יושמעו ביצועי בכורה ליצירות לכלי סולו עם הפסנתרניות נטשה סדסון ומיכל טל, נגן כלי הנשיפה פטר ודטה־יימר והקלרניתן גרשון דמבינסקי.

המסע אל העתיד

מופע של קרני לייזר ב„סינרמה"

עומדים על רחבת ה„סינרמה". ברקע צלילי „מלחמת הכוכבים". קרני לייזר ירוקות נשלחות מנקודה אחת לכל חלל האולם ויוצרות אפקטים מהממים ביופיים. בתחילה הן מרצדות לקצב המוסיקה ומקיפות אותך עד כדי עירפול ראש וחושים. אחר־כך „עטפו אותך הקרניים וייצרו מעין משעול, שהולך ומתרחב כלפיך, מתחיל מלמעלה וירוד עד לריצפה. ולפתע יצטרפו הקרניים לכלל מסגרת תלת מימדית ואתה, כביכול, מוזמן להיכנס אל תוך המנהרה, שאולי תשים אותך בתקופה אחרת, בעולם אחר. מאוחר יותר יפליאו הקרניים לעשות בציורים גראפיים, הנה הסוס הקטן הולך וגדל וגדל ומתקדם, עד שיגיע למרכז ופתאום מאי־שם צצים בשורה אחת המוני סוסים קטנים זעירים – ולפתע ציפור, וקיגולים, וריבועים, הקרן נעה כנשלטת ביד אמן.

לנפלאות אלו ואחרים בחסכת הסינרמה ועקבה, אהראים ארבעה דרום־אפריקאים ש„עשו עליה" – שני מהנדסים, מבנאי מוחה לתיפעול קרני לייזר ורופא. ראפל אייבל, המהנדס, אומר כאת הקרן הם מפרקים להמוני קרניים, עד אלפיים, ובעזרת המראות הם יכולים ליצור את כל האפקטים שמורכבים מהפרדות הדקות של הקרן. את מופע הבכורה עשו הקרניים בפתיחת מפרץ אמנון שבכינרת לפני כחודשיים (מי שצפה בטלוויזיה בערב סוכות, יכול היה לראות את התוצאה). ירדנה ארזי גם היא רתמה את מכונת הלייזר להופעתה בטלוויזיה.

מכונת הלייזר שבידי המפעילים היא היחידה בארץ וכל ערב ששי ב־1.00 ד־2.00 אחר חצות ניתן לצפות במופע. שנמשך כספר דקות.

הדס מגן

לזכרו של אליהו גת

במסגרת „פסטיבל צפת 88" נערכו שלושה ימי פיארה וציור בנושא – „צפת, סימטאותיה ונופיה" – לזכרו של הצייר אליהו גת, שהיה חבר בקריית האמנים ונפטר בצפת לפני שנה בדום ימי היצירה נערכה תערוכה ב„מסגד האדום" וחולקו פרסים לציירים שמסרו בציוריהם את אחוירותה האותנטית של צפת. ראש עיריית צפת זאב פרל אמר באותו מעמד שהמפעל אינו חד־פעמי ושבכוונת העיריה להפך אותו לאירוע שנתי נושא פרסים.

תושבי קריית האמנים, ציירים וידידים, שבאו מכל קצוי הארץ, העלו פרקים מחיי הצייר גת. סיפרו על מאבקו כנער עולה, על שנותיו כסטודנט לציור, השתלבותו בחיי הציור בארץ – כאחד מקבוצת ה„עשרה" וקבוצת „אקלים" שדגלה בציור ארצישראלי חדוקא, על דרכו כמורה לאמנות ועד להסרתו כצייר מן הראשונים במעלה בתערוכה שהתקיימה לכבודו במוזיאון ישראל בירושלים. למזרת עלו ידידיו ותלמידיו לקברו, השוכן במורדות צפת, מול הר מירון, המופיע ברבים מציוריו.

בתמונה: ציור של גת מ־1981: „עירום"

אתי גורדון

אגודת „יובל": העונה ה־13

אגודת „יובל" פותחת מחר את עונת ה„ר־מצווה" עם הרכב קאמרי חדש „קאמרה קונסרטה" הכולל את ענת שרון בפסנתר, רוברט קנטי בכינור, דני רימוני בוויולה ובלומה שדיד בצ'לו. הם יגגנו שתי יצירות מאת מצורט וברהמס. בקונצרט הפתיחה ישתתפו גם שרון קם ועמרי שימורון בקטעי מנטיזה מאת שומן.

תערוכת צילומים מיוון ב„בית התפוצות"

„אוצרות פאורים" – שאירית ישראל בערי השדה ביוון" הוא שמה של תערוכה שתיפתח בבית התפוצות ב־10 בחודש. זוהי תערוכת צילומיו של יהושע אלי פלאוס (המגע לישראל לפתיחה), חוקר פולקלור ומסמך לרבנות המתגורר בניו יורק, המנעד בצילומיו את שארית הפליטה בערים הקטנות ובאיים היווניים. את בתי הכנסת ומבני הציבור הריקים (והתרבים למחצה, את הרחובות ברבעים היהודיים של פעם, את מצבות הזכרון ובתי הקברות.

התערוכה הוצגה כבר בישראל בקיץ 1986 ב„היכל יונקן קולב" בירושלים.

מחולות מתקופת הרנסאנס בתערוכה ב„בית אריאלה"

מחולות מתקופת הרנסאנס ונפקידם של אמני המחול היהודי בו הוא נושא התערוכה החדשה שתיפתח ב„בית אריאלה" בתל־אביב ב־17 באוקטובר (בשיתוף עם המכון האיטלקי לתרבות והספריה למחול). במוקד עבודתיו של מליאלמו אברו דה פסאורו. רישומים לצעדי מחול שיצר עבור בנות המלכים וספר שכתב על אמנות המחול. עוד בתערוכה תעודות עם דיוקנות אישים שונים. ציורי התקופה המתאריכים מחול ונגינה.

ז'אנר של תיחכום ואינטליגנטיות

הג'אז מנסה להתהדר בנוצות של יוקרה ובמידה מסויימת מצליח בכך. נוצר הרושם שזוהי מוסיקה ש„לא כל אחד יילך לשמוע אותה". הקהל של הג'אז הוא מה שנקרא „אנשים טובים", רחוק מלהיות מוגדר כקהל עממי.

מוסי רגב, סוציולוג, מאוניברסיטת ת"א ומכון דוקטוראט בנושא „מוסיקה פופולאריה", מנסה להאיר על התופעה מנקודת המבט הסוציולוגית: „כמו שאני מבין את הג'אז, זה ז'אנר מוסיקלי שהצליח ליצור לעצמו דימוי של יצירתיות. אמנות, בלי להיות מוסיקה קלאסית מצד אחד ובלי להיות פופ או רוקנרול מצד שני. דימוי נקי. מבחינה מוסיקלית, הג'אז מציע לקהל יותר מרחב תימרון. יותר מאשר רוקנ'רול ומוסיקה קלאסית, שנתונה בסד מסויים. הפופ והרוק השודים במסחריותי". הג'אז, הוא אומר, זכה לאיפיון של תיחכום ואינטליגנטיות. גם מבחינת המוסיקאים וגם מבחינת קהל המאזינים.

הוא מתקשה לומר מדוע דווקא כעת התעורר התחום, אך מסביר זאת בנטייה הכללית של ההתפתחות. „יש פריחה של כל מה שמריח מעריבות. לא דווקא לשם חיקוי, אלא מבחינה היכולת להיות גירסה מקומית של מערביות. כאן תעשיה. יש ביטוי לכך שתל־אביב היא חלק מהמערב. זה בא לביטוי במזון, במחול, באופנה ובאמנות. הג'אז הוא חלק פצריבה תרבותית כללית. אם אינה מבין בג'אז, או צורך ידע, זה מצריך ידע ויכולת".

כל הנגנים שאיתם שוחחתי, דאגו להדגיש שהג'אז הוא מוסיקה מתוחכמת. האם על בסיס זה נוצר הדימוי היוקרתי? „נגני הג'אז נאחזים בתיחכום כדי לומר: לא כל אחד יכול. עם ג'אז לא ריקדים. צריך לבוא עם הרבה כוונה של ריכוז וזה מסתדר עם האפוס של אמנות למען עצמה. הג'אז ענה על הדרישה הזו. הוא עכשווי. הוא עירוני. זה מוצר תרבותי שמשרת את הצרכים התרבותיים של איזה דור צעיר חדש ומתוחכם שיכול לבסס את הדימוי של עצמו כקבוצת איכויות תרבותיות".

חיידק הג'אז

הג'אז בארץ צובר בשנים האחרונות תאוצה. יותר נגנים, יותר מאזינים, בתי ספר גבוהים לג'אז ופסטיבל מצליח (כתבה ראשונה)

חצות, דאון סאון תל־אביב – מועדון „בייבלוב" בדרך פתח־תקוה. אווירה אפלולית מטהו, קלסטרופובית מעט, מעידה חשקים סמויים לחורף. מי שמאוד יודה, יתעקש אולי לומר שזה מזכיר לו את מרתפי הג'אז בניו־אורלינס. אחראיות במידה לא מעטה לאווירה הזו כמה מנורות אולכורא סגוליות, שמעניקות תאורה מיוחדת. ב„בייבלוב" בערבי רביעי, אפשר למצוא קהל מאוד הטרוגני, שהדבר היחידי כנראה המקשר בין פרטיו הוא אהבת הג'אז. אווירה ידידותית, ניגוזה, בלתי־פורמלית, הנכנית בעזרת העיצוב הנעים וקביעותו של חלק גדול מהקהל. באותו ערב רביעי מסויים היה המקום מלא, אך לא מפוצץ, מפאת החגים. אם כי חברים קבועים מעידים שבערבי רביעי כתיקנם. לא ניתן להכניס לשם סיכה. חוזר־חוט. מגיעים בבודדים, בזוגות, בקבוצות, בכל אנסמבל אפשרי. אהרליה קמינסקי מציג את הנגנים בצורה בלתי אמצעית. גם מי שאינו חובב ג'אז מושבע, אינו יכול שלא להישבות בקסמי האווירה הכללית הקיימת, המשתלטת וכובשת. עיניו של אלי מגן שעל הקונטראבאס בוהות משהו בחלל, תקועות בנקודה שרירותית, דומה את היושבים ולא מכחיש בם. דומן קונצמן, כחלילן מהמלין, מוביל את ההרכב. ואתריו המאזינים שבקהל. אהרל'ה משתולל עם התופים ומוציא על הבמה אנרגיה בלתי־נגדלית ודני טמבריל מפליא אצבעותיו על הפסנתר.

נגן הג'אז מאלתר. הוא אינו יודע מה יהיה בעוד מספר דקות ולעולם לא יגגן פעמיים את אותו הדבר. מה שמצריך כמובן ריכוז מירבי במוסיקה. יחסי הסימפטיה שבין הנגנים משפיעים מסובם גם על הקהל. מבט עיניים חטוף מאפשר לראות את אוהבי הג'אז מתמכרים למוסיקה, עוצמים עיניהם תנעים קלות, מתופפים באצבעותיהם לקצב צליליה.

מה דוחף באופן אובסיבי את האנשים האלו להגיע מדי שבוע, לשבת ולקבל שלוש טעות של מוסיקה נטו – ללא ריקודים, ללא תכנית מהגדרת, בסאונד הממריא לגובה רב מאוד מאוד של רציבלים ולהתעלם מהעובדה שאינה מניחה את הדעת, שהמלצרית כופה עליהם לשלם במקביל להגשתה?

הג'אז הוא חידק, נכנס לדם ואינו מרפה. ומסעה שנכנסת לתוך העסק והתאהבת, המשחק מכור עד הסוף. לא יהיה לך מוצא. אתה בתוך המשחק, ומשהו בתוכך, בלתי־מוגדר ובלתי־מוסבר, יכשוך איתך שוב לשם, אל הצלילים האלו. והחידוף הזה נוסל אל שורותיה יותר ויותר בעריצים. בראשית היו כאן מוערדיו „ברברים", „עומר כאם", „המרקי העליה", „סבתה", „פרעה" בירושלים ועוד, שקיבצו אל בין קירותיהם מסתופפים שבאו במכרה להאזין לג'אז. והיום יש „הסימפה", „בייבלוב", ועדיין את „המרקי העליון", „הלילה ה־12" ברבת הפרון, „הבוסית", „בכית" ועכשיו גם „המאאב".

עמוס אנגל בלווה את הג'אז בארץ מהבלי לידתו. מסעלה לכאן בשנת ה־40, נדרשו לו שלוש שנים לבצוא אותה ג'אז נוסף. ב־55' התחיל לזוז מסוה בבית תבכית: ג'אז בגל"צ שהגיש חיים עומר האזנה מאוהבת להקליטים ב„בית ציון־אמריקה" מדי מני בערב. פה וכם קיימו גם ג'ם שסנים ובפנסי מוסיקאים לפני קהל). כאופן ארעי ניגנו בסאר האמנויות לג'אז שהיו קיימות אז, עד שב־1966 התיישבה המוסיקה הזו לכמה שנים מבנות ובאופן קבוע במועדון „ברברים" של אהרל'ה קמינסקי – מדי ראשון בערב. לעיתים הכיל המקום גם 500 איש בערב. בין הסבות שעלו על השפתיים נכון לתקופה ההיא: זיבי סקרבניק, משה ארשרבוק, הכנר לנסבר, מל קלר ועוד. קרנה בגיל שרה הייתה לא רעה אפילו לזמן ההוא. עד לשנת ה־70 היתה התפתחות רצופה. בתחילת שנות ה־70 עסק באופן אינטנסיבי בג'אז שתי להקות – „הפלדינה" ו„בדנת הג'אז". זו היתה ההתחלה המבשרת של לחקה ג'אז שהבריחן הז ילידי הארץ. אלי הז הנבנים בבדבר, אלא שבאופן כללי, הדור הבעיר של הקהל הנבנים, הה כבומצם. לרוקנ'רול הייתה עבודת שליטה בבוסטה יותר. אומר אהרל'ה קמינסקי, מתוגן, מראשוני נגני הג'אז בארץ: „לא הייתה עבודה, לא של קהל ולא של נגנים. הרבה נגנים עזבו לאחר"כ ונשארנו מיוחדים מבחינת ג'אז. הג'אז קיים כבר הרבה שנים, אבל כל הזמן היה על אש קטנה".

הדור שנולד במסך שנות ה־60 גדל בעיקר על הפופ. ג'אז לא הה קיים במילה שלו. שנות ה־70 הז שנים שהגדלה לג'אז. הדור שנולד אז, כיום כבר מיודע ויותר לסוג המוסיקה הזה, כחלק מהמגמה הכללית להתחסה אל רבדים רבים יותר.

הדס מגן

„לאונה", סדרה הקולנוע, מחר בטלוויזיה

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 מושגי יסוד ביהדות, השב ושיבום (כ).
08.40 כלי מחרות – ל.
09.00 אנגלית (ז').
09.15 פרבר נחמד, בבר לבוש (כ).
10.30 מיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, שלש גבעות (כ).
11.00 אנגלית (ה').
11.20 ערבית מדוברת, אהלן וסהלן.
11.35 אנגלית (ח').
12.00 מדעי הטבע (על־יסודי) סיפורו של ממציא.
12.25 אנגלית (ט').
13.00 תולדות ישראל, מבדה.
13.20 מוסיקה: עם צלילי הלאוטה.
14.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מושגי יסוד ביהדות – זואת תורה (כ).
14.30 קשר משפחתי – הפעם: על הנשאה: הסרדה מעניין של ילדים, בדיון עם איזות אברמסון, משותף עם דיר עמירם רביב (כ).
15.10 רחוב סומסום: לקיפי צפריה הפתעה נהדרת: הקוסם הודיני בא אליו בחצי הלילה ועונה על כל משאלותיו.
15.40 שעת כושר.
16.00 חזר־אר, שידור חי.
17.00 ערב חדש.

בללית

17.30 ריקי ריקי. הנשא הפעם: „תתרות".
18.00 פומיקי – שם הפרק: „פומיקי בגן החיות" (דיבוב עברי).
18.25 הניע זמן לשון – הפעם: על „אריק איינשטיין בסבילטיים".
18.30 קיצור תחדשות (ערבית).
18.32 מגזין לאמנות 3. מבנה על האוג וניאדס, הצייר קירילוס ורעייתו הזמרת אליטעיר, ירושלים. 2. קלרה לנדאו בונדי, הסורה לבלט, הקליגרפית הצעירת מלה קרל. 3. בקולטע: 4. מבקר יזעות (תרגום עברי).
19.00 מגש – דיון שבועי בענייני חשיבה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כתרות מבט
20.02 מבט ספורט.
20.55 הניע זמן לשון – בגיבת הלשון השבועית על מקור השמות „דמארי ושרעבי".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 ומדרי שירות.
21.35 שידורי הטלנלות – ערב תבתיות לכנסת השתים־עשרה.
22.15 בלוז לפחולי המדים שם הפרק: „רגשות ומחשבות", פקד פורילו מסכים להיפגש עם ביסי גוהן הודסון, אשר שוחרר אחרי ששהה 7 שנים בכלא; גו קופי מחלים מפציעתו ומבקש לחזור לפעילות. (עברי־ערבי).
23.00 הערוקים אל המערב (פרק רביעי): „מהרי יוצא דופן". סיפורו של ויקטור בלנקו, טייס מג אשר הגיע בסיסה מסוכנת מסיביר לחיים חדשים במערב (עברי־ערבי).
23.30 וילד משתולל (פרק שני): מקס מבקש עזרה מאשתו כדי לארגן מסיבת רוקנרול לחבריו משנת ה־50. בערב המסיבה הוא מתגלה לסבול מכאבי גב אומים. (עברי־ערבי).
23.55 חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מה נשדר הערב".
18.35 „פגישה עיוורת" – דרמת טלוויזיה. מף מוגש באיילין ומגלה כי היא עיוורת, לאחר הרגיעה הראשונית, מחליט מף להתמודד עם המצב. הוא מכסה את עינו ומבלה „עם הבחורה איילין. מגלים לא מראית.
19.21 „בעקבות מארתי" – עם ניקולאס, אמר יהודי, חשר גם מעיטות ותרכיות.
19.45 „בקרוב בערוץ 2", סקירת התוכניות שישודרו בשבוע הבא.
20.30 „דגש חזק" – „מסעות תאומה – יפאן": שני בני אדם העובדים באותו מפעל נשאים. החתונה היא בטקס „שינטו" (הדת הראשית ביפאן, שלוב בהרחיקם וסמלים מערביים). טקס התוכנה מתקיים במפעל. מה השפעת האזרח על קידום ופיתוח התעשייה ומה מיחס את יפאן כמעצמה תעשייתית? נסיעות רבים משקעים ביפאל אנרגיה סולארית וגיאוטרמית כתחליף לאנרגיה מיובאת.
20.55 „מה נשדר מחר".
21.00 „שירים" של רוברט פלנטס. קרוייסי צפמן וויסמי יוסטון.
21.35 „למות מצחוק", (פרק חמישי)

המזרח תיכונית

12.30 חיים אחרים (סידרה) 13.00 מועדון 700; 13.30 התעמלות; 14.00 האזור תלוליני (סידרה); 14.30 הבית המעופף (מצויר); 15.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט „חצי השילינג" עם טומי סטיל; 17.30 נירתאארט (סידרה קומית); 18.00 חדשות ערבית; 18.30 חדשות אנגלית; 19.00 סקרקרו (נברת קינג (בלש); 20.00 חדרך לגן עדן – (דרמה); 21.00 „קציר הרשע" (סידרה ערבית); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.30 סרטים מצוירים (ער' 1); 15.45 רחוב סומסום (בערבית, ער' 1); 16.30 אצמה ארסי (דוקומנטרי, ער' 1) 17.00 רחוב קרנו (בצרפתית); 17.30 שירים בצרפתית; 18.00 חדשות בצרפתית; 18.30 חדשות בעברית; 18.45 מגזין ספורט; 19.30 סרוב (קומדיה אמריקאית על תחנת רדיו למוסיקת פופ); 10.10 סיימון וסיימון (סידרת מתח אמריקאית); 21.00 חדשות באנגלית; 23.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בוקאזאה ניטורה.
09.00 מוסיקה מאנגליה של המאה ה־18 – קלארק: „טנוזה לחצוצרה"; בלוס: סימפוניה בסי במול מז'ור; ארנה: 2 שירים; ארנה: קונצ'רטו לצ'מבלו; הנדל: מוסיקה על פני המים; הנדל: הלוויה מתוך „המשיח".
10.00 קונצרט בוקר.
12.57 פינת השיר – משירי נתן אלתרמן: שירי חגיגת קיץ.
13.00 קלאסיקל.
14.05 מן הסרטים.
15.00 מפגשים – שיחות, ראיונות, דיונים.
16.00 אתנחתא – שיחזר ישיר מאולם ימקיא בירושלים מאיה ולטמן, פסנתר – שומאן: פנטסיה בדור מז'ור, אופוס 17; דבוסי: אינאגו מס' 2. הינדמיט: סונטה לפסנתר (1927).
17.30 יום הולדת (קרל שימנובסקי, נולד 6.10.1882).
18.00 אנתולוגיה.
19.00 רסיטל – עם דוד אויסטרך, כנור באך: סונטה מס' 6 לכנור ולצמבלו ולכנור, היידן: שלישיית פסנתר מס' 4; ויניאבסקי: „אנבה".
20.05 פריזמה מימים עברו.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל שבועות המוסיקה באסקוטה 87 רסיטל: מנחם צוקרמן, כנור וילה: מרק נייקרוג, פסנתר – מוצרט: סונטה בסול מז'ור ק. 379 לכנור ופסנתר; ברטוק: סונטה מס' 2 לכנור ופסנתר; שומאן: פסורי אנדה אופוס 113 לוויולה ופסנתר; שומאן: סונטה ברה מינור אופוס 121 לכנור ופסנתר.
22.00 צלילי האמן – בוריס גודונוב (תכנית שניה).
23.00 דור חדש – אמנים בדולים בהקלטות היסטוריות „הכנור, הטנור ושמן המור" (תכנית שלישית) קרייזלר וידידיו, בהשתתפות גין מקורמק, סרגיי רחמנינוב וחונו קרייזלר – נ"ר סונטה מס' 3 לכנור ולפסנתר ומיצירות רחמנינוב, קרייזלר ועוד.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה „פתרונות לסכסוכים בינלאומיים" והפעם: „רשת אמריקאית לפתרון הסכסוך ישראלי־ערבי" דיר איתן גלבוע.
16.05 ארץ לא נודעת.
17.05 צבעי הקשת והפעם: „שירי עדותי".
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

15.05 ותצרוג הארץ – שירים עבריים.
16.05 שעה קלה עם החלונות הגבוהים.
20.05 שירים וסלים – הליטה הלאומית בכורוסל.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 קול־בו – שבועון פופ.
20.05 צליל מכוון.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.

צה"ל 1

19.05 יעד משחר – ענייני צבא ובטחון (שת).
19.50 פינה חמה לליבי.
20.05 שירי משוררים.
21.30 לילה לא שקט

צה"ל 2

19.05 יהדות מוסיקה.
20.05 צעד וחצי – חוכמת הכזורסל עם אלי ישראלי.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

דבר
מוצאי שבת
דבר השבוע
מה קרה בקרמלין
מומחים על מהפכת גורבצ'וב
יוסף פרי, יקיר צור
בחזרות 88'
דני בלוך / ריינגן: החיים במערבון
אריה אדר / „קרן כבד הזורם גשום"
אמנון דנקנר / שבוע ישראלי
חיים גוזלי / בין אשקלון לעכו
דני רובינשטיין / הפתרון לשמחים
חיים באר / כרונולוגיה של תולעת ספרים
מובה צימוקי, יוחי סמילנסקי, מיכאל קישון, יוני להב, ברוך דנון, מרדי סז, דניאל בן־סימון, דליה שרון, שמעון ויים, אוריאל בן־עמי, צבי אילן, דינה ריים, נתן רזיני, יקיר צור, ורדה צימרמן, מרשיק, דליה רשאל, אחרון שמי, הדס מגן, טוביה מנרלסון, דן בן־אמוץ
„משא" לכפרות ולאמונות

„מגן" קרן פנסיה מרבית לקרוספרצית ביצרנות תחבורה
הפרזתים אגודה שיתופית בע"מ
תל־אביב רח' הארבעה 24
הנגו מודיעים בזאת
שהאסיפה השנתית של אגודתנו
תתקיים ביום רביעי 26.10.88 בשעה 10:00 בבוקר. במועדון הקאוופרציה רח' הארבעה 24 תל־אביב.
סדר היום
1. דברי פתיחה
2. בחירת יו"ר
3. דו"ח הנהלה
4. דו"ח ועדת בקורת
5. דו"ח אקטואר
6. דברי חברים
7. אישור מאזן.
באם לא יהיו נוכחים בשעה 10:00 באי כח בכמספר הדרוש בתקנון תדחה האסיפה בשעה באותו מקום.
מרדכי שכטר
מנכ"ל

קולנוע

תל־אביב

אכדיה: ללא מצפורים 9.45, 7.30, 5
אורלי: מגרשה עם הבוהה 9.30 7.15, 5
בית לסין: סוגרי פיטמן – תוגים בהליכוד 23.15
בן־יהודה: פרסיון 9.30, 7.15, 5
גורדון: הבגיבה של באבט 9.30, 7.15, 5
גת: בוקר טוב ואמנם 9.45, 7.20, 5
דיזנגוף 1: פקין בלוז 9.50, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 2: קפה בגדד 9.50, 7.30, 5, 3, 11, 1
דיזנגוף 3: הקרן של אביה 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: ברג 9.35, 7.10
הדיבראקר: מחדר הבגידה 9.30 גם בחצות 8, 7.30 24 סקס
הוד: חתך מבוקש 9.30, 7.15, 5
הקלטון (בית ציוני אמריקה): לול 23.30, 9.30, 7.30, 5
הפיניקס: 8.30 חדרים הקשים 22.30 להגיד את דיבה
זן 1: פרנסיק 9.50, 7.30, 5
זן 2: בקל בהשאלה 9.50, 7.30, 5
זן 3: פרחים בעליית הגג 9.50, 7.30, 5
זן 4: סוחר 9.50, 7.30, 5
זן 5: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
לב 1: חדרים הם נער אחוך ורגע 10, 8, 5, 2
לב 2: הנסיכה הקסומה 10, 8, 5, 2
לב 3: אהבנו כל כך 9.45, 7.15, 4.45, 2
לב 4: חשפה בכפר 7.40 מלאכים בשמי ברלין 11.1 חאבר של התורה שלי 9.55 לסמה: מגפים להחסים 9.30, 7.15, 5 מגרבות בגור / הנרמסקי 7 על סוסרים ונגבים 9.30 מים מים
סקסוס: בצלמה בלי בושה 9.30, 7.30, 5 מרק ולשעבר אלבני: מחראות. עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30 בגלל המלחמה הדא 7,9
מרינה 1: מעורבה צמודה 9.30, 7.15, 5
מרינה 2: שם המשחק 3.45, 5.00, 7.30
מרינה 3: סוכת ידה 7.30, 5, 9.45
סאבי: גל המחוט 9.30, 7.30, 5
פריס: לילדי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12 23.30 מלך לילות אחד
צפון: בגר קסן שלי 9.30, 7.15, 4.30 שחוק: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
תמוז – רמת־אביב: משורים חדשות 9.40, 7.15 פרץ הנעול 24.00
תבלת: הפומבטרית 9.45, 7.30, 5 תל־אביב: מגלה את אמריקה 9.30, 7.10, 5

ירושלים

אדיסון: מגלה את אמריקה 9.15, 7, 4.30
אדרנה: פרנסיק 9.15, 7.00, 4.30
אדרין 1: בבלמה בלי בושה 9, 7, 4.30
אדר 2: ללא מצפורים 9.30, 7.30, 4.30
אדר 3: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.30, 4.30
אדר 4: מגפים להחסים 9.30, 7.30, 4.30
אדר 5: עיניים שחורות 9.15, 7, 4.30 10.00 לאסי שובי הביתה 11.30 וזקס דיסנו – הביטה הבעופפה 1.45 חבים ומעים
בית אגרון: 18.00 מוגמי פיטון – טיפה שונה לגמרי מרין מכמאס 19.30 22.00 פראקאסטי 24.00 חבים ומעים
אהבלה: בוקר טוב ואמנם 9.15, 7, 4.30
אינטימה 1: פקין בלוז 9.30, 7.15, 5
אינטימה 2: התגיבה של באבט 9.30, 7.15, 5
אינטימה 3: הפתיחה בקרוב
אינטימה 4: הפתיחה בקרוב
סמיר: פרסיון 9.00, 7.00, 4.30
מיטשל: חדרים הם נהר ארוך ורוגע 9.00, 7.00 הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 6.30
כנמר 1: פגישה עם המוות 9, 7, 4.30
כנמר 2: מעורבה צמודה 9, 7, 4.30
כנמר 3: עלובי חדרים 4,8
כנמר 4: הזוד גדולי 9, 7, 4.30 עדה: חתך מבוקש 9.00, 7.00, 4.30 הקן ברג 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: הקרן של אביה 7 עולם נפרד 9.30 קפה בגדד 9.30, 7 תקוקות באמריקה 9.30, 7

חיפה

אחדות: בגבלה 7.15 לול 9.15 אהבנו כל כך
אחדות: כפר בגדר 9.15, 7, 4.30
אחדות: מרחב בעליית הגג 9.15, 7
הוד: הוא מעבדים 9.15, 7, 4.30
עכו: 1: מבלמה בלי בושה 9.15, 7, 4.30
עכו: 2: פרסיון 9.15, 7, 4.30
עכו: 3: הם המשחק 9.30, 7, 4.30
אמיר: ברג 9.15, 7, 4.30
מקרקעין: הבגיבה של באבט 9.15, 7, 4.30
רב אור 1: פרנסיק 9.15, 6.45, 4
רב אור 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.30, 5
רב אור 3: הבר של חברה שלי 9.15, 7, 4.30
הוד: בגדר את אמריקה 9.15, 7
רב גת 1: בוקר טוב ואמנם 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: בקר בהשאלה 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

מרים: הקסה בכפר 9, 7
הבוכה: ללא מצפורים 9.15, 7
אחדות: חדר בחוד סיטל 9.15, 7
בית הקפה: בשאר מיסיבים 9.15
הבוכה: מרחב הבגיבה 9.15, 7
ניצה: בגבלה בלי בושה 9.15, 7, 4.30

אשדוד

מגדיה: בגבלה בלי בושה 9.30, 7.15
אחדות: הקסה 9, 7.30

אשקלון

אחדות: בגבלה בלי בושה 9.30, 7.30
מאלה: חבית בחיל קיטל 9.30, 7.30
הוד: לוד 9.30, 7.30

באר־שבע

הוד: הקן בבקעה 9.30, 7.15
הוד: הבגיבה: בסרטים הבאים 9.45 – 7.15

הרצליה ■ רמת השרון

הוד: פרסיון 9.30, 7.15
**הו